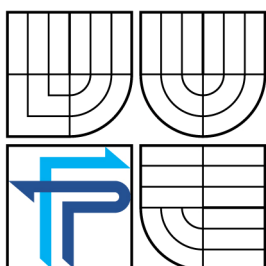

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV EKONOMIKY

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF ECONOMICS

NÁVRH VHODNÉHO POJISTNÉHO PORTFOLIA VYBRÁVÉ PODNIKAJÍCÍ FYZICKÉ OSOBY

THE PROPOSAL OF SUITABLE INSURANCE PORTFOLIO FOR SELECTED
SELF-EMPLOYED INDIVIDUAL

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. IVA PODUŠKOVÁ

VEDOUcí PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. DANA MARTINOVÍČOVÁ, Ph.D.

BRNO 2009

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Podušková Iva, Bc.

Podnikové finance a obchod (6208T090)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává diplomovou práci s názvem:

Návrh vhodného pojistného portfolia vybrané podnikající fyzické osoby

v anglickém jazyce:

The Proposal of Suitable Insurance Portfolio for Selected Self-employed Individual

Pokyny pro vypracování:

Úvod

Vymezení problému a cíle diplomové práce

Teoretická východiska práce

Charakteristika vybrané podnikající fyzické osoby a analýza jejích rizik

Analýza současného stavu pojištěnosti vybrané podnikající fyzické osoby

Analýza návrhů pojistného krytí vybraných komerčních pojišťoven

Návrhy a doporučení na zlepšení pojistné ochrany vybrané podnikající fyzické osoby

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Seznam odborné literatury:

DAŇHEL, J. a kol. Pojistná teorie. 1. vydání. Praha: PROFESSIONAL PUBLISHING, 2005. 332 s. ISBN 80-86419-84-3.

DUCHÁČKOVÁ, E. Principy pojištění a pojišťovnictví. 1. vydání. Praha: Nakladatelství Ekopress, s.r.o., 2003. 178 s. ISBN 80-86119-67-X.

FOTR, J. Jak hodnotit a snižovat podnikatelské riziko. 1. vydání. Praha: Management Press, 1992. 105 s. ISBN 80-85603-06-3.

MARTINOVIČOVÁ, D. Pojištění podnikatelských subjektů. 1. vydání. Ostrava: KEY Publishing, 2007. 236 s. ISBN 978-80-87071-08-3.

RAIS, K., SMEJKAL, V. Řízení rizik. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2003. 272 s. ISBN 80-347-0198-7.

TICHÝ, M. Ovládání rizika: analýza a management. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. 396s. ISBN 80-7179-415-5.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Dana Martinovičová, Ph.D.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2008/2009.

L.S.

Ing. Martin Slezák
Ředitel ústavu

doc. RNDr. Anna Putnová, Ph.D., MBA
Děkan fakulty

V Brně, dne 20.05.2009

Anotace

Diplomová práce se zabývá návrhem vhodného pojistného portfolia pro vybranou podnikající fyzickou osobu. Obsahuje analýzu rizik a návrh takového pojistného portfolia, díky kterému budou nejzávažnější rizika, ohrožující podnikající fyzickou osobu, minimalizována prostřednictvím pojištění.

Annotation

Master's thesis deal with proposal of suitable insurance portfolio for chosen self-employed individual. It contains risk analysis and proposal of an insurance portfolio, that is designed to help the self-employed individual tolerate the most serious risks to activities through commercial insurance.

Klíčová slova

Pojištění, podnikající fyzická osoba, analýza rizik, komerční pojišťovna, pojistné portfolio, pojistná částka.

Key words

Insurance, self-employed individual, risk analysis, commercial insurance company, insurance portfolio, insurance money.

Bibliografická citace diplomové práce dle ČSN ISO 690

PODUŠKOVÁ, I. *Návrh vhodného pojistného portfolia vybrané podnikající fyzické osoby*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2009. 113 s.

Vedoucí diplomové práce Ing. Dana Martinovičová, Ph.D.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že celou diplomovou práci jsem zpracovala samostatně na základě uvedené literatury a pod vedením své vedoucí práce. Dále prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušila autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 20. května 2009

.....

podpis

Poděkování

Děkuji za podporu a cenné podněty všem, kteří mi pomáhali při zpracování diplomové práce a podíleli se tak na jejím vzniku. Zvláště pak děkuji své vedoucí diplomové práce, paní Ing. Daně Martinovičové, Ph.D., za její užitečné rady a cenné připomínky.

Obsah

Úvod.....	9
1 Vymezení problému a cíle diplomové práce.....	11
2 Teoretická východiska práce	12
2.1 Charakteristika rizika.....	12
2.1.1 Klasifikace rizik.....	14
2.1.2 Postoj podnikatelů a managementu k riziku	19
2.2 Risk management	20
2.2.1 Fáze risk managementu	20
2.2.2 Analýza rizik.....	24
2.2.3 Možnosti finančního krytí rizik	25
2.3 Charakteristika pojištění.....	27
2.3.1 Pojistný vztah.....	29
2.3.2 Klasifikace pojištění na českém pojistném trhu	32
3 Charakteristika vybrané podnikající fyzické osoby a analýza jejích rizik	38
3.1 Charakteristika vybrané podnikající fyzické osoby	38
3.1.1 Majetek podnikající fyzické osoby	40
3.2 Analýza rizik vybrané podnikající fyzické osoby.....	42
3.2.1 Měření rizik.....	48
3.2.2 Zhodnocení analýzy rizik.....	52
4 Analýza současného stavu pojištěnosti vybrané podnikající fyzické osoby	55
4.1 Současný stav neživotního pojištění podnikající fyzické osoby	55
4.2 Současný stav životního pojištění podnikající fyzické osoby	57
5 Analýza návrhů pojistného krytí vybraných komerčních pojišťoven	59
5.1 Charakteristika vybraných komerčních pojišťoven.....	60
5.2 Návrhy pojistného krytí vybraných komerčních pojišťoven.....	65
5.2.1 Nabídka pojistného portfolia společnosti Česká pojišťovna a.s.	65
5.2.2 Nabídka pojistného portfolia společnosti Kooperativa, pojišťovna, a.s.....	70

5.2.3	Nabídka pojistného portfolia společnosti Allianz pojišťovna, a.s.	75
5.2.4	Nabídka pojistného portfolia společnosti ČSOB Pojišťovna, a.s.	78
5.2.5	Nabídka pojistného portfolia společnosti Generali Pojišťovna a.s.	83
5.2.6	Nabídka pojistného portfolia společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	87
5.3	Výběr vhodné komerční pojišťovny pomocí metody fuzzy logika ..	91
5.3.1	Kritéria pro výběr vhodné komerční pojišťovny	91
5.3.2	Srovnání komerčních pojišťoven a jejich nabídek pomocí metody fuzzy logika.....	93
6	Návrhy a doporučení na zlepšení pojistné ochrany vybrané podnikající fyzické osoby.....	97
7	Závěr.....	103
8	Seznam použité literatury	106
9	Seznam tabulek	110
10	Seznam obrázků a grafů.....	112
11	Seznam příloh	113

Úvod

Lidská společnost je od nepaměti ovlivňována působením nahodilých sil respektive nepředvídaných událostí. Nahodilé síly mohou mít z hlediska lidské společnosti kladné výsledky, ale také výsledky negativní. Tyto okolnosti vyplývají jednak z přírodních jevů, kdy se jedná například o choroby, či působení živelných sil a také ze samotné lidské společnosti, respektive z jejích nedokonalostí, kdy se jedná například o havárie, krádeže a úrazy. (8)

S rozvojem lidské společnosti dochází k neustálým ekonomickým, technickým a sociálním přeměnám, které znamenají na jedné straně zvyšování životní úrovně, na druhé straně, ale také větší nebezpečí. Proto je nutné neustále předvídat a eliminovat možná nebezpečí a jejich negativní důsledky. (8)

Každý subjekt, ať podnikatel či občan, je neustále vystavován negativním důsledkům neočekávaných událostí. Snaha o zabezpečení majetku je podpořena poměrně vysokou škodovostí, kterou vyvolávají neustále nově se projevující rizika, vyšší frekvence škod a rovněž růst kriminality a vandalství. Vůči následkům těchto nebezpečí je proto vhodné se finančně krýt. Může se jednat, jak o samopojištění, tak pojištění u komerční pojišťovny. (5)

Moderní pojištění prodělalo v průběhu rozvoje společnosti výrazné změny, jeho počátky jsou kladeny na konec sedmnáctého století a počátek osmnáctého století. Avšak prvopočátky pojištění lze najít už v období otrokářské společnosti. V České republice se počátky pojišťovnictví datují od konce sedmnáctého století. Velký zlom ve vývoji českého pojišťovnictví nastal v roce 1991, kdy došlo ke zrušení monopolu jednoho pojistitele k plně konkurenčnímu prostředí. (2)

Pojišťovnictví svými aktivitami, tedy pojistnou ochranou svých klientů, přispívá a podporuje ekonomickou stabilitu tržních ekonomik. Kromě pojistné ochrany má velký význam i akumulace poměrně velkého objemu peněžních prostředků, které získávají komerční pojišťovny od svých klientů a spravují je. Vyplaceným pojistným plněním

po pojistné události pomáhají pojišťovací instituce svým klientům při obnově jejich majetku, zdraví a dalších hodnot. (3)

Komerční pojišťovny musí soustavně připravovat nové pojistné produkty a sledovat vývoj v celé ekonomice, a to zejména proto, že se neustále vyskytují nová rizika, která mohou ohrožovat nejen podnikatelské subjekty, ale i občany. Jelikož je málo rizik, která nelze pojistit, zasahuje pojišťovací činnost do všech oblastí hospodářského a sociálního života společnosti. (5)

Podcenění pojištění může přinést nesmírné škody, které mohou například u podnikatelského subjektu vyústit až v jeho finanční krach. Naopak správný přístup k pojištění může optimalizovat náklady na objektivně existující rizika. Pečlivým odhadem pojišťovaných rizik, výběrem pojištění a pojistného produktu jakož i získáním vhodných doplňkových pojišťovacích služeb si podnikatelský subjekt může zabezpečit dlouhodobou prosperitu. (5)

Každý podnikatel by měl mít zájem na minimalizaci rizika škod a ztrát v podnikatelské činnosti a také ve svém soukromém životě. (2)

1 Vymezení problému a cíle diplomové práce

V diplomové práci se budu zabývat návrhem vhodného pojistného portfolia pro vybranou podnikající fyzickou osobu. Touto podnikající fyzickou osobou je pan Oldřich Kubát, který se věnuje opravě silničních vozidel.

Problém většiny podnikatelů spočívá v tom, že se při počátku své podnikatelské činnosti o pojistné krytí rizik, která by je mohla v budoucnu ohrožit, zajímají. Postupem času ovšem neuvažují to, že mohou přijít i další rizika, která by byla vhodné brát v úvahu. Nebo, že hodnota jejich majetku se postupně rozrůstá a může tak dojít k vyšším škodám, než které očekávali před několika lety. Pak je jejich současná pojistná ochrana nedostačující. Proto je vhodné sledovat pojistné produkty jednotlivých komerčních pojišťoven a nebrat na lehkou váhu následky, které mohou přijít z důsledku nedostatečného pojistného krytí.

Cílem diplomové práce je navrhnout vhodné pojistné krytí rizik, která mohou podnikající fyzickou osobu, pana Kubáta, nejvíce ohrožovat. Na základě prozkoumání teoretických východisek a současného stavu pojištěnosti podnikající fyzické osoby chci navrhnout takové pojistné portfolio, které v případě vyskytnutí se negativních rizik minimalizuje jejich následky. A v konečném důsledku, tak nebude ohrožena podnikatelská činnost fyzické osoby a existence jeho rodiny.

Rizika budu muset nejdříve identifikovat, a to s pomocí pana Kubáta, který určí s jakou pravděpodobností, četností a závažností ho mohou ohrožovat. Dále vyberu komerční pojišťovny, u kterých nechám sestavit nabídky na pojistné krytí identifikovaných rizik. Získané pojistné nabídky a jednotlivé komerční pojišťovny pomocí metody fuzzy logika, na základě zvolených kritérií, porovnám. Nakonec ze získaných výsledků doporučím podnikající fyzické osobě vhodné pojistné portfolio a také komerční pojišťovnu.

2 Teoretická východiska práce

Fyzickým i právnickým osobám a také státům hrozí v každém okamžiku jedno či více rizik. Tato rizika se liší samozřejmě v tom, o jaká rizika se jedná a nakolik jejich existence jednotlivé subjekty ohrožuje. Proto je jedním z velice důležitých předpokladů pro úspěšné podnikání a nejen pro něj zvládání rizik. Touto problematikou se budu v této kapitole zabývat. Podrobněji se budu věnovat pojmu riziko, klasifikaci rizika a jeho řízení, finančnímu krytí rizika, a to se zaměřením na pojištění. (14)

2.1 Charakteristika rizika

Pojem **riziko** pochází z arabského slova „risk“. Původně tento pojem označoval, jak nepříznivou, tak i příznivou událost v životě člověka. Později se jeho používání omezilo jen na nepříznivé události. Pojem riziko se zpočátku používal především v oblasti pojištění, ale s rozvojem společnosti se rozšířil i do mnoha jiných vědních oborů. Dnes pro většinu lidí představuje riziko určitý druh nejistoty z výsledku v konkrétní situaci. Slovo riziko v sobě obsahuje pochybnost o budoucnosti, ale také fakt, že výsledek nás může dostat do horší situace než v jaké se momentálně nacházíme. Riziko je možné si tedy představovat jako **možnost vzniku nešťastné události**, nepředvídatelnost či nejistotu související s výší škody. (2)

Pro pojem riziko neexistuje obecně uznávaná definice a proto bývá definováno různě. Mezi časté definice rizika patří například:

- pravděpodobnost či možnost vzniku ztráty;
- variabilita možných výsledků nebo nejistota jejich dosažení;
- odchýlení skutečných a očekávaných výsledků;
- pravděpodobnost jakéhokoliv výsledku, odlišného od výsledku očekávaného;
- nebezpečí chybného rozhodnutí;
- nebezpečí negativní odchylky od cíle;
- možnost vzniku ztráty nebo zisku. (14)

Krizovým managementem je často využívána definice, že riziko představuje možnost vzniku určité škody v průběhu určité doby, u určitého podnikatelského subjektu, a to v důsledku poruchy v jeho běžném, bezporuchovém vývoji. Z definice plyne, že riziko nelze ztotožňovat s nejistotou, jak se situace může vyvíjet dál, a to přesto, že i takto může dojít ke škodě. O riziku lze uvažovat jako o něčem, co lze poznat a specifikovat, a to jak do kvality, tak také kvantitativně. Pokud by došlo k opomíjení rizik, tak se jedná o hazard. (1)

Riziko je tedy neodlučitelnou součástí podnikatelského subjektu, nemůže proto existovat samo o sobě a může být analyzováno a popsáno jen v souvislosti s konkrétním podnikem, v konkrétních podmínkách a v konkrétním čase. Aktivita, které svým působením stojí mimo podnik a teprve po dopadu na něj mohou vyvolat škodu, nejsou riziky, ale označují se jako hrozby. (1), (11)

Činitelé, kteří mohou ovlivnit výsledek se nazývají rizikovými činiteli. Sami o sobě nemohou být příčinou škody, ale mohou zvýšit nebo snížit následek působícího nebezpečí. Riziko a jeho realizace ovlivňují vznik ztráty. Ztráta tedy je:

- majetková újma;
- zdravotní újma;
- finanční újma;
- morální újma;
- a jiné újmy,

která může, ale i nemusí být peněžitě vyčíslitelná. (4)

S rizikem je často spojován předpoklad, že:

- **výsledek musí být nejistý.** Jedná se o to, že s rizikem je spojován pojem neurčitosti výsledku, o němž se implicitně uvažuje ve všech definicích rizika. Hovoří-li se o riziku, tak musí existovat alespoň dvě varianty řešení. Ví-li se s jistotou, že dojde ke ztrátě, nelze o riziku vůbec hovořit.

- *alespoň jeden z možných výsledků je nežádoucí.* V obecném slova smyslu může jít o ztrátu, kdy je jistá část majetku jednotlivce ztracena. Nežádoucí událostí se tedy rozumí nepříznivá odchylka od žádoucího výsledku, v nějž se doufá nebo který se očekává. (14)

Velikost rizika je možné stanovit jako součin velikosti škody a četnosti odpovídající škodní události. Jedná se o událost, v jejímž důsledku ke škodě dojde. Aplikace uvedeného vzorce je závislá na dostatečném počtu odpozorovaných případů z dřívějšího období. Vzorec pro vyjádření velikosti rizika je následující:

$$R = L * F$$

kde R je velikost rizika (CZK * rok⁻¹);

L je velikost škody (CZK);

F je četnost vyjádřená počtem událostí odpovídajících škodě velikosti L , jež se v minulosti objevily, nebo jež se v budoucnosti uvažují za jednotku času, tou většinou bývá jeden rok (rok⁻¹). (1)

2.1.1 Klasifikace rizik

Třídění rizik má pro podnikatelský subjekt podstatný význam, protože ze zařazení do určité rizikové skupiny plynou představy o jejich detailnější charakteristice, o významu pro vznik, velikost a dynamiku rizikových či krizových jevů a také pro prevenci a následná opatření. Rizika je možné třídit podle více hledisek. Klasifikací rizik existuje mnoho a nejsou zcela jednotné. Klasifikace rizik, kterou uvádím je zpracována na základě literatury (11):

- riziko interní a riziko externí;
- klasifikace rizik podle jejich velikosti;
- klasifikace rizik podle jejich pojistitelnosti;
- riziko skutečné a riziko spekulativní;
- riziko systematické a riziko nesystematické;
- riziko subjektivní, riziko objektivní a riziko kombinované;

- věcná klasifikace rizik podle podnikatelských subjektů;
- riziko komplexní a riziko elementární;
- riziko teritoriální a riziko komerční;
- riziko tržně zajistitelné a riziko tržně nezajistitelné.

Zmíněná klasifikace rizik je výchozí pro následující kapitoly, ve kterých budou vybraná rizika blíže popsána. Ty jsem vybrala na základě svého názoru, a to podle zajímavosti a důležitosti pro podnikatelský subjekt. Následující rozdělení rizik je zpracováno dle literatury (11).

➔ **Riziko interní a riziko externí**

Schopnost podniků nakládat s riziky tak, aby škody, které rizika podnikům způsobí, byly minimalizovány, je ovlivněna mimo jiné i mírou ovlivnitelnosti rizika z úrovně podniku. Ta je dána zejména tím, že podnik je vystaven riziku internímu i externímu. Rozdíl mezi těmito riziky spočívá v tom, zda se jejich příčiny vyskytují v samotném podniku, nebo jsou-li součástí podnikového okolí.

Mezi **interní rizika** se řadí ta rizika, která se projevují uvnitř podniku a která je podnikatel či management podniku schopen řídit a ovlivňovat. Interní rizikové faktory, které jsou ve vzájemné interakci a vytvářejí celkové vnitřní riziko podnikatelského subjektu, je možné členit do dvou skupin:

1. *faktory rizik vznikajících v invenci a vnitřních změnách podniku* (například zabezpečení budov a staveb, technologické postupy, výrobky a služby podniku, dodržování etických kodexů, styk s veřejností, a jiné);
2. *faktory rizik efektivnosti činnosti podniku* (například úroveň marketingu a tržeb, platební schopnost, náklady, efektivnost investic, a jiné).

Rizika, která působí nejen na zkoumaný podnik, ale především na další podnikatelské subjekty, jež se pohybují ve stejném teritoriu se nazývají **externí rizika**. Jedná se o faktory prostředí, ve kterém podnik musí fungovat a které jsou vně přímé kontroly a řízení podnikatelského subjektu. Externí rizikové faktory lze členit do tří skupin:

1. *faktory rizik technických* (například vývoj nových produktů konkurentů, vývoj nových materiálů, živelné pohromy, a jiné);
2. *faktory rizik ekonomických* (například hrozby konkurentů, dodací podmínky, solventnost partnerů, ekonomická stabilita státu, a jiné);
3. *faktory rizik socio-politických* (například legislativa, kriminalita, mezinárodní stabilita státu, a jiné).

Podobnou klasifikací rizik, jako je výše zmíněná klasifikace rizik, představuje členění na ovlivnitelná rizika a neovlivnitelná rizika. I zde se jedná o míru ovlivnitelnosti rizika. **Neovlivnitelná rizika** jsou ta, na která nemůže podnikatel či management podniku působit tak, aby je vzhledem ke své podnikatelské činnosti ovlivnil příznivým směrem. Mezi **ovlivnitelná rizika** patří ta, na která může podnikatel či management podniku určitým způsobem působit, a to ve svůj prospěch.

➔ Klasifikace rizik podle jejich velikosti

Rizika podnikatelského subjektu, která jsou klasifikována podle jejich velikosti, vychází ze závažnosti a četnosti rizika. Tato klasifikace je velmi důležitá, protože podnikatelský subjekt, informuje o tom, která rizika ho mohou nejvíce a nejčastěji ohrozit a která rizika budou nejdražší. V tabulce 1 je uvedeno členění rizik podle jejich velikosti.

Tabulka 1: Členění rizik dle jejich velikosti - pětistupňový systém

četnost	5	S	V	Z	Z	K
	4	M	S	V	Z	K
	3	M	S	V	Z	Z+K
	2	M	S	V	Z	Z+K
	1	M	S	V	Z	Z
		1	2	3	4	5
		závažnost				

Zdroj: Zpracováno dle literatury (11).

Pětistupňový systém členění rizika, uvedený v tabulce 1, rozlišuje riziko na následujících pět velikostí.

1. **Zanedbatelné riziko (M)**, které představuje pouze zanedbatelný náklad na překonání vzniklých škod a není zde potřeba čerpat finanční rezervy. Rozsah škody nemá vliv na výrobní proces.
2. **Malé riziko (S)**, které představuje nízké náklady na překonání vzniklých škod. Na vyrovnaní škod vyžaduje čerpání finanční rezervy jen v malém rozsahu. Rozsah škody má velmi malý vliv na výrobní proces.
3. **Střední riziko (V)**, které představuje citelné náklady na odstranění škod, jež mohou výrazně ovlivnit celkové náklady podniku a musí se sáhnout na finanční rezervy. Celkový rozsah škody zpomalí výrobní proces.
4. **Velké riziko (Z)**, které představuje vysoké poškození hmotných a jiných hodnot podniku nebo občana. Odstranění škod je možné jen využitím velké části finančních a hmotných rezerv. Rozsah škod je velký a může vést až k dlouhodobému ohrožení hospodářského procesu.
5. **Katastrofické riziko (K)**, které představuje rozsáhlé poškození hmotných a jiných hodnot podnikatelského subjektu. Vede k dlouhodobému zastavení výroby. Odstranění škod je možné s velkými problémy, a to s využitím všech hmotných a finančních rezerv a jiných forem financování.

➔ **Klasifikace rizik podle jejich pojistitelnosti**

Klasifikace rizik podle jejich pojistitelnosti se uplatňuje při pojišťování a při uvažování o možné pojistné ochraně podnikatelských subjektů v komerčních pojišťovnách.

Riziko pojistitelné je takové, na které může komerční pojišťovna sjednat pojistnou smlouvu, a to na základě pojistně-technických podmínek. Pojistitelná rizika musí splňovat následující čtyři kritéria.

1. **Kritérium identifikovatelnosti rizika** představuje jednoznačné určení příčiny událostí, jejímž výsledkem byla ztráta krytá pojištěním. V pojistné smlouvě musí být jednoznačně charakterizované každé riziko a pojistná událost.

2. *Kritérium vyčíslitelnosti rizika* znamená, že pokud by nebylo možné vyčíslit ztráty, potom se vlastní pojištění nemůže po ekonomické stránce realizovat a nemá smysl.
3. *Kritérium ekonomické přijatelnosti rizika* je dáno tím, že komerční pojišťovna přijme do pojištění jen takové riziko, jež jí nepřinese ztrátu.
4. *Kritérium nahodilost projevu rizika* znamená, že pokud by byla jistota, že riziko nastane, potom je možné krytí ztrát jiným způsobem a ne pojištěním.

Riziko, které výše zmíněná kritéria nesplňuje je ***riziko nepojistitelné***.

➔ **Riziko skutečné a riziko spekulativní**

Rozdíl mezi rizikem skutečným a rizikem spekulativním spočívá v jejich pojistitelnosti. Skutečná rizika jsou obvykle pojistitelná, zatímco spekulativní rizika jsou nepojistitelná.

Riziko skutečné (čisté) je vázáno na události, které z hlediska škody mohou být buď neutrální nebo negativní. Skutečné riziko s sebou tedy nese ztrátovou situaci popřípadě situaci vyrovnanou.

Riziko spekulativní (podnikatelské či dynamické) se týká událostí připravených s cílem pozitivního výsledku, tedy zisku. Úspěch je očekáván na základě spekulace, jež nemusí být správná a také na řadě okolností, z nichž některé ani podnikatel nemůže ovlivnit.

➔ **Věcná klasifikace rizik podnikatelských subjektů**

Pro analytické účely má z pohledu podnikatelského subjektu význam třídit rizika podle jejich věcného obsahu, tedy podle toho, jakých stránek fungování podnikatelského subjektu se týkají. Tyto stránky se mohou, ale nemusí ztotožňovat s určitými částmi respektive organizačními složkami podniku a dají se vyjádřit pomocí podnikových funkcí. Soubor možných tříd věcné klasifikace nebývá ustáleně definován a často se upravuje podle situace podniku a jeho okolí. Jako základní východisko lze uvést:

- ***rizika výrobní*** vyplývají z možnosti poruch například ve výrobních postupech a zařízeních či vstupních materiálech;

- ***rizika ekonomická***, která jsou založena na poruchách v tocích a přeměnách aktiv a pasiv podniku;
- ***rizika obchodní*** spočívající zejména v poruchách prodeje výrobků a služeb a také jejich nákupu;
- ***rizika informační*** uvažující poruchy v informačních souborech a operacích;
- ***rizika sociální***, která se týkají anomálních situací života pracovníků či pracovních kolektivů;
- ***rizika technická*** navazující na možnost poruch v inovační činnosti podniku;
- ***rizika logistická*** předpokládající poruchy například v dopravě, skladování, balení, a to materiálů, zboží, případně energií.

2.1.2 Postoj podnikatelů a managementu k riziku

Každý podnikatel či management podniku má různý postoj k riziku a tím i odvahu nést podnikatelské riziko nebo neochotu k přijmutí určitého rizika, které může vést k vyhýbání se podnikatelskému riziku. Podnikatel či management podniku může mít:

- **averzi k riziku**, kdy se snaží vyhnout volbě rizikových podnikatelských projektů a vyhledává spíše projekty, které téměř s jistotou zaručí dosažení přijatelných výsledků;
- **sklon k riziku**, kdy vyhledává rizikové podnikatelské projekty a preferuje je před projekty málo rizikovými;
- **neutrální postoj k riziku**, kdy má sklon a averzi k riziku ve vzájemné rovnováze. (9)

Ochota podnikatele či managementu podniku nést podnikatelské riziko nebo se mu naopak vyhýbat je závislá na více faktorech. K nejdůležitějším faktorům patří:

- **osobní založení subjektu**, které představuje schopnost podnikatele nebo manažera, jeho charakterové vlastnosti, zkušenosti, temperament, zájmy či názorové orientace; z toho vyplývají například stereotypy chování, odolnost na vnější podněty, přizpůsobivost situaci na trhu, schopnost správně vyhodnotit

vlastní možnosti a schopnosti, umění najít a udržet si nejvhodnější typy spolupracovníků a partnerů;

- ***kapitálová síla a velikost podniku*** podle nichž se určuje přijatelnost rizika pro daný subjekt (například pokud pro malý podnik realizace určitého podnikatelského projektu představuje nepřijatelné riziko, pak pro kapitálově silný podnik může být riziko realizace téhož projektu přijatelné; ovšem u malých či začínajících podniků je v podstatě nutnost jít do značných rizik, a to kvůli získání svého místa na trhu);
- ***systém podnikatelského řízení a podnikatelské klima***, který podporuje přípravu a realizaci dosti rizikových podnikatelských projektů nebo pro ně vytváří překážky. (11)

2.2 Risk management

Nedílnou součástí většiny manažerských aktivit je riziko správného rozhodnutí. Riziko je nedělitelnou součástí podnikání, přičemž vzniká určité podnikatelské dilema. Podnik totiž nemůže být dlouhodobě úspěšný pokud není ochoten převzít na sebe určité riziko. Toto riziko může být ovšem i příčinou jeho podnikatelského neúspěchu. (11)

Riziko v podnikání má tedy dvě stránky, a to stránku pozitivní a stránku negativní. *Pozitivní stránka rizika* se spojuje s nadějností úspěchu, uplatněním na trhu a dosažením vysokého zisku. *Negativní stránka rizika* se projevuje nebezpečím dosažení horších hospodářských výsledků než podnik předpokládal, ztrátami a v krajním případě i bankrotem. (4)

2.2.1 Fáze risk managementu

Risk management, který je často překládán jako *řízení rizik*, se zabývá předcházením vzniku a realizace rizik až po omezování rozsahu škod, ke kterým může dojít. Risk management je relativně novou oblastí řízení podniku. Jako vědní disciplína se vyvíjí zhruba od sedmdesátých let dvacátého století a představuje cílevědomé aktivity, týkající se rizika. (4)

Řízení rizik by mělo být v podniku vnímáno jako strategické řízení, jež má v dostatečném předstihu a možnými variantami zajistit schopnost podniku reagovat na budoucí možné situace. Současně má toto řízení odhalit a omezit možné nepříznivé důsledky rizikových situací na obchodní činnost podniku a také na jeho samotnou existenci. Neustálé přemýšlení o budoucnosti, o rizikových faktorech ovlivňujících činnost podniku a o reakcích podniku na tyto faktory, by mělo být nedílnou součástí řízení podniku, a mělo by se významně podílet na zabezpečování podnikatelské prosperity. (4)

Smyslem aplikace risk managementu je také pochopení stávajících rizik. Kdy se jedná o jejich poznání, katalogizaci, učinění rozhodnutí, která z rizik by se měla eliminovat, redukovat, přenést anebo ponechat. Veškeré riziko není možné, ani vhodné úplně vyloučit, je však příhodné se efektivním systémovým řízením vyvarovat toho, aby se z ponechaných rizik stala hrozba pro schopnost přežití podniku. (6)

Zejména v zahraničních podnicích je řízení rizika součástí života podniku a realizuje se pomocí útvaru řízení rizika. V čele tohoto útvaru stojí manažer pro řízení rizika, neboli rizikový manažer. Jeho posláním je chránit vlastnictví podniku. Mezi *základní úkoly rizikového manažera* patří:

- dosažení požadovaného stupně bezpečnosti a jistoty při vynaložení minimálních nákladů na prevenci a pojištění;
- zabezpečit, aby v případě škody nebo havárie byly okamžitě k dispozici finanční prostředky na uvedení podniku do původního nebo požadovaného stavu. (4)

Existence kvalitního risk managementu, jakožto určitého subsystému řízení podniku, může výrazně působit na snížení negativních důsledků nepříznivého vývoje podnikatelského okolí. Na činnosti organizace a její budoucí hospodářské výsledky působí tím, že jednak zvyšuje její odolnost a také pružnost reakce na možné a někdy nepředvídatelné změny. (4)

Risk management lze rozdělit, dle literatury (4), do čtyř základních fází.

- 1. Identifikace rizikových faktorů a stanovení jejich významnosti** - v této fázi jde o rozpoznání všech rizikových faktorů podniku. Faktory se mohou vyvíjet nepříznivým směrem a ohrožovat tak podnikatelskou úspěšnost a finanční stabilitu podniku. Proto je důležité posoudit významnost rizikových faktorů, což umožní snížit počet těchto faktorů na relativně malý počet, kterým se věnuje zvýšená pozornost. Mezi základní nástroje stanovení významnosti rizikových faktorů patří expertní hodnocení a analýzy citlivosti. Identifikace faktorů rizika je založena na využití znalostí a intuice pracovníků podniku. Je potřebné věnovat i pozornost řízení jejich aktivit (identifikace interních rizik) a také sledování vývoje podnikatelského okolí (identifikace externích rizik).
- 2. Stanovení rizika podnikatelských aktivit** - jedná se o složitou záležitost a určitým pomocníkem v této fázi jsou některé manažerské rozhodovací analýzy, které tvoří pravděpodobnostní stromy, rozhodovací matice a simulace. Výsledkem aplikace těchto nástrojů může být stanovení rozdělení pravděpodobnosti zisku, respektive dalších podstatných ekonomických kritérií podnikatelské činnosti a určení základních statistických charakteristik těchto rozdělení. Jednodušším přístupem stanovení rizika podnikatelské činnosti vychází z toho, že se míra rizika odvozuje od velikosti nepříznivých vlivů změn rizikových faktorů na podnik a její prosperitu, přičemž se nezjišťuje pravděpodobnost změn těchto faktorů.
- 3. Příprava a realizace opatření ke snížení rizika (zvládání rizika)** - základním cílem překonávání rizika je zbavit top management starostí spojených s riziky, která jsou dána aktuálním stavem podniku a umožnit mu, aby se věnoval pouze rizikům, která v rámci podniku podstupují dobrovolně, s cílem dalšího rozvoje. Způsoby zvládání rizika lze rozčlenit podle jejich povahy do dvou základních skupin, a to na postupy zaměřené na:
 - *odstranění respektive eliminaci příčin vzniku rizika*, kam se řadí činnosti, jejichž cílem je působení na vlastní příčiny vzniku rizika tak, aby se:
 - snížila pravděpodobnost výskytu rizikových situací s nepříznivými důsledky;

- snížila velikost nepříznivých efektů;
- tyto způsoby snižování rizika podniku soustředily na prevenci rizika.
- *snížení nepříznivých důsledků rizika*, kde se jedná o činnosti, které se soustřeďují především na snižování nepříznivých důsledků výskytu určitých rizikových situací. Tyto postupy a činnosti mohou mít charakter nápravných opatření.

Mezi základní opatření ke snížení rizika patří diverzifikace, zvýšení flexibility, dělení rizika, transfer rizika a další přístupy. K financování potřebných opatření pro minimalizaci rizika je možné využívat vlastní zdroje i cizí zdroje podniku. Podrobněji jsou možnosti krytí následků podnikatelských rizik popsána v kapitole 2.2.3.

4. Operativní řízení rizika - jádrem je sledování významných externích faktorů a interních faktorů ohrožující podnikatelskou úspěšnost organizace. Aktivitu zaměřené na sledování těchto faktorů by měl zajišťovat určitý monitorovací systém. Výsledkem je:

- včasná identifikace situací, na které by měl podnik reagovat;
- realizace připravených plánů korekčního opatření;
- identifikace dalších, dosud nerozpoznaných, rizikových faktorů.

Subjekty, které si včas neuvědomí rozsah a sílu dopadu různých rizik a nevytvoří si účinný mechanismus pro jejich řízení, hazardují se svojí stabilitou, snižují zájem a důvěru investorů, sponzorů, veřejnosti a tím zvyšují náklady na financování subjektu. Účinného řízení rizik může být dosaženo pouze v případě, kdy:

- je jasně definovaná strategie subjektu vzhledem, k jeho hlavním cílům, a to včetně rizikové strategie;
- funguje komplexní proces řízení rizik, který je podpořen vhodným informačním systémem;
- management klade na řízení rizik dostatečný důraz a existují osoby odpovědné za řízení rizik;

- existuje fungující interní kultura a schopnost se dále rozvíjet a přizpůsobovat novým výzvám rizik. (14)

2.2.2 Analýza rizik

Prvním krokem při snižování rizik je jejich analýza. Analýza rizik je obvykle chápána jako proces definování hrozeb, pravděpodobnosti jejich uskutečnění a dopadu na aktiva, tedy stanovení rizik a jejich závažnosti. Na kvalitní analýze rizik, která je základním vstupem pro risk management, je vždy postaveno kvalitní řešení jakéhokoliv problému v jakékoliv oblasti. Analýza rizik zpravidla zahrnuje čtyři kroky:

1. **identifikaci aktiv**, kdy dochází k vymezení posuzovaného subjektu a popis aktiv, které vlastní;
2. **stanovení hodnoty aktiv**, kdy se určí hodnoty aktiv a jejich význam pro subjekt, ohodnotí se možný dopad jejich ztráty, změny či poškození na existenci či chování subjektu;
3. **identifikaci hrozeb a slabin**, kdy se určí druhy událostí a akcí, které mohou ovlivnit negativně hodnotu aktiv, určí se slabá místa subjektu, která mohou umožnit působení hrozeb;
4. **stanovení závažnosti hrozeb a míry zranitelnosti**, kdy dojde k určení pravděpodobnosti výskytu hrozby a míry zranitelnosti subjektu vůči dané hrozbě. (14)

Pro analýzu rizik existují dva základní přístupy metod analýz rizik, a to kvantitativní a kvalitativní metody vyjádření veličin analýzy rizik. V analýze rizik se mohou tyto metody používat buď samostatně nebo i spolu.

- **Kvalitativní metoda** se vyznačuje tím, že rizika jsou buď obodována, určena pravděpodobností nebo slovně. Jsou tedy vyjádřena v určitém rozsahu. Úroveň je obvykle určována kvalifikovaným odhadem a chybí jí jednoznačné finanční vyjádření.

- **Kvantitativní metoda** je založena na matematickém výpočtu rizika z frekvence výskytu hrozby a jejího dopadu. Je více exaktní a časově náročnější než metoda kvalitativní. (14)

2.2.3 Možnosti finančního krytí rizik

Krytí podnikatelských rizik představuje vytvoření zdrojů, které se používají na odstranění ztrát způsobených neočekávanou událostí. Krytí rizik je možné realizovat několika způsoby, a to samopojištěním, dohodou o vzájemné pomoci mezi podniky, tvorbou společných finančních zdrojů, tvorbou družstev, založením kaptivní pojišťovny a pojištěním v komerčních pojišťovnách. V následujícím textu se budu blíže věnovat jen vybraným možnostem finančního krytí podnikatelských rizik. (2)

Samopojištění představuje vytvoření takových předpokladů, aby byla každá předpokládaná ztráta krytá z vlastních zdrojů, přičemž může jít o vlastní zdroje, o úvěr nebo o kombinaci předcházejících forem. **Vlastní zdroje** představují preventivní tvorbu vlastních materiálních nebo peněžních rezerv pro případ neočekávané ztráty. Naopak **úvěr** je realizován až po vzniku ztráty, čímž se podceňuje preventivní činnost. Samopojištění má řadu výhod i nevýhod, jedná se například o:

- *výhody samopojištění:*

- existence přímé zainteresovanosti na snižování a na kontrole rizika ztráty;
- zisky z fondu plynou podnikateli, který je jeho vlastníkem;
- náklady na tvorbu vlastních prostředků určených na krytí případných rizik se nezvyšují kvůli nepříznivé škodovosti jiných podniků;
- pravidelně odkládané prostředky by měly být menší než pojistné, protože zde nevznikají náklady na provizi zprostředkovatelů, správu pojištění a zisk pojišťovny.

➤ *nevýhody samopojištění:*

- účastníci pojištění ztrácejí možnost získat technické poradenství od pojistitelů na zábranu rizika;
- v dobách finančního tlaku může vzniknout velký tlak na půjčení si prostředků z fondu a tím ke zmaření bezpečnosti, kterou vytvořil;
- i když je událost z hlediska pravděpodobnosti velmi vzdálená, může škoda vzniknout kdykoliv a v jakémkoliv rozsahu a způsobit i katastrofické škody, dojde tak k naprostému finančnímu vyčerpání podniku a výsledkem může být likvidace jeho činnosti;
- příspěvky vložené do fondu se z daňového hlediska ve většině zemí nekvalifikuje jako daňový náklad, ale platby pojistného ano. (11)

Dohoda o vzájemné pomoci mezi podniky představuje nejstarší způsob řešení finančního krytí rizika. Jedná se o dohodu mezi obchodními partnery, přáteli a jinými partnery, ve které se účastníci zavazují, že se budou spolupodílet na škodách, které kterýkoli z nich utrpí, anebo, že si vzájemně pomohou při jejich odstraňování. Tato forma finančního krytí rizik vyžaduje vysokou míru sounáležitosti a důvěru partnerů, kteří dohodu dojednali. (9)

Možnost **tvorby společných finančních zdrojů** se využívá v případě větších ztrát, kdy se více podnikatelů sdružuje a ukládají společné prostředky do speciálních fondů. Podle dohodnutých pravidel se pak tyto prostředky přerozdělují těm členům sdružení, které postihne nějaká ztráta. Fond může být určen pro jakékoli ztráty, ale ve většině případů je určen pro přesně definované ztráty. Použití těchto prostředků je většinou vázáno na dohodnutou maximální výšku pomoci, a to proto, že sdružené prostředky nejsou dostatečně velké pro řešení i mimořádně velkých ztrát. (9)

Soukromé pojištění je organizovanou, efektivní formou tvorby finančních rezerv, které se tvoří z pojistného. Pojištěný nemusí mít v momentě realizace rizika vlastní finanční zdroje na krytí ztrát vzniklých neočekávanou událostí. Pojištění samo o sobě neodstraňuje riziko, ani ho komerční pojišťovna na sebe nepřebírá. Kdyby tomu tak

bylo, potom by ztráta vznikla u komerční pojišťovny a ne u pojištěného. Komerční pojišťovna se pojištěním jen zavazuje, že když pojištěného postihne událost, na kterou se vztahuje uzavřená pojistná smlouva, poskytne mu peněžní krytí ztrát způsobených pojistnou událostí, a to ve sjednaném rozsahu. Pojištěním se podrobněji zabýváme v následující kapitole 2.3. (2)

2.3 Charakteristika pojištění

Po celý život, tedy od narození až do smrti nás všechny provází pojištění. Provází nás i od prvních úvah o podnikatelské činnosti až po její zakončení. Jakákoliv lidská či podnikatelská činnost je ohrožována různými nebezpečími, které svými projevy negativně působí na vývoj této činnosti. I když je možné v některých případech vzniku nahodilých událostí předcházet nebo alespoň zmenšit rozsah jejich škodlivých následků, nelze jim zcela zabránit. Proto je základním účelem pojištění zmírnit či odstranit nepříznivé důsledky způsobené těmito nahodilými událostmi. (5)

Původní myšlenky o pojištění vznikly na zásadách vzájemnosti s cílem pomáhat v situacích, kdy se jednatel nemůže ubránit vzniku škody a krýt její následky. Filozofií a obsahem pojištění byla původně „**pomoc v nouzi**“. Tento humanitní obsah pojištění se v průběhu jeho vývoje často opomíná a vytrácí. S rozvojem vědy, techniky a kultury se na trh dostávají nové výrobky, nové činnosti a s tím i samozřejmě nová rizika. Jelikož je málo takových rizik, která není možné pojistit, zasahuje pojišťovací činnost do všech oblastí hospodářského a sociálního života společnosti. Týká se tedy každého občana, podnikatelského subjektu a také státu. (5)

Pojištění je závazkovým právním vztahem, v němž mají účastníci rovné postavení. Pojištění lze definovat jako efektivní způsob tvorby a rozdělování peněžních rezerv k úhradě potřeb, jež vznikají z nahodilých událostí. (11)

Znalosti člověka asi nikdy nepřevýší jeho neznalosti o živé a neživé přírodě a proto nebude zřejmě nikdy možné odstranit všechna rizika spojená s lidskou existencí, společenskou, vědeckou a hospodářskou činností. Výsledky jakékoliv hospodářské

i jiné činnosti od nepaměti ohrožují a ovlivňují rizika či nebezpečí, jejichž původ lze dělit do tří skupin:

1. síly nezávislé na lidské vůli;
2. činnost jiných lidí;
3. činnost a nedbalost samotných subjektů pojištění. (5)

Základním úkolem pojištění je působit jako mechanismus přenosu rizika. Ze ***základní funkce přenosu rizika na komerční pojišťovnu*** vyplývají například následující výhody:

- finanční zdroje nejsou závislé na výšce vkladů pojištěného subjektu;
- výše náhrady je objektivizovaná podle jednotných pravidel a jednotných postupů;
- pojistné je u některých druhů pro podnikatele daňovým nákladem;
- výše náhrady odpovídá rozsahu ujednaných pojistných podmínek a cenové hladině v době pojistné události;
- výše pojistného je tím menší, čím je pojištěné riziko lépe plošně rozložené, a na čím delší dobu je pojištění uzavřené;
- komerční pojišťovna vyvíjí tlak na realizaci přiměřených bezpečnostních opatření, které chrání pojištěné hodnoty před neočekávanými událostmi. (1)

Cílem pojištění je zajistit, aby se pojištěný po vzniku škody dostal do stejné finanční situace, v jaké se nacházel bezprostředně před vznikem škody. Avšak existuje mnoho situací, v nichž se pojištěný nemůže dostat do přesně stejné situace, avšak komerční pojišťovny se jí snaží co nejvíce přiblížit. Nikdy ale nelze ocenit oblibu odcizeného nebo zničeného předmětu či jiný osobní vztah k němu. V pojišťovnictví se používají v zásadě dvě formy pojistného plnění, a to *peněžní plnění* a *věcné plnění*. (11), (12)

V České republice se rozlišují dva různé pojišťovací systémy. Jedná se o:

1. **system sociálního pojišťovnictví s přímou účastí státu**, kdy dochází k poskytování jednotné pojistné ochrany v oblasti sociálního zabezpečení a pojištění (zdravotní, nemocenské, úrazové a důchodové), které je zajišťováno veřejnoprávními institucemi nebo fondy pod plnou kontrolou státu;
2. **system založený na komerčních principech**, který je realizován komerčními pojišťovnami a nabízí pojištění několika různých rizik. (4)

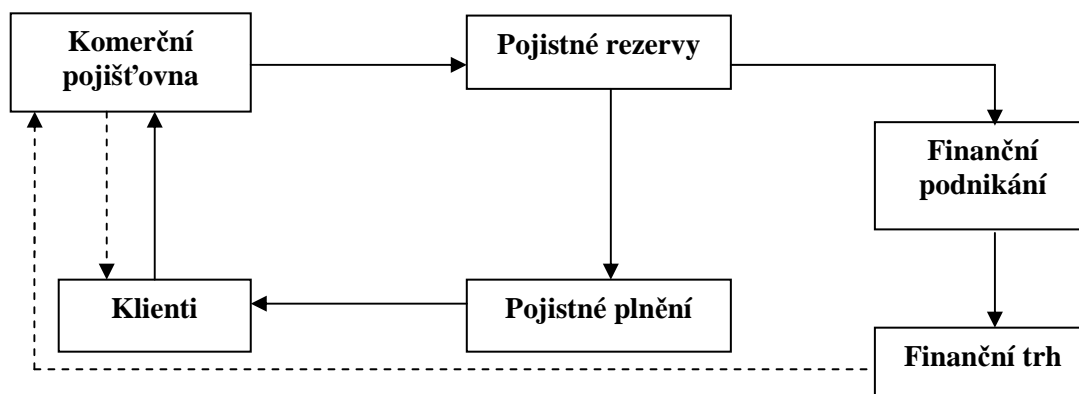
2.3.1 Pojistný vztah

Pojištění se uskutečňuje prostřednictvím pojistné smlouvy a nebo na základě právního předpisu, mezi pojistitelem a pojištěným, tím vzniká pojistný vztah. Pojistný vztah vede k právnímu zabezpečení pojistného plnění a jedná se o vztah, který:

- je věcný, přesně definovaný a existují v něm obchodní partnerské vtahy;
- vzniká na obou stranách s cílem zabezpečit a ochránit hospodářství, zdraví a zájmy jednotlivců, podnikatelských subjektů a dalších institucí;
- vzniká mezi pojistníkem a pojistitelem na základě dobrovolné nebo zákonem nařízené okolnosti pro případ realizace rizika. (4), (11)

Pojistné vztahy mezi klienty, komerční pojišťovnou, tvorbou pojistných rezerv, výplatou pojistných náhrad a finančního podnikání jsou znázorněny na obrázku 1.

Obrázek 1: Pojistné vztahy z hlediska peněžních prostředků

Zdroj: Zpracováno dle literatury (20).

V pojistném vztahu vystupuje **pojistitel**, kterým může být fyzická nebo právnická osoba, která vykonává pojišťovací činnost. A dále ten, kdo uzavírá pojistnou smlouvu s pojistitelem, respektive s komerční pojišťovnou, a to je **pojistník**. Jeho povinností je platit pojistné. Ten, na jehož rizika se pojištění sjednává je **pojištěný** a má právo obdržet od komerční pojišťovny pojistné plnění v případě vzniku pojistné události. Ve většině případů je pojistník a pojištěný jedna a tatáž osoba, ale tato zásada nemusí platit vždy. (4)

V případě pojistné události se z rezerv, do kterých pojištění respektive pojistníci přispívají, poskytne dohodnutý rozsah peněžních prostředků, který by měl stačit na odstranění vzniklé ztráty. Komerční pojišťovna tak hradí na základě dojednaných pojistných podmínek ztrátu v takovém rozsahu, jak byl dojednan v pojistné smlouvě. Tento postup realizuje komerční pojišťovna bez ohledu na to, zda pojištěný subjekt vytvořil placením pojistného dostatečnou finanční rezervu. (1)

Pojistné vztahy jsou vytvářeny pojišťovacím způsobem rozdělování pojistných rezerv. Tyto vztahy jsou charakteristické následujícími principy pojištění. Jedná se o:

- ***princip solidárnosti***, který vyjadřuje, že pojištění, respektive pojistníci, společně přispívají pojistným do pojistných rezerv; zároveň respektují to, že pojistné náhrady či pojistná plnění jsou poskytovány jen těm členům společenství, kteří měli pojistnou událost;
- ***princip podmíněné návratnosti*** vložených prostředků znamená, že pojistná náhrada se poskytne pojištěnému pouze v případě, že nastane pojistná událost, která byla předem dohodnutá v pojistné smlouvě a v pojistných podmínkách;
- ***princip neekvivalentnosti*** znamená, že pojistné náhrady nejsou závislé na výši zaplaceného pojistného; pojistné náhrady či pojistná plnění mohou být tedy větší nebo naopak menší než je pojistné, které bylo doposud zaplaceno. (5)

Pojistnou smlouvou, která je dokladem o pojištění, se komerční pojišťovna zavazuje, že v případě nepředvídatelných událostí nebo při naplnění předem stanovené podmínky, vyplatí smluvenou částku. Pro pojistnou smlouvu se vyžaduje písemná podoba,

jde-li o pojištění s pojistnou dobou delší než jeden rok. Pojistná smlouva podle zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě dle § 4 obsahuje:

- určení pojistitele, pojistníka, oprávněné osoby;
- určení, zda se jedná o pojištění škodové¹ či obnosové²;
- vymezení pojistného nebezpečí a pojistné události;
- výši pojistného, jeho splatnost a údaj o tom, zda se jedná o pojistné běžné nebo jednorázové;
- vymezení pojistné doby a doby, na kterou byla pojistná smlouva uzavřena;
- v případě pojištění osob, bylo-li dohodnuto, že se oprávněná osoba bude podílet na výnosech pojistitele, způsob, jakým se oprávněná osoba bude na těchto výnosech podílet.

Součástí pojistné smlouvy jsou **všeobecné smluvní podmínky**, které lze u smluvního pojištění upravovat. Všeobecné pojistné podmínky jsou podmínky, které všeobecně vymezují způsob pojišťování pro určitý druh pojištění, a to takto:

- vymezují předmět pojištění, pojistná rizika;
- stanovují, kdy vzniká a kdy zaniká povinnost pojišťovny poskytnout pojistné plnění, respektive pojistnou náhradu;
- stanovují rozsah a splatnost pojistného plnění;
- pojistiteli stanovují platit pojistné plnění;
- pojistníkům, respektive pojištěným, stanovují platit pojistné;
- stanovují podmínky vzniku a zániku pojistné smlouvy;
- vymezují pojistnou dobu a čas platnosti pojištění;
- stanovují také principy, podle kterých se bude pojištěný podílet na zisku. (11)

¹ Škodové pojištění je soukromé pojištění, které má za účel nahradit škodu vzniklou v důsledku pojistné události.

² Obnosové pojištění je soukromé pojištění, jehož účelem je získání obnosu, nebo-li dohodnuté finanční částky v důsledku události ve výši, která je nezávislá na vzniku nebo rozsahu škody.

Při sjednávání pojištění dochází ke sjednání **výše pojistného**. To představuje dopředu zaplacenou úplatu za přenesení negativních finančních důsledků nahodilosti z podnikatelských a ostatních subjektů na komerční pojišťovnu. Pojistné je limitované cenou pojištěného majetku, velikostí rizika, úrovní vlastních nákladů pojistitele a ekonomicky přiměřeným ziskem pojistitele. Při výpočtu pojistného se musí brát v úvahu i například inflace a úroková míra. (4), (6)

2.3.2 Klasifikace pojištění na českém pojistném trhu

Pojistný trh funguje na principu shromažďování a rozdělování peněžních prostředků, a to do rezerv. Pojistný trh je určitými prvky atypickým trhem, a to zejména proto, že realizace prodaných služeb, například pojištění, se často projeví až po delším časovém období od uzavření obchodu, a někdy se nemusí projevit vůbec. Pro pojistný trh je charakteristické, že se na něm střetává nabídka a poptávka po pojistné ochraně. Nabídka je tvořena pojistiteli, zajistiteli a zprostředkovateli. Strana poptávky je tvořena podnikatelskými subjekty, fyzickými osobami a dalšími subjekty. (3)

Je velmi důležité pečlivě posoudit rizika, kterým je podnikatelský subjekt vystaven a na základě tohoto posouzení vybrat vhodný druh pojištění. A také zvážit finanční částku, kterou si může podnikatelský subjekt při škodě dovolit zaplatit ze své vlastní kapsy. V obchodním jednání účastníků pojištění existují dvě protichůdné tendence:

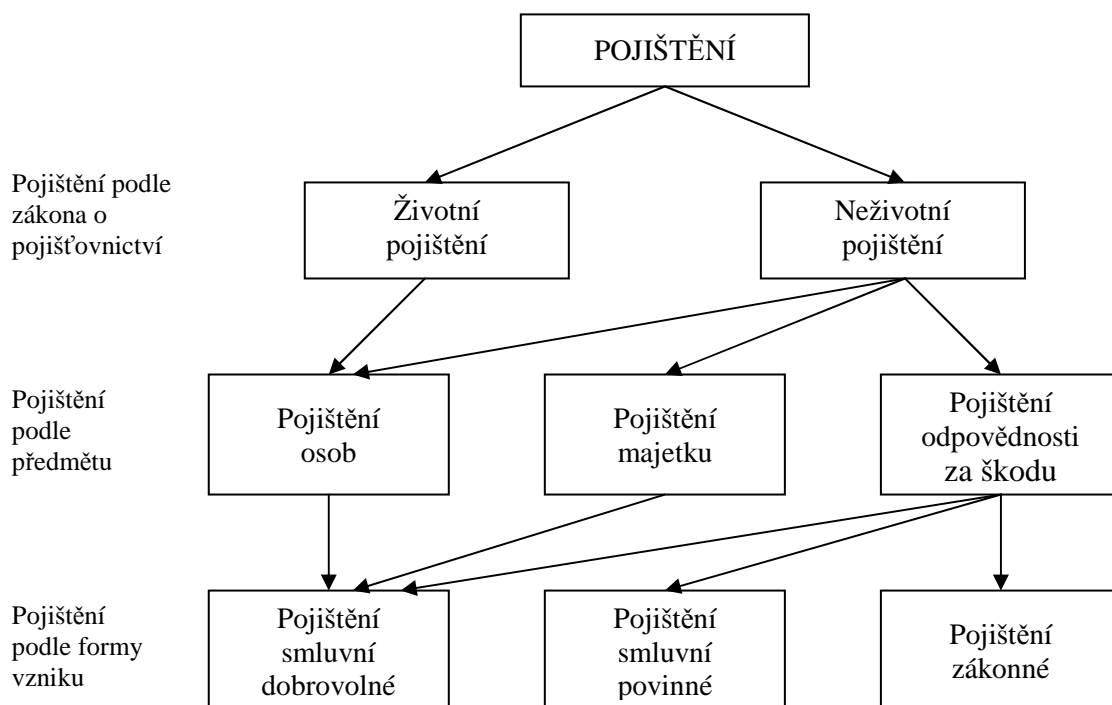
- komerční pojišťovny se snaží kvalitně a dostatečně zabezpečit pojistné krytí svého klienta, a proto téměř vždy navrhnou vyšší pojistné;
- klient je naopak veden snahou ušetřit na pojistném a usiluje tak, o co nejnižší pojistné, ale současně s tím vyžaduje vysoké pojistné plnění v případě pojistné události. (11)

Komerční pojišťovny nabízí a realizují velké množství pojištění, které je třeba třídit, rozdělovat a klasifikovat podle různých kritérií. Teoreticky je možné říct, že každé riziko, každý předmět a zájem se může pojistit a zájem o pojištění je dán nejen existencí rizika, které se má pojistit, ale i cenou pojistné ochrany. Pojistit nelze událost, která určitě nastane, jedinou výjimkou je pojištění pro případ smrti, která u každého jistě

nastane. V pojištění jde však o náhodným mechanismem generovaný okamžik této události. (4), (6)

Na českém pojistném trhu existují různé klasifikace pojištění. Mezi nejpoužívanější patří klasifikace pojištění podle formy vzniku pojištění, podle způsobu tvorby rezerv, podle předmětu pojištění a podle právních předpisů. V následujícím textu se budu podrobněji věnovat klasifikacím znázorněných na obrázku 2, přičemž klasifikace pojištění podle zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších novel je totožná s klasifikací podle tvorby rezerv. (11)

Obrázek 2: Vztahy jednotlivých klasifikací pojištění

Zdroj: Zpracováno dle literatury (11).

➔ Klasifikace pojištění podle zákona o pojišťovnictví

Klasifikace pojištění podle zákona o pojišťovnictví, respektive podle způsobu tvorby rezerv spočívá v rozlišení na pojištění neživotní (riziková) a životní (rezervotvorná).

U **životního pojištění** se vždy vytváří pojistná rezerva na pojistné události, které v budoucnosti jednoznačně vzniknou. Jedná se o pojištění osob, kde se vyplatí pojistné plnění při dožití se konce pojistného období nebo při úmrtí po dobu platnosti pojištění. Tento druh pojištění kryje dvě základní rizika:

1. *riziko smrti*, kdy pojištěný v pojistné smlouvě určí osobu, které pojistnou událostí vznikne právo na pojistné plnění;
2. *riziko dožití*, které představuje dlouhodobý proces spoření a pojištění formou placení pojistného.

U všech životních pojištění, hlavně u pojištění pro případ smrti nebo pojištění pro případ invalidity, respektive důchodové pojištění je uzavření pojistné smlouvy závislé na zdravotním stavu pojištěného. Návrh na pojištění obsahuje obvykle otázky na zdravotní stav pojištěného a v některých případech je i předepsaná lékařská prohlídka. V rámci životního pojištění lze v České republice například sjednat:

- pojištění pro případ smrti nebo dožití;
- trvalé pojištění pro případ smrti;
- kapitálové životní pojištění;
- investiční životní pojištění;
- pojištění pro děti a mládež;
- důchodové pojištění. (11)

Neživotní pojištění je takové pojištění, u něhož pojistitel jednoznačně neví, jestli pojistná událost nastane či nikoliv, zda bude poskytovat pojistné plnění a popřípadě v jaké výši. Jedná se o pojištění, která nemají charakter životního pojištění, tedy hlavně o pojištění majetku, odpovědnosti za škodu a riziková pojištění spadající do pojištění osob. (11)

➔ **Klasifikace pojištění podle předmětu pojištění**

Klasifikace pojištění podle předmětu pojištění spočívá v rozlišení předmětu pojištění. Jedná se o pojištění majetku, pojištění osob a pojištění odpovědnosti za škodu.

Pojištění majetku se vztahuje na pojištění majetku pro případ realizace rizik poškození, zničení, ztráty a odcizení nebo jiných škod, které na něm vzniknou. Mezi pojistné druhy pojištění majetku například patří:

- pojištění pro případ poškození nebo zničení věcí živelní událostí;
- pojištění pro případ odcizení věcí;
- pojištění budov a staveb;
- pojištění strojů a strojních zařízení;
- pojištění důsledků vyplývajících z přerušení provozu;
- pojištění zemědělských rizik;
- pojištění pro případ poškození, zničení nebo odcizení motorového vozidla;
- pojištění pohledávek a jiná pojištění. (11)

Pojištění osob se týká pojištění fyzické osoby pro případ jejího tělesného poškození, smrti, dožití určitého věku nebo pro případ jiné pojistné události související se životem osob. Slouží ke krytí předpokládaných rizik podnikatele, jeho rodiny i jeho zaměstnanců v občanském životě. Pojištění osob je možné rozdělit na *pojištění rezervotvorné*, kde se část pojistného odkládá jako rezerva na události, které jednoznačně v budoucnu vzniknou a na *pojištění rizikové*, kde se vytváří rezerva na náhodné události, které mohou nastat v budoucnosti. Do rizikového pojištění osob patří pojištění pro případ invalidity, pojištění léčebných výloh a úrazové pojištění, které bývá často součástí rezervotvorných pojištění. (11)

Pojištění odpovědnosti za škodu se vztahuje na škody způsobené pojištěným na majetku, zdraví či životě nebo zájmech jiných, takzvaných třetích osob. Každý, kdo vykonává činnost, kterou může ohrozit osobu nebo majetek třetího, bezpodmínečně ručí za škody vzniklé touto činností. Základní úlohou pojištění odpovědnosti za škodu je tedy zabezpečit majetkové újmy poškozených občanů a organizací, kterým byla způsobena škoda. Tato forma pojištění v podstatě představuje pojištění následků, jež vyplývají z nedokonalé činnosti lidí.

V pojištění odpovědnosti za škodu se předpokládá skutek:

- který zapříčinil škodu třetí osobě;
 - za který pojištěná osoba nese objektivní odpovědnost;
 - na základě kterého vznese poškozený (třetí osoba) nárok vůči pojištěné osobě.
- (11)

Pojištění odpovědnosti za škodu je díky různorodým oblastem odpovědnosti za škodu velmi variabilní a může se jednat, jak o zákonné pojištění, tak i smluvní, a to dobrovolná či povinná. V současné době existují například tato pojištění:

- odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla;
- odpovědnosti za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání;
- odpovědnosti z provozu organizace;
- odpovědnosti organizace za škodu způsobenou zaměstnancům;
- odpovědnosti za škodu způsobenou vadným výrobkem;
- odpovědnosti za škody způsobené na životním prostředí;
- odpovědnosti za škodu v občanském životě;
- odpovědnosti z činnosti lékařů;
- odpovědnosti z činnosti komerčních právníků a jiná pojištění. (1), (11)

➔ Klasifikace pojištění podle formy vzniku pojištění

Klasifikace pojištění podle formy vzniku pojištění spočívá v rozdělení pojištění na zákonné pojištění nebo smluvní pojištění, a to se dále dělí na dobrovolné nebo povinné.

Při ***zákoném pojištění*** vzniká pojistný vztah na základě právního předpisu a nedochází k uzavření pojistné smlouvy. Právní předpis určuje všechny náležitosti pojistného vztahu včetně pojišťovny, která pojištění vykonává, výši pojistného, pojistné podmínky a podobně. Nezaplacením pojistného se porušuje zákon se všemi důsledky.

Mezi tento typ pojištění patří zákonné pojištění odpovědnosti organizace za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání. (11)

Vznik *smluvního povinného pojištění* je daný právním předpisem, který určuje činnosti, kde je povinnost právnických nebo fyzických osob sjednat s komerční pojišťovnou pojistnou smlouvu, a to zejména smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu, která může vzniknout při výkonu dané činnosti. Úloha tohoto typu pojištění spočívá především v ochraně proti následkům a škodám z činností, které mohou být zdrojem zvýšeného rizika. Zabezpečují se tak poškození, a to možností úhrady škod tímto rizikem způsobených, a to i v případě, kdy odpovědná osoba by sama neměla dostatek peněžních prostředků k úhradě. Na rozdíl od zákonného pojištění je tato forma pojištění pružnější, dává totiž možnost výběru pojistitelů a rizik a umožňuje i využití některých stimulů, jako je například bonus³ a malus⁴. Tento typ pojištění se například týká výkonu lovecké či myslivecké činnosti, provozu vozidel a činnosti lékařů, daňových poradců, auditorů, zvěrolékařů, pojišťovacích agentů a makléřů a jiných činností. (11)

U *smluvního dobrovolného pojištění* je respektována smluvní volnost jeho účastníků i jejich rovné postavení. Pojistný vztah vzniká dobrovolně, a to na základě vlastního projevu vůle určitého subjektu zabezpečit se pojištěním. S dobrovolností tohoto pojištění souvisí i možnost získání určitých modifikací ve vztahu ke škodnímu průběhu sjednaného pojištění, jedná se o bonus či malus, a zároveň i možnost stanoveným způsobem v případě potřeby tento vztah ukončit. Na českém pojistném trhu existují následující druhy tohoto pojištění, a to:

- pojištění majetku;
- pojištění odpovědnosti za škodu;
- pojištění osob. (4), (11)

³ Bonus je poskytnutá výhoda či sleva z ceny pojistného.

⁴ Malus je přírážka k pojistnému vybíraná při opakovaném nebo nadměrném výskytu pojistných událostí v daném pojistném období.

3 Charakteristika vybrané podnikající fyzické osoby a analýza jejích rizik

V této části diplomové práce se budu zabývat vybranou podnikající fyzickou osobou, která provozuje autoopravnu. Nejdříve představím jeho podnikatelskou činnost a majetek, který vlastní. Dále identifikuji rizika ohrožující jeho podnikatelskou činnost a následně tato rizika analyzuji pomocí kvantitativní a kvalitativní metody.

3.1 Charakteristika vybrané podnikající fyzické osoby

Ke zpracování diplomové práce jsem si zvolila fyzickou osobu **Oldřicha Kubáta**, který podniká jako samostatně výdělečně činná osoba nezapsaná v obchodním rejstříku. Svoji podnikatelskou činnost vykonává od 1. 4. 2002 na základě živnostenského oprávnění. Živnostenské listy, které jsou vydané na dobu neurčitou, vlastní na dvě živnosti:

- *opravy silniční vozidel* (ohlašovací řemeslná);
- *výroba, obchod a služby jinde nezařazené* (ohlašovací volná).

Autoopravna pana Kubáta poskytuje například následující služby:

- autoklempířské práce;
- výměnu BP oleje a maziva;
- opravy osobních, nákladních a komunálních vozidel;
- prodej autodílů a elektropříslušenství vozidel;
- prodej náhradních dílů na vozidla Multicar;
- prodej přísad Metanova do olejů a palivové soustavy;
- plnění a dezinfekce klimatizací;
- diagnostiku řídicích jednotek pomocí Gutmann messtechnik;
- přípravu vozidel k prohlídce na stanici technické kontroly a k měření emisí;
- prodej a přezouvání pneumatik na osobní a dodávková vozidla.

Podnikatelskou činnost pan Kubát začal v malých pronajatých prostorách, které byly, pro rostoucí zájem klientů o jeho služby, nedostačující. Proto se v průběhu roku 2007 přestěhoval do větších prostor. Provozovna autoopravny se tak v současné době nachází sice opět v pronajatých prostorách, ale v zajímavější brněnské lokalitě. K dispozici jsou mu prostory pro kancelář, sklad a tři dílny.

V současné době zaměstnává pan Kubát jednu administrativní pracovníci a dva automechaniky na stálý pracovní poměr. *Administrativní pracovníci* má na starosti například zajišťování skladové evidence prostřednictvím PC, hlídání plateb dodavatelských faktur, vystavování odběratelských faktur, mzdovou a daňovou evidenci, personální záležitosti a mimojiné se stará o čisté prostředí provozovny. *Automechanici* mají na starosti opravy vozidel a plní zadané úkoly od pana Kubáta, který je sám vyučen jako automechanik. Dále využívá služeb externího daňového poradce. Pan Kubát od počátku své podnikatelské činnosti vede účetnictví podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví a je plátcem DPH podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

Služeb autoopravny Oldřicha Kubáta využívá přibližně 700 stálých klientů z řad fyzických osob. Dále se stará o vozový park několika větších společností. Jako příklad lze uvést Tesař - TT expres s.r.o., Autodoprava Novák, Senergos a.s. Pan Kubát má zkušenosti i se zahraničními klienty, ale v současné době se věnuje jen českým zákazníkům.

Pan Kubát si hned na počátku svého podnikání dal za cíl plně uspokojovat své klienty tak, aby se stále vraceli a své dobré zkušenosti šířili mezi svoji rodinu i známé. V oboru podnikání, ve kterém se pan Kubát pohybuje je velmi tvrdá konkurence a proto se snaží plně svým klientům vyjít vstříc, a to jak co nejpríznivější cenou, tak také svoji provozní dobou, která je sice pevně daná, ale je ochotný pracovat i mimo ni. Je si totiž vědom toho, že špatná reklama a reference vedou k velkému úbytku zákazníků a velmi těžko se napravuje.

3.1.1 Majetek podnikající fyzické osoby

Autoopravna Oldřicha Kubáta je vybavena množstvím strojů a strojního zařízení, které mají vysokou hodnotu a jsou nezbytné k efektivnímu výkonu podnikatelské činnosti. Pan Kubát nevlastní žádný nemovitý majetek. Mezi jeho nejvýznamnější movitý majetek, který je uveden v pořizovacích cenách, patří:

➤ **soubor movitých věcí - vybavení tří dílen:**

- diagnostika řídících jednotek (720 000 Kč);
- automatizované zařízení pro servis klimatizací (125 000 Kč);
- plnička oleje (5 000 Kč);
- odsávačka vyjetého oleje (12 500 Kč);
- stroj na vyvažování kol (137 000 Kč);
- stroj na montáž a demontáž pneumatik (126 000 Kč);
- autogenní souprava (15 000 Kč);
- mycí stůl (26 600 Kč);
- automobilový pístový zvedák (255 000 Kč);
- regloskop na kolečkách (14 400 Kč);
- zkoušečka vstřikování paliva (11 800 Kč);
- testovací zařízení tlaku motoru (10 600 Kč);
- pracovní stůl s nářadím - 6 ks (295 000 Kč);
- klempířské nářadí (60 000 Kč).

➤ **soubor movitých věcí - vybavení kanceláře:**

- kancelářský nábytek - psací stoly, židle, skříně a jiné (41 300 Kč);
- PC s připojením na internet - 3 ks (56 700 Kč);
- tiskárna - 2 ks (9 500 Kč);
- kopírka (7 500 Kč);
- notebook s připojením na internet (16 900 Kč);

- mobilní telefon - 4 ks (19 700 Kč);
- software - Microsoft Office, Ekonomický systém POHODA, AVG Anti-Virus, Katalog autodílů AD Cat a jiné (27 000 Kč).

➤ **soubor skladových zásob:**

- zásoby materiálu určené k opravám na vozidlech a samostatnému prodeji (2 460 000 Kč).

➤ **vozový park⁵:**

- Peugeot Expert 2.0 D (90 000 Kč);
- Škoda Favorit 135 L (15 000 Kč);
- Toyota Carina E Combi 2.0 TD XL (95 000 Kč);
- Toyota Yaris 1.0 (150 000 Kč).

Celková hodnota movitého majetku pana Kubáta je vyobrazena v tabulce 2.

Tabulka 2: Hodnota movitého majetku podnikající fyzické osoby

Druh majetku	Pořizovací cena (Kč)
Soubor movitých věcí - vybavení dílen	1 813 900
Soubor movitých věcí - vybavení kanceláře	178 600
Soubor skladových zásob	2 460 000
Vozový park	350 000
Celková hodnota movitého majetku	4 802 500

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů podnikající fyzické osoby

Po shlednutí interních výkazů podnikající fyzické osoby jsem zjistila, že celková hodnota aktiv, respektive pasiv k 31. 12. 2008 byla 3 474 000 Kč. Dále z výkazů vyplynulo, že tržby za poskytnuté služby jsou vyšší než vynaložené náklady a že nemá problémy s platební morálkou. Výsledek hospodaření za běžné účetní období roku 2008 se oproti minulému roku zvýšil, a to na 276 000 Kč. Pan Kubát využívá úvěr v hodnotě

⁵ Všechna motorová vozidla vozového byla zakoupena jako již použitá.

250 000 Kč, a to pro účely profinancování potřeb vyplývajících z podnikatelské činnosti. Panu Kubátovi v průběhu jeho podnikatelské činnosti nevznikly žádné vážnější škody, které by ho existenčně ohrozily.

3.2 Analýza rizik vybrané podnikající fyzické osoby

Prvním krokem při snižování rizik, která mohou ovlivňovat podnikatelskou činnost, je jejich analýza. Analýza rizik je obvykle chápána jako proces definování hrozeb, pravděpodobnosti jejich uskutečnění a jejich závažnosti při dopadu na aktiva. Výsledky hodnocení rizik mohou pomoci určit vhodné kroky a priority podnikatele pro zvládání těchto rizik. Dále mohou pomoci při realizaci opatření k jejich minimalizaci či jejich úplnému zamezení. Proto je analýza rizik pro podnikání pana Kubáta důležitá. (14)

Pro analýzu rizik je nejdříve důležité identifikovat rizika ohrožující podnikatelskou činnost pana Kubáta. Jedná se, jak o rizika technická, ekonomická, tak i sociální. Nejdůležitější rizika, která jsme s panem Kubátem určili a která mohou mít vliv na jeho podnikatelskou činnost a také jeho život, jsou uvedena v tabulce 3. Vzhledem k rozsahu a zaměření diplomové práce se nebudu zabývat jeho domácností.

Tabulka 3: Rizika ohrožující podnikající fyzickou osobu

Rizika	Interní	Externí
Technická	<ul style="list-style-type: none"> ✖ porucha strojů a strojních zařízení ✖ selhání díky chybě zaměstnanců ✖ poškození převzatých vozidel ✖ havárie, porucha a odcizení vozidel ✖ vznik škody v důsledku provozované činnosti ✖ nedbalost při manipulaci se zásobami 	<ul style="list-style-type: none"> ✖ zpoždění opravy ✖ krádež a loupežné přepadení ✖ vandalismus ✖ živelní událost ✖ přerušení provozu ✖ poptávka po službách
Ekonomická	<ul style="list-style-type: none"> ✖ platební neschopnost 	<ul style="list-style-type: none"> ✖ nesplacení pohledávek
Sociální	<ul style="list-style-type: none"> ✖ vážná nemoc podnikající fyzické osoby ✖ trvalé následky úrazu podnikající fyzické osoby ✖ úmrtí podnikající fyzické osoby 	

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů podnikající fyzické osoby a literatury (11).

Technická a ekonomická rizika jsou v tabulce 3 rozdělena na interní a externí, a to podle toho, zda potenciální rizika může pan Kubát vědomě řídit či ovlivňovat. Ve skupině sociálních rizik jsou uvedena rizika, která ohrožují jeho život. Ta na interní a externí nerozdělena nejsou. Je to z toho důvodu, že některé události předvídat a ovlivnit lze, ale existují i nečekané nehody či události, u kterých to možné není.

Identifikovaná rizika, která jsou uvedena v tabulce 3, v následujícím textu blíže specifikuji a také uvedu možná opatření k jejich minimalizaci.

1. Porucha strojů a strojních zařízení

- ✖ K provozu autoopravny je potřeba mít dispozici mnoho speciálních strojů a strojních zařízení. Jejich poškození sebou přináší nejen finanční náklady na opravu, ale může vést k nedodržení termínu opravy. Stroje i strojní zařízení jsou vystavena mnoha rizikům, která mohou být spojena například s neodbornou a neopatrnou manipulací či opotřebením.
- ✓ Opatřením pro minimalizaci rizik spojených s poruchou strojů a strojních zařízení je jejich průběžný a pravidelný servis a také školení zaměstnanců přicházejících se stroji a strojním zařízením do styku.

2. Selhání díky chybě zaměstnanců

- ✖ Provoz autoopravny je v podstatě závislý na svých zaměstnancích, kteří musí svoji práci odvádět bez větších problémů. Riziko, které zde může nastat je, že zaměstnanci svoji práci odvedou pomaleji než je žádoucí nebo ji odvedou nekvalitně.
- ✓ Opatřením pro případ selhání zaměstnanců je průběžná kontrola jejich práce a školení. Přispěním k jejich efektivnější práci může být vytvoření systému odměn či naopak sankcí.

3. Poškození převzatých vozidel

- ✖ Pokud zákazník svěří své vozidlo do autoopravny předpokládá, že ho dostane zpět v lepším stavu, než v jakém ho do autoopravny dával. Riziko spočívá v poškození převzatých vozidel, a to zejména zaviněné zaměstnanci.

- ✓ Opatřením pro případ poškození svěřených vozidel je bezpečná manipulace s těmito vozy.

4. Zpoždění opravy

- ✖ V současné době existuje velké množství různých dopravních prostředků, a tak se může v nespecializované autoopravně pana Kubáta stát, že určitý náhradní díl nebude na skladě a bude nutné počkat až na jeho dodání. Nebo také může dojít k nalezení skryté vady, kterou je potřeba odstranit.
- ✓ Opatřením je především vytvoření dostatečné časové rezervy pro případ nepříznivých událostí.

5. Krádež a loupežné přepadení

- ✖ V případě, že by došlo v prostorách autoopravny ke krádeži či loupežnému přepadení, jednalo by se pro pana Kubáta o vysokou finanční škodu. Může dojít k odcizení strojového vybavení dílen či kancelářského vybavení nebo i zásob náhradních dílů.
- ✓ Opatřením je aplikace bezpečnostních dveří, zámků či jiného zabezpečovacího zařízení.

6. Vandalismus

- ✖ V případě vandalismu může být vzniklá škoda vysoká, a to díky poškození provozovny rozbitím dveří či oken a také díky úmyslnému poškození strojů a strojního zařízení.
- ✓ Opatřením může být kamerový systém či najmutí profesionální bezpečnostní agentury nebo oplocení objektu a v něm se pohybující vycvičení psi.

7. Živelní událost

- ✖ Živelnou událostí ohrožující provozovnu autoopravny je především záplava, protože objekt se nachází v záplavové oblasti. Mezi další živelní události, které by mohly ovlivnit podnikatelskou činnost patří požár, vichřice a jiné. Ve všech případech vyskytnutí jakékoli živelní události by

došlo k velkým škodám na vybavení provozovny a také na zásobách náhradních dílů.

- ✓ Efektivní opatření zřejmě neexistuje, zejména ne proti povodni či vichřici. Lze alespoň využívat ochrany proti požáru, to znamená protipožární zabezpečení.

8. Havárie, porucha či odcizení vozidel vozového parku

- ✖ Pan Kubát vlastní čtyři osobní automobily a ke své podnikatelské činnosti je všechny využívá. Poskytuje je v případě pracovních povinností mimo provozovnu svým zaměstnancům. V případě havárie, poruchy nebo také krádeže vozidla by mohlo dojít k omezení jejich pracovních povinností.
- ✓ Opatřením je pravidelná prohlídka vozidel vozového parku, individuální chování řidičů, kdy by měli dodržovat dopravní předpisy a zásady bezpečné jízdy.

9. Vznik škody v důsledku provozované činnosti

- ✖ Při poskytování služeb zaměstnanci autoopravny se mohou vyskytovat chyby spojené s nepřesností a neopatrností při výkonu jejich činnosti. Riziko se týká škody na zdraví, životě či škodě na majetku třetích osob, která byla neúmyslná.
- ✓ Opatřením může být kontrola odvedené práce zaměstnanců a pravidelná školení. Dále je důležité dodržování bezpečnostních a technických předpisů.

10. Nedbalost při manipulaci se zásobami

- ✖ Manipulace se zásobami se vztahuje na náhradní díly, které jsou brány ze skladu a poté vmontovány do vozidel. Riziko spočívá v neopatrném zacházení s těmito náhradními díly, kdy může dojít až k jejich zničení.
- ✓ Opatřením je především dodržování bezpečnostních předpisů a opatrnost při manipulaci s náhradními díly.

11. Poptávka po službách

- ✖ Podnikatelskou činnost pana Kubáta může ohrožovat nízká poptávka po jeho službách, a to zejména z důvodu nasazení nízkých cen jeho konkurentů či vstupem nové konkurence na trh v blízkosti místa jeho provozovny.
- ✓ Opatřením může být sledování cen konkurence a přizpůsobení se jim, reklama či reference od spokojených zákazníků a také speciální cenové nabídky.

12. Nesplacení pohledávek

- ✖ Nesplacení pohledávek je v dnešní době stále více se rozrůstajícím problémem a i pan Kubát se během své podnikatelské činnosti setkal s několika neplaticími zákazníky. Jedná se o riziko, které mu v případě několika nesolventních zákazníků může způsobit existenční problémy.
- ✓ Opatřením je především zjištění finanční situace zákazníka. Ovšem v tomto oboru podnikání jde o hůře proveditelnou možnost, takže by bylo vhodné poskytovat služby jen ověřeným a doporučeným zákazníkům.

13. Platební neschopnost

- ✖ Pan Kubát má velké množství peněžních prostředků vázané v zásobách, ale přesto s likviditou a platební morálkou problémy nemá. V případě platební neschopnosti by mohlo dojít k nesplacení jeho závazků, například úvěru či nájemnému.
- ✓ Opatřením je hlídání včasného placení vystavených faktur a mít k dispozici dostatečné finanční rezervy.

14. Přerušení provozu

- ✖ Přerušení provozu může nastat v případě živelní události či poškození strojů a strojních zařízení.
- ✓ Opatřením může být například protipožární zabezpečení a pravidelná údržba strojů a strojních zařízení.

15. Vážná nemoc podnikající fyzické osoby

- ✖ Zdravotní stav pana Kubáta je v současné době velmi dobrý. Vážné onemocnění pro něho samotného i jeho zaměstnance může znamenat omezení provozu a s tím spojený ušlý zisk. Pro jeho rodinu se může jednat o nižší příjmy.
- ✓ Opatřením může být pravidelná prohlídka u praktického lékaře, poctivé léčení nachlazení a dále preventivní braní vitamínů na posílení imunity.

16. Trvalé následky úrazu podnikající fyzické osoby

- ✖ V případě úrazu pana Kubáta, které by bylo spojeno s trvalými následky, by mohlo dojít k omezení provozu autoopravny, což by vedlo k ušlému zisku a nižšímu příjmu pro jeho rodinu. Úraz by v jeho případě mohl být způsoben především tím, že se pohybuje v rizikovém prostředí, kde přichází do kontaktu s mnoha těžkými stroji a strojním zařízením.
- ✓ Opatřením by mohlo být dodržování bezpečnostních předpisů a opatrné zacházení se stroji a strojním zařízením.

17. Úmrtí podnikající fyzické osoby

- ✖ Úmrtí v případě podnikající fyzické osoby ohrožuje, jak jeho rodinu, tak také zaměstnance. U pana Kubáta se kvůli jeho zdravotnímu stavu tato skutečnost předpokládat nemusí. Ovšem může dojít k nečekané události vedoucí k úmrtí.
- ✓ Opatření v tomto případě neexistují, jen lze doporučit maximální opatrnost při všech provozovaných aktivitách.

Mezi rizika, která mohou pana Kubáta, tak jako každou fyzickou osobu potkat, patří i **riziko dožití**. Riziko dožití znamená, že se dožije vysokého věku, ve kterém by měl odejít do důchodu. Tím dojde k ohrožení jeho nynějšího příjmu. Toto riziko u pana Kubáta nastane téměř za 20 let, a proto ho dále neuvažují.

3.2.1 Měření rizik

Po provedené identifikaci rizik, která mohou podnikání pana Kubáta ohrožovat, je potřeba tato rizika změřit. Měření je možné provést pomocí kvalitativní a kvantitativní metody.

➔ Kvalitativní metoda

Pomocí kvalitativní metody je možné určit, která rizika nejvíce a nejčastěji ohrožují podnikatelskou činnost pana Kubáta. Zjistím, která rizika jsou pro pana Kubáta největší hrozbou a tedy, na která by se měl zvlášť zaměřit a naopak, která jsou vhodná krýt vlastními zdroji. Jedná se o klasifikaci rizik podle velikosti. Kvalitativní metoda je založena na určení stupně rizika. Ten je závislý na dvou hlavních faktorech:

1. četnosti výskytu rizika;
2. závažnosti rizika. (11)

V tabulce 4 jsou blíže charakterizovány jednotlivé stupně rizik, a to proto, aby bylo patrné, co konkrétní stupeň rizika přesně představuje.

Tabulka 4: Jednotlivé stupně rizika

Stupeň rizika	Velikost rizika	Stupeň poškození
M	zanedbatelné	téměř minimální
S	malé	malý rozsah s malým vlivem
V	střední	výrazně ovlivňující
Z	velké	vysoké poškození
K	katastrofické	maximální, dlouhodobé problémy

Zdroj: Zpracováno dle literatury (11).

Pro efektivní ohodnocení jednotlivých rizik je vhodné použít číselnou stupnici. Proto jsem použila stupnici 1 - 5. Přičemž hodnota 1 představuje nejmenší četnost a závažnost rizika a hodnota 5 největší četnost a závažnost rizika. Jednotlivá bodová ohodnocení jsem přiřadila k rizikům pomocí kritérií:

- velikostí nákladů na škodní událost (Kč);

- vliv škody na celkové náklady;
- nutnost čerpání finančních rezerv nebo jiných zdrojů pro krytí škody;
- vliv škody na podnikatelskou činnost. (11)

V tabulce 5 jsou uvedena všechna identifikovaná rizika a k nim na základě četnosti a závažnosti rizika přiřazen odpovídající stupeň rizika.

Tabulka 5: Analýza rizik pomocí kvalitativní metody

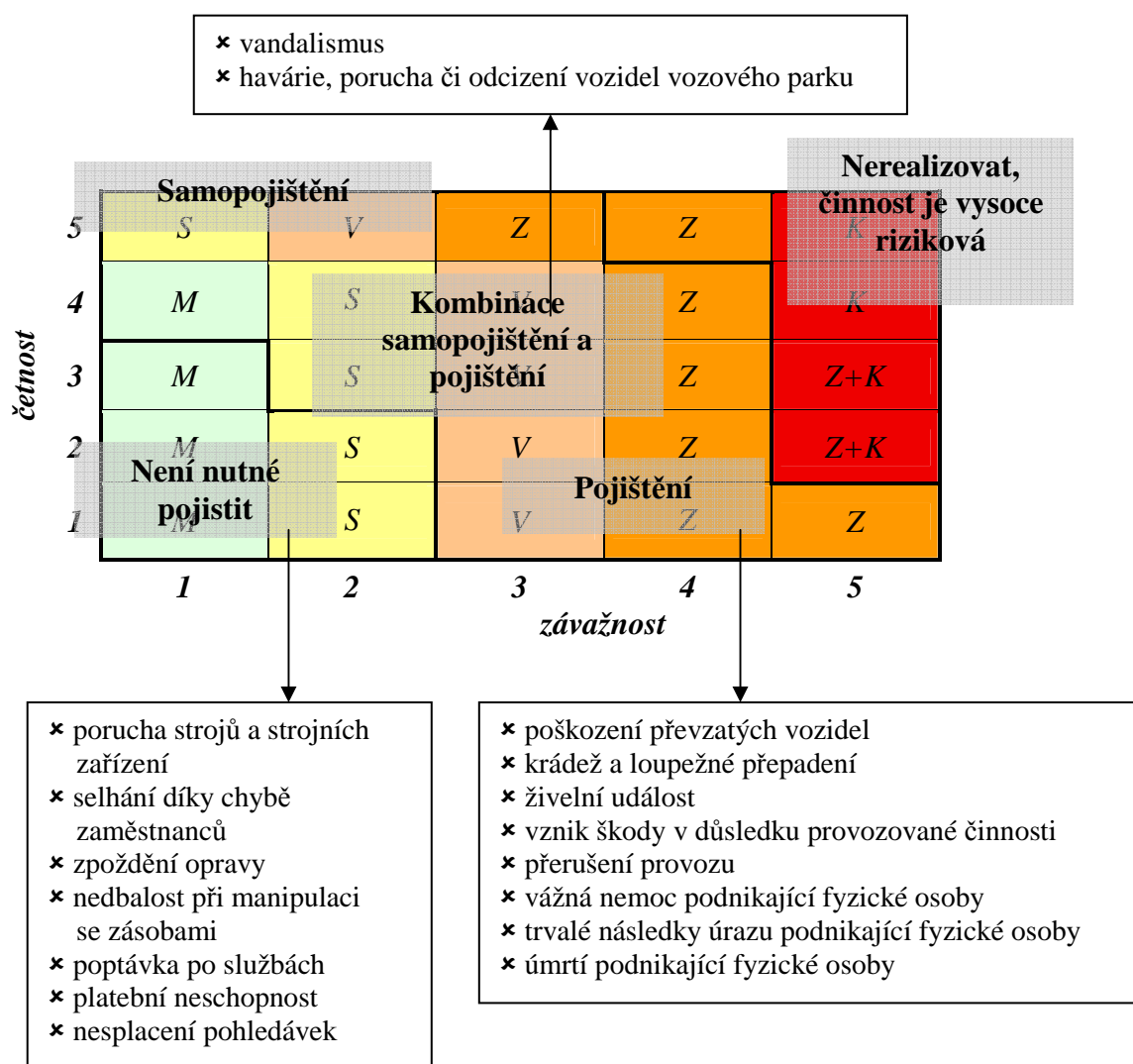
Riziko	Četnost výskytu	Závažnost rizika	Stupeň rizika
Porucha strojů a strojních zařízení	2	2	S
Selhání díky chybě zaměstnanců	2	2	S
Poškození převzatých vozidel	2	4	Z
Zpoždění opravy	1	2	S
Krádež a loupežné přepadení	1	4	Z
Vandalismus	1	3	V
Živelní událost	1	4	Z
Havárie, porucha či odcizení vozidel vozového parku	2	3	V
Vznik škody v důsledku provozované činnosti	2	4	Z
Nedbalost při manipulaci se zásobami	1	2	S
Poptávka po službách	1	2	S
Nesplacení pohledávek	2	2	S
Platební neschopnost	1	2	S
Přerušení provozu	1	5	Z
Vážná nemoc podnikající fyzické osoby	1	4	Z
Trvalé následky úrazu podnikající fyzické osoby	1	4	Z
Úmrtí podnikající fyzické osoby	1	5	Z

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů podnikající fyzické osoby a literatury (11).

Četnost výskytu identifikovaných rizik i závažnost těchto rizik jsem stanovila ve spolupráci s panem Kubátem, který má o své podnikatelské činnosti a rizicích, která by ho mohla ohrožovat, největší přehled.

Po stanovení jednotlivých stupňů rizik je potřeba analyzovat vztah těchto rizik k jejich pojistitelnosti. Toto členění následně slouží k tomu, že je možné určit, která rizika je potřeba pojistit či nepojistit. Dále která rizika je vhodné krýt vlastními zdroji, to znamená samopojištěním a nebo raději některé činnosti nerealizovat z důvodu zbytečně vysokého rizika. Informace o pojistitelnosti identifikovaných rizik zobrazuje obrázek 3.

Obrázek 3: Velikost identifikovaných rizik podnikající fyzické osoby

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů podnikající fyzické osoby a literatury (11).

Prostřednictvím provedené kvalitativní analýzy týkající se identifikovaných rizik, vyšlo najevo, že rizika ohrožující podnikatelskou činnost pana Kubáta spadají do tří oblastí. Jedná se o *oblast malých rizik*, ve které není nutné rizika pojišťovat. Dále o *oblast středních rizik*, ve které je pro příslušná rizika vhodné použít kombinaci samopojištění a pojištění. A třetí oblastí je *oblast velkých rizik*, ve které je pro rizika vhodné využít pojištění nabízené komerčními pojišťovnami.

Provedenou analýzou identifikovaných rizik jsem zjistila, že žádná rizika nespádají čistě do oblasti zanedbatelných rizik či do oblasti katastrofických rizik.

➔ Kvantitativní metoda

Pro přesnější zhodnocení identifikovaných rizik ovlivňující podnikatelskou činnost pana Kubáta použiji ještě kvantitativní metodu. Tato metoda posuzuje možná rizika z hlediska předpokládané ztráty. Předpokládanou hodnotou ztráty je pravděpodobnost výskytu rizika násobená velikostí potenciální ztráty. Pravděpodobnost výskytu rizika je daná v intervalu 0 až 1. Čím více se interval blíží k jedné, tím je výskyt rizika pravděpodobnější. (11)

Pravděpodobnost vzniku rizika i velikost možné ztráty jsem stanovila na základě konzultace s panem Kubátem. Při hodnocení jednotlivých rizik bylo velmi složité určit nejen pravděpodobnost vzniku rizika, ale především určit velikost možné ztráty způsobenou daným rizikem. U poptávky po službách jsme možnou ztrátu nevyčíslili, neb není jasné o kolik zákazníků by mohla autoopravna přijít a tedy i o jakou finanční ztrátu by se tak jednalo. Také v případě sociálních rizik jsme velikost předpokládané ztráty neurčovali, protože možnou ztrátu nelze kvantitativně určit. Ostatní možné ztráty jsme stanovili na základě hodnoty strojů a strojních zařízení, vybaví kanceláře, hodnoty zásob náhradních dílů na skladě, ročních tržeb a podobně. Údaje týkající se pravděpodobnosti výskytu rizika, možné ztráty a velikosti předpokládaných ztrát způsobených identifikovanými riziky jsou uvedeny v tabulce 6, která se nachází na následující straně.

Tabulka 6: Analýza rizik pomocí kvantitativní metody

Riziko	Pravděpodobnost výskytu rizika	Možná ztráta (Kč)	Velikost předpokládané ztráty (Kč)
Porucha strojů a strojních zařízení	0, 20	50 000	10 000
Selhání díky chybě zaměstnanců	0, 20	100 000	20 000
Poškození převzatých vozidel	0, 15	600 000	90 000
Zpoždění opravy	0, 05	40 000	2 000
Krádež a loupežné přepadení	0, 15	3 000 000	450 000
Vandalismus	0, 20	300 000	60 000
Živelní událost	0, 15	4 000 000	600 000
Havárie, porucha či odcizení vozidel vozového parku	0, 25	120 000	30 000
Vznik škody v důsledku provozní činnosti	0, 15	600 000	90 000
Nedbalost při manipulaci se zásobami	0, 05	15 000	750
Poptávka po službách	0, 05	-	-
Nesplacení pohledávek	0, 10	150 000	15 000
Platební neschopnost	0, 05	100 000	5 000
Přerušování provozu	0, 15	2 500 000	375 000
Vážná nemoc podnikající fyzické osoby	0, 50	-	-
Trvalé následky úrazu podnikající fyzické osoby	0, 50	-	-
Úmrtí podnikající fyzické osoby	0, 50	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů podnikající fyzické osoby

3.2.2 Zhodnocení analýzy rizik

Z provedené analýzy rizik pomocí kvalitativní a kvantitativní metody jsem zjistila, že podnikatelskou činnost pana Kubáta neohrožují žádná rizika, která by byla katastrofická. To znamená, že by je nebylo možné pojistit komerční pojišťovnou. A také není ohrožena zanedbatelnými riziky.

Na základě analýz vyplynulo, že do *oblasti rizik, která není nutné pojišťovat* spadá:

- porucha strojů a strojních zařízení;

- selhání díky chybě zaměstnanců;
- zpoždění opravy;
- nedbalost při manipulaci se zásobami;
- poptávka po službách;
- nesplacení pohledávek;
- platební neschopnost.

Rizika v této oblasti jsou panem Kubátem ovlivnitelná a může jim sám nebo i s pomocí zaměstnanců předcházet. Není tedy nezbytně nutné je pojišťovat, v některých případech to ani není možné. Pro případ vzniku těchto rizik je vhodné mít vytvořenou finanční rezervu.

Do *oblasti kombinace pojištění a samopojištění* spadá:

- vandalismus;
- havárie, porucha či odcizení vozidel vozového parku.

Rizikům v této oblasti je možné předcházet a je vhodné vytvořit dostatečnou finanční rezervu pro překlenutí období, kdy může dojít k nepředvídatelné události. Obě rizika je vhodné si také pojistit u komerční pojišťovny.

Do *oblasti pojištění*, ve které je vhodné minimalizovat rizika pomocí odpovídajícího pojištění od komerční pojišťovny, spadá:

- poškození převzatých vozidel;
- krádež a loupežné přepadení;
- živelní událost;
- vznik škody v důsledku provozované činnosti;
- přerušení provozu;
- vážná nemoc podnikající fyzické osoby;

- trvalé následky úrazu podnikající fyzické osoby;
- úmrtí podnikající fyzické osoby.

Na základě výsledků analýzy rizik jsem dospěla k tomu, že velikost ztrát u jednotlivých rizik není tak závažná, aby měla komerční pojišťovna důvod odmítnout je pojistit. Jedná se tedy o rizika pojistitelná, která splňují následující kritéria:

- identifikovatelnost;
- vyčíslitelnost;
- ekonomickou přijatelnost;
- nahodilost projevu rizika. (11)

4 Analýza současného stavu pojištění vybrané podnikající fyzické osoby

V této části diplomové práce se budu zabývat analýzou současného stavu pojištění pana Kubáta. Uvedu jeho sjednaná pojištění, která se týkají jak neživotního, tak i životního pojištění.

V současné době má pan Kubát uzavřeny pojistné smlouvy u čtyř různých komerčních pojišťoven. Jedná se o společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group, Kooperativa, pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group a Triglav pojišťovna, a.s. a Komerční pojišťovna, a.s.

4.1 Současný stav neživotního pojištění podnikající fyzické osoby

V rámci neživotního pojištění má pan Kubát sjednané pojištění majetku a odpovědnosti za škodu na cizích věcech převzatých, pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a úrazové pojištění.

➔ Pojištění majetku a odpovědnosti za škodu

Pan Kubát má od 16. 2. 2005 sjednáno na dobu neurčitou soukromé škodové pojištění u společnosti Triglav pojišťovna, a.s. Pojistným obdobím tohoto pojištění je jeden rok a začíná vždy k datu 16. 2. Sjednané pojištění zahrnuje:

- *živelní pojištění;*
- *odcizení krádeží nebo loupeží;*
- *vandalismus zjištěným pachatelem;*
- *odpovědnost za škody na cizích věcech převzatých.*

Roční pojistné pro soukromé škodové pojištění je sjednáno na 16 662 Kč a je placeno ve čtvrtletních splátkách, které činní 4 166 Kč. V tabulce 7 na následující straně jsou uvedeny jednotlivé druhy sjednaných pojištění a jejich základní údaje.

Tabulka 7: Současné pojištění majetku a odpovědnosti za škodu podnikající fyzické osoby

Druh pojištění	Pojistná částka (Kč)	Spoluúčast (Kč)	Roční pojistné (Kč)
Pojištění pro případ krádeže nebo loupeže a vandalismu	500 000	5 000	4 212
Pojištění odpovědnosti za škody na cizích věcech převzatých	500 000	5 000	11 090
Živelní pojištění	-	-	1 360
Celkové roční pojistné			16 662

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů podnikající fyzické osoby

➔ **Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla**

Zákonnou povinností pro vlastníky motorových vozidel je pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. Tento druh pojištění má pan Kubát sjednán pro tři svá osobní vozidla u společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group a pro jedno osobní vozidlo u společnosti Kooperativa, pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group.

V tabulce 8 na následující straně jsou uvedeny informace týkající se komerčních pojišťoven, se kterými má pan Kubát uzavřené pojištění, data počátku těchto pojištění, limity pojistného plnění a také roční pojistné.

U žádného z osobních vozidel, která pan Kubát vlastní, není sjednáno havarijní pojištění. Pouze u vozidla Peugeot Expert je ujednáno živelní pojištění, a to v rámci pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla.

Tabulka 8: Současné pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla

Osobní vozidlo	Komerční pojišťovna a varianta pojištění	Počátek pojištění	Limity plnění (Kč)	Roční pojistné (Kč)
Peugeot Expert 2.0 D	Kooperativa, pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group - STANDARD	14. 11. 2006	54/35 *	8 968
Škoda Favorit 135 L	Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group - SPECIÁL PLUS	27. 11. 2008	50/50 **	3 308
Toyota Carina 2.0	Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group - SPECIÁL PLUS	29. 1. 2009	50/50 **	6 435
Toyota Yaris 1.0	Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group - SPECIÁL PLUS	23. 10. 2008	50/50 **	2 728
Celkové roční pojistné				21 439

* Limit pojistného plnění je stanoven u škody na zdraví nebo usmrcení ve výši 54 milionů Kč a u věcné škody a ušlého zisku ve výši 35 milionů Kč.

** Limit pojistného plnění je stanoven u škody na zdraví nebo usmrcení ve výši 50 milionů Kč a u věcné škody a ušlého zisku ve výši 50 milionů Kč.

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů podnikající fyzické osoby

→ Úrazové pojištění

Pan Kubát má pro případ smrti následkem úrazu sjednáno od 15. 3. 2006 úrazové pojištění Profi Patron, a to u společnosti Komerční pojišťovna, a.s. U tohoto úrazového pojištění pan Kubát platí roční pojistné ve výši 1 940 Kč. V případě jeho úmrtí bude pozůstalým vyplaceno rychlé plnění ve výši 30 000 Kč a k tomu celý následující rok finanční částka, která se odvíjí od jeho dosavadních podnikatelských příjmů.

4.2 Současný stav životního pojištění podnikající fyzické osoby

Pan Kubát jako fyzická osoba občan má uzavřeno kapitálové životní pojištění, a to u společnosti Kooperativa, pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group.

➔ **Kapitálové životní pojištění**

Pan Kubát má od 19. 4. 2005 sjednáno kapitálové životní pojištění ZFP - LIFE podle sazby 2BN u společnosti Kooperativa, pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group. Pojištění je uzavřené na pojistnou dobu 35 let, to znamená, že konec pojištění je určen k 18. 4. 2040. Měsíční pojistné u tohoto pojištění je stanoveno na 300 Kč, a tedy roční pojistné je ve výši 3 600 Kč. Uzavřené kapitálové životní pojištění ZFP - LIFE se vztahuje:

- *pro případ dožití;*
- *pro případ smrti.*

V případě dožití bude panu Kubátovi vyplacena celková hodnota účtu ke konci pojištění a v případě smrti bude pozůstalým vyplaceno 10 000 Kč. K tomuto pojištění nejsou sjednána žádná doplňková pojištění a nebyla u něho provedena vinkulace.

Pan Kubát využívá také **penzijní připojištění se státním příspěvkem**, které má uzavřené u Penzijního fondu Komerční banky, a.s. Vznik penzijního připojištění je k 1. 8. 2005. Výše jeho měsíčního příspěvku činí 500 Kč. Smluvená dávka je na starobní penzi, invalidní penzi a výsluhovou penzi.

5 Analýza návrhů pojistného krytí vybraných komerčních pojišťoven

V této části diplomové práce se budu zabývat pojistným portfoliem a výběrem vhodné komerční pojišťovny pro pojištění identifikovaných rizik ohrožující podnikající fyzickou osobu. Nejdříve zvolím vhodné pojistné produkty, popíši vybrané komerční pojišťovny a dále představím jejich pojistné nabídky na pojištění potenciálních rizik a provedu hodnocení komerčních pojišťoven pomocí metody fuzzy logika.

Na základě provedené analýzy rizik byla zjištěna potenciální rizika, která je potřeba řešit vzájemnou kombinací samopojištění a pojištění, a nebo jen samotným pojištěním. Jedná se o:

- živelní událost;
- krádež a loupežné přepadení;
- vandalismus;
- přerušení provozu;
- poškození převzatých vozidel;
- vznik škody v důsledku provozované činnosti;
- havárie, porucha či odcizení vozidel vozového parku;
- vážná nemoc podnikající fyzické osoby;
- trvalé následky úrazu podnikající fyzické osoby;
- úmrtí podnikající fyzické osoby.

K jednotlivým rizikům jsem přiřadila pojistné produkty, které jsou předmětem mého zájmu při jednání s komerčními pojišťovnami. Navržené pojistné produkty jsou uvedeny na následující straně v tabulce 9.

Tabulka 9: Navržené pojistné produkty minimalizující potenciální rizika podnikající fyzické osoby

Potenciální riziko	Navržený pojistný produkt
Poškození převzatých vozidel *	Pojištění odpovědnosti za škodu na movité věci převzaté
Havárie, porucha či odcizení vozidel vozového parku	Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a havarijní pojištění
Krádež a loupežné přepadení	Pojištění pro případ odcizení nebo loupeže a vandalismu
Vandalismus	
Živelní událost	Pojištění pro případ poškození nebo zničení movitých věcí živelní událostí
Vznik škody v důsledku provozované činnosti	Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou z provozu organizace
Přerušení provozu	Pojištění přerušení nebo omezení provozu
Vážná nemoc podnikající fyzické osoby	Kapitálové životní pojištění s úrazovým připojištěním
Trvalé následky úrazu podnikající fyzické osoby	
Úmrtí podnikající fyzické osoby	

* K poškození převzatých vozidel může dojít nejen například na základě špatné manipulace zaměstnanců s vozidly, ale také živelní událostí, vandalismem či odcizením. Samotným případem živelní události vandalismu či odcizení se dále nebudu zabývat, a to na základě dohody s panem Kubátem, který o tento druh pojistného krytí nemá zájem.

Zdroj: Vlastní zpracování dle literatury (5).

5.1 Charakteristika vybraných komerčních pojišťoven

Český pojistný trh se stále rozrůstá, což dokazuje nárůst počtu komerčních pojišťoven v roce 2007 oproti roku předešlému, a to o tři komerční pojišťovny. Na českém pojistném trhu se tak v roce 2007 vyskytovalo 52 komerčních pojišťoven, z toho 34 tuzemských a 17 poboček komerčních pojišťoven z Evropské unie a jedna pobočka komerční pojišťovny z třetího státu. Z celkového počtu komerčních pojišťoven se na českém pojistném trhu vyskytuje 29 komerčních pojišťoven zaměřených na neživotní pojištění, 6 komerčních pojišťoven na životní pojištění a 17 komerčních pojišťoven provozuje smíšenou činnost. (35)

V České republice působí zájmové sdružení *Česká asociace pojišťoven*, která je vytvořena k zabezpečení zájmu klientů komerčních pojišťoven a zajišťoven, na podporu

vzájemné spolupráce a pomoci těchto institucí. Česká asociace pojišťoven zahájila svoji činnost k 1. 1. 1994 a sdružuje 27 řádných členů, jednoho přidruženého člena a dva členy se zvláštním statutem. Jejich podíl na celkovém pojistném v České republice je 98 %. Členy asociace mohou být pouze komerční pojišťovny, které mají povolení vykonávat pojišťovací nebo zajišťovací činnost na území České republiky na základě splnění podmínek stanovených zákonem č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších novel. Seznam členských komerčních pojišťoven je uveden v příloze 1. (4), (23)

Výběr komerční pojišťovny pro sestavení pojistného krytí rizik pana Kubáta jsem provedla na základě hodnoty předepsaného pojistného za 1. pololetí roku 2008, zveřejněné Českou asociací pojišťoven. Vzhledem k sestavení pojišťovacího portfolia jsem volila univerzální komerční pojišťovny, tedy komerční pojišťovny zabývající se smíšenou činností, tedy životním i neživotním pojištěním. Pro účely diplomové práce jsem po konzultaci s panem Kubátem vybrala šest univerzálních komerčních pojišťoven, které jsou uvedeny v tabulce 10.

Tabulka 10: Předepsané pojistné vybraných komerčních pojišťoven za 1. pololetí 2008

Komerční pojišťovna	Předepsané pojistné					
	Neživotní pojištění (mil. Kč)	%	Životní pojištění (mil. Kč)	%	Celkem (mil. Kč)	%
Česká pojišťovna a.s.	13 718	32,93	7 080	25,53	20 798	29,97
Kooperativa, pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	12 389	29,74	3 493	12,59	15 882	22,89
Allianz pojišťovna, a.s.	3 755	9,01	1 299	4,69	5 540	7,28
ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB	2 088	5,01	2 444	8,81	4 532	6,53
Generali Pojišťovna a.s.	3 163	7,59	1 262	4,55	4 425	6,38
Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	2 025	4,86	741	2,67	6 766	3,99

Zdroj: Vlastní zpracování dle literatury (23).

Komerční pojišťovny, které jsou uvedeny v tabulce 10, v následujícím textu blíže charakterizují.

➔ **Česká pojišťovna a.s.**

Česká pojišťovna a.s. je univerzální pojišťovnou s dlouholetou tradicí, která je od roku 1991 největší pojišťovnou na českém pojistném trhu. Česká pojišťovna a.s., jak ji známe dnes, vznikla privatizací v roce 1992. Česká pojišťovna a.s. se za dobu svojí působnosti na českém pojistném trhu stala nejznámější komerční pojišťovnou v České republice a získala řadu ocenění, například se stala Pojišťovnou roku v letech 2004 až 2007. Česká pojišťovna a.s. si jako jediný tuzemský pojišťovací ústav nechává vypracovávat plnohodnotné ratingové ohodnocení od ratingových agentur Moody's a Standard & Poor's, které posuzují finanční sílu společnosti. Při posledním hodnocení získala od agentury Standard & Poor's rating A+ se stabilním výhledem a od agentury Moody's získala rating A3 se stabilním výhledem. (27)

Česká pojišťovna a.s. zaměstnává přibližně 4 900 pracovníků a 6 000 obchodních zástupců na 70 agenturách a více než 700 obchodních místech. Celkové předepsané pojistné v roce 2007 činilo 37,5 miliardy Kč. Tržní podíl na českém pojistném trhu z hlediska výše předepsaného pojistného k 31. 12. 2007 činil celkově 30,6 %. Základní kapitál společnosti činí 4 miliardy Kč. Česká pojišťovna a.s. spravuje 10,5 milionů pojistných smluv, jejich bilanční suma k 31. 12. 2007 činila 122 miliardy Kč. (27)

Kromě toho, že Česká pojišťovna a.s. zaujímá vedoucí pozici na českém pojistném trhu, tak úspěšně expanduje na Slovensku, v Rusku, na Ukrajině i v Kazachstánu. Od počátku ledna 2008 je Česká pojišťovna a.s. součástí nově vzniklé pojišťovací skupiny Generali PPF Holding B.V., která působí ve 13 zemích střední a východní Evropy. (26)

➔ **Kooperativa, pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group**

Kooperativa, pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group (dále jen Kooperativa, pojišťovna, a.s.) je druhou největší pojišťovnou na českém pojistném trhu. Byla založena v roce 1991 jako první komerční pojišťovna na území bývalého

Československa. Kooperativa, pojišťovna, a.s. získala za svoji existenci řadu ocenění, například Životní pojištění roku 2007. (25)

Kooperativa, pojišťovna, a.s. zaměstnává přibližně 3 672 zaměstnanců. Celkové předepsané pojistné v roce 2007 činilo 29,11 miliardy Kč. Podíl společnosti Kooperativa, pojišťovna, a.s. na celkovém předepsaném pojistném k 31. 12. 2007 činil 22,3 %. Základní kapitál společnosti činí 3 miliardy Kč. Kooperativa, pojišťovna, a.s. spravuje více než 3,74 milionů pojistných smluv. (25)

Kooperativa, pojišťovna, a.s. je součástí silné mezinárodní skupiny Vienna Insurance Group, která je držitelem ratingu A+ s pozitivním výhledem od ratingové agentury Standard & Poor's. Skupina Vienna Insurance Group působí na 23 trzích zemí střední a východní Evropy. (33)

➔ Allianz pojišťovna, a.s.

Allianz pojišťovna, a.s. na český trh vstoupila v roce 1993. Během svého působení v České republice se vypracovala mezi tři největší české komerční pojišťovny. (29)

Na území České republiky má Allianz pojišťovna, a.s. 11 oblastních ředitelství, která řídí více než 1900 pojišťovacích poradců. Počet kmenových zaměstnanců je 746. Celkové předepsané pojistné v roce 2007 činilo 9,59 miliardy Kč. Základní kapitál společnosti činí 600 milionů Kč. Allianz pojišťovna, a.s. k 31. 12. 2007 spravovala 1,29 milionů pojistných smluv. (29)

Allianz pojišťovna, a.s. je stoprocentní dceřinou společností světového pojišťovacího koncernu Allianz SE. Tento koncern získal v roce 2007 od ratingové agentury Standard & Poor's rating AA. (29)

➔ ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB

ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB (dále jen ČSOB Pojišťovna, a.s.) je univerzální pojišťovnou, která vznikla v roce 1992. (31)

O zákazníky se stará více než 700 zaměstnanců a téměř 770 výhradních pojišťovacích zprostředkovatelů ČSOB Pojišťovny, a.s., a to v osmi regionálních pobočkách a ve více než 190 obchodních kancelářích po celé České republice. V roce 2007 předepsala ČSOB Pojišťovna, a.s. pojistné v objemu 9,06 miliard Kč, čímž si upevnila své čtvrté místo mezi komerčními pojišťovnami v České republice. Její tržní podíl podle předepsaného pojistného je 6,95 %. Základní kapitál společnosti činí 1,54 miliard Kč. Na konci roku 2007 ČSOB Pojišťovna, a.s. spravovala přes jeden milion pojistných smluv. (31)

Hlavním akcionářem ČSOB Pojišťovna, a.s. je belgická pojišťovna KBC Verzekeringen N.V. z nadnárodní skupiny KBC. Dobrou kapitalizaci a pozici ČSOB Pojišťovny, a.s. v rámci mateřské skupiny KBC Bank & Insurance Holding ohodnotila v roce 2007 ratingová agentura Standard & Poor's stupněm A- se stabilním výhledem. (31)

➔ **Generali Pojišťovna a.s.**

Generali Pojišťovna a.s. je komplexním pojišťovacím ústavem, který v České republice působí od roku 1993. (24)

Generali Pojišťovna a.s. působí na území České republiky prostřednictvím 76 oblastních kanceláří, 201 agenturních kanceláří a 8 oblastních ředitelství a zaměstnává přibližně 670 zaměstnanců. Předepsané pojistné Generali Pojišťovna a.s. bylo v roce 2007 ve výši 7,6 miliard Kč. Základní kapitál společnosti činí 500 milionů Kč. K 31. 12. 2007 spravovala Generali Pojišťovna a.s. celkem přes 1,2 milionů pojistných smluv s kmenovým pojistným více než 7,6 miliardy Kč. (32)

Generali Pojišťovna a.s. v roce 2008 vstoupila do mezinárodní pojišťovací skupiny Generali PPF Holding B.V. (24)

➔ **Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group**

Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group (dále jen Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.) je univerzální pojišťovnou, která vznikla v roce 1995.

V oblasti pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla je jejím třetím největším poskytovatelem na pojistném trhu v České republice. (28)

Česká podnikatelská pojišťovna, a.s. působí prostřednictvím 10 oblastních ředitelství, více než 70 poboček a 220 kanceláří na celém území České republiky a zaměstnává 938 zaměstnanců. Česká podnikatelská pojišťovna, a.s. předepsala v roce 2007 pojistné v celkové hodnotě 4,75 miliard Kč. Základní kapitál společnosti činí 1 miliard Kč. Koncem roku 2007 spravovala Česká podnikatelská pojišťovna, a.s. přes 1 milion pojistných smluv. (28), (30)

Česká podnikatelská pojišťovna, a.s. je od roku 2005 součástí pojišťovací skupiny Vienna Insurance Group a jejím jediným akcionářem je společnost Kooperativa, pojišťovna, a.s. (28)

5.2 Návrhy pojistného krytí vybraných komerčních pojišťoven

V této části diplomové práce představím pojistné nabídky, které byly vypracovány oslovenými komerčními pojišťovnami. Pro vytvoření pojistných nabídek jsem komerčním pojišťovnám dala stejné požadavky, které jsem probrala s panem Kubátem. Všechny komerční pojišťovny jsem osobně navštívila a jejich případné dotazy s nimi konzultovala.

5.2.1 Nabídka pojistného portfolia společnosti Česká pojišťovna a.s.

Společnost Česká pojišťovna a.s. dodala kompletní požadovanou pojistnou nabídku, která zahrnuje následující produkty.

➔ Pojištění movitých věcí bez motorových vozidel

Česká pojišťovna a.s. nabízí podnikatelům pojištění, které se nazývá „Pojištění majetku podnikatelů“.

Základní *živelní pojištění movitých věcí* je sjednáváno pro případ poškození nebo zničení pojištěných věcí určených k podnikatelské činnosti pojistnými nebezpečími, jako je požár, výbuch, přímý úder blesku a pád letadla. Další pojistná nebezpečí je potřeba si připojistit. Zde se jedná o připojištění pro případ povodně nebo záplavy, vichřice nebo krupobití a vody vytékající z vodovodního zařízení.

V rámci *pojištění movitých věcí pro případ krádeže a loupeže* je zahrnuto pojištění souboru vlastních strojů, strojních zařízení, inventáře a souboru zásob. K tomuto pojištění lze sjednat pojištění pro případ úmyslného poškození nebo úmyslného zničení věci, tedy vandalismu.

➔ **Pojištění přerušení provozu a odpovědnosti za škodu**

Pojištění přerušení provozu je určeno pro případ finančních ztrát (ušlý zisk a výdaje za stálé náklady) způsobených přerušením provozu z důsledku věcné škody. Věcná škoda představuje poškození, zničení nebo ztrátu věci sloužící pojištěnému k provozu, a to v důsledku pojistných nebezpečí. Jedná se například o pojistná nebezpečí požáru, výbuchu, úderu blesku, pádu letadel, povodně nebo záplavy, vichřice nebo krupobití.

V rámci *pojištění odpovědnosti za škodu* je obsaženo pojištění odpovědnosti pojištěného za škodu vzniklou jiné osobě úrazem nebo jiným poškozením zdraví této osoby, poškozením, zničením nebo pohřešováním věci, kterou má tato osoba ve vlastnictví, v užívání nebo ji má oprávněně u sebe z jakéhokoliv jiného právního titulu. Dále je sjednáno připojištění odpovědnosti za škodu na věcech převzatých pojištěným, které mají být předmětem závazku.

Sjednané pojistné částky, spoluúčast a také roční pojistné pro pojištění movitých věcí bez motorových vozidel, pojištění odpovědnosti za škodu a pojištění přerušení provozu uvádím v tabulce 11 na následující straně.

Tabulka 11: Nabídka pojištění společnosti Česká pojišťovna a.s.

Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Druh pojištění	Spoluúčast (Kč)	Pojistné (Kč)
Movitý majetek		Živelní pojištění		
Soubor movitých věcí	2 000 000 *	Požár, výbuch, přímý úder blesku, pád letadla	5 000	4 160
Soubor skladových zásob	2 500 000 *	Požár, výbuch, přímý úder blesku, pád letadla	5 000	5 070
Soubor movitých věcí a skladových zásob	4 500 000	Povodeň nebo záplava, vichřice nebo krupobití, voda vytékající z vodovodního zařízení	5 000	13 112
Roční pojistné za živelní pojištění po slevě 10 %				20 107
Movitý majetek		Pojištění pro případ krádeže a loupeže		
Soubor movitých věcí	500 000 *	Krádež a loupež	5 000	6 900
Soubor skladových zásob	500 000 *	Krádež a loupež	5 000	6 900
Soubor movitých věcí a skladových zásob	500 000	Vandalismus	5 000	2 650
Roční pojistné za pojištění pro případ krádeže a loupeže po slevě 10 %				14 805
		Pojištění přerušení provozu		
Finanční ztráta za dobu 3 měsíců	1 000 000	Živelní nebezpečí	5 000	10 995
Roční pojistné za pojištění přerušení provozu po slevě 10 %				9 895
		Pojištění odpovědnosti za škodu		
Provoz organizace - roční obrát 3 mil. Kč	1 000 000	Pojištění odpovědnosti za škodu v základním rozsahu	2 500	3 940
Převzaté věci - automobily	1 000 000	Pojištění odpovědnosti za škodu na věcech převzatých	2 500	8 485
Roční pojistné za pojištění odpovědnosti za škodu				12 425
Celkové roční pojistné				57 233
Celkové roční pojistné (po slevě 35 %)				37 700

* Pojištění je sjednáno jako pojištění na první riziko.⁶

Zdroj: Vlastní zpracování dle pojistné nabídky společnosti Česká pojišťovna a.s.

⁶ Pojištění na první riziko se sjednává v případech, kdy není možné předem určit pojistnou hodnotu pojišťované věci nebo souboru věcí. Může jít rovněž o dohodnuté snížení pojistné částky pod pojistnou hodnotu pojišťované věci nebo souboru věcí. U pojištění na první riziko se neuplatňuje podpojištění a dohodnutá pojistná částka je horní hranicí pojistného plnění v pojistném roce.

→ Pojištění motorových vozidel

Česká pojišťovna a.s. poskytuje sdružené pojištění motorových vozidel, kde je výhodné sjednat si *pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla* spolu s *havarijním pojištěním*. Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla je nabízeno ve třech variantách. Sjednána byla základní varianta, ve které je zdarma zahrnuto úrazové pojištění řidiče a asistenční služby. Pojistná částka u havarijního pojištění motorových vozidel je stanovena jako obvyklá cena. Havarijní pojištění není sjednáno pro automobil Škoda Favorit. Nabídka pojištění motorových vozidel je obsažena v tabulce 12.

Tabulka 12: Nabídka pojištění motorových vozidel společnosti Česká pojišťovna a.s.

Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Druh pojištění	Spoluúčast (Kč)	Pojistné (Kč)
Vozový park		Pojištění motorových vozidel		
Škoda Favorit 135 L	40/40 *	Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	3 503
	-	Havarijní pojištění vozidla	-	-
Mezisoučet				3 503
Peugeot Expert 2.0 D	40/40 *	Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	8 172
	80 000	Havarijní pojištění vozidla	5 000	10 763
Mezisoučet				18 935
Toyota Yaris 1.0	40/40 *	Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	2 755
	120 000	Havarijní pojištění vozidla	5 000	12 042
Mezisoučet				14 798
Toyota Carina 2.0	40/40 *	Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	8 172
	70 000	Havarijní pojištění vozidla	5 000	11 922
Mezisoučet				20 094
Celkové roční pojistné za pojištění motorových vozidel				57 330

* Limit pojistného plnění je stanoven u škody na zdraví nebo usmrcení ve výši 40 milionů Kč a u věcné škody a ušlého zisku ve výši 40 milionů Kč.

Zdroj: Vlastní zpracování dle pojistné nabídky společnosti Česká pojišťovna a.s.

➔ Životní pojištění podnikající fyzické osoby

V rámci životního pojištění u společnosti Česká pojišťovna a.s. je sjednáno **kapitálové životní pojištění** s trojnásobným plněním. Pojištění je sjednáno do 65 roku pana Kubáta. V rámci toho pojištění je možné si ujednat i úrazové připojištění a pojištění pro případ nemoci. Pojistná částka pro případ dožití/smrti byla stanovena na 167 000 Kč. V případě uskutečnění pojistné události dojde k vyplacení pojistných částek uvedených v tabulce 13 ve sloupci pojistná částka a k tomu v případě smrti nebo dožití předpokládaný podíl na výnosech z rezerv. V případě invalidního důchodu bude pan Kubát oproštěn od placení pojistného.

Tabulka 13: Nabídka životního pojištění společnosti Česká pojišťovna a.s.

Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Druh pojištění	Pojistné (Kč)
Případ smrti	501 000	Kapitálové životní pojištění	1 819
Případ dožití	167 000		
Diagnóza onemocnění	334 000		
Trvalé následky úrazu	200 000	Úrazové připojištění	347
Trvalá invalidita následkem úrazu	200 000		
Případ smrti následkem úrazu	500 000		
Doba nezbytného léčení úrazu	73 500/rok		
Podpora při pobytu v nemocnici	300/den	Pojištění pro případ nemoci	125
Měsíční pojistné za kapitálové životní pojištění			2 291
Roční pojistné za kapitálové životní pojištění			27 492

Zdroj: Vlastní zpracování dle pojistné nabídky společnosti Česká pojišťovna a.s.

➔ Rekapitulace nabídky pojistného portfolia

U společnosti Česká pojišťovna a.s. sjednaná pojistná nabídka dosahuje celkového ročního pojistného ve výši 122 522 Kč. Pro přehlednost uvádím jednotlivé roční pojistné v tabulce 14 na následující straně.

Tabulka 14: Celkové roční pojistné společnosti Česká pojišťovna a.s.

Druh pojištění	Pojistné (Kč)
Pojištění movitého majetku a odpovědnosti škodu	37 700
Pojištění motorových vozidel	57 330
Kapitálové životní pojištění	27 492
Celkové roční pojistné	122 522

Zdroj: Vlastní zpracování dle pojistné nabídky společnosti Česká pojišťovna a.s.

5.2.2 Nabídka pojistného portfolia společnosti Kooperativa, pojišťovna, a.s.

Společnost Kooperativa, pojišťovna, a.s. dodala kompletní požadovanou pojistnou nabídku, která zahrnuje následující produkty.

→ Pojištění movitých věcí bez motorových vozidel

Kooperativa, pojišťovna, a.s. nabízí podnikatelům „Pojištění podnikatelských rizik - TREND 07“. Sjednané pojistné částky, spoluúcast a také roční pojistné pro pojištění movitých věcí bez motorových vozidel, pojištění odpovědnosti za škodu a pojištění přerušení provozu uvádím v tabulce 15 na následující straně.

Živelní pojištění movitých věcí zahrnuje poškození nebo zničení pojištěné věci, a to požárem, výbuchem, úderem blesku a nárazem nebo zřícením letadla, nárazem dopravního prostředku, pádem stromu a stožárů. Pojistná nebezpečí, která je potřeba si připojistit, jsou pro případ povodně nebo záplavy, vichřice nebo krupobití, sesouvání půdy, zřícení skal nebo zemin, sesouvání nebo zřícení lavin, zemětřesení, vody vytékající z vodovodního zařízení a médiem vytékajícím v důsledku poruchy ze stabilních hasicích zařízení. Jedná se o sdružené živelní pojištění („sdružený živel“).

V rámci **pojištění pro případ krádeže a loupeže** je zahrnuto pojištění souboru vlastních strojů, zařízení, kancelářské a výpočetní techniky a souboru zásob. Základní pojištění se vztahuje na krádež, při které pachatel prokazatelně překonal překážky chránící pojištěnou věc před odcizením a loupež. Doplnkovým pojištěním je pojištění pro případ úmyslného poškození nebo úmyslného zničení pojištěné věci, tedy vandalismu.

Tabulka 15: Nabídka pojištění společnosti Kooperativa, pojišťovna, a.s.

Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Druh pojištění	Spoluúčast (Kč)	Pojistné (Kč)
Movitý majetek		Živelní pojištění		
Soubor movitých věcí	2 000 000	Požár, výbuch, úder blesku, pád letadla, náraz dopravního prostředku, pád stromu	5 000	4 600
Soubor skladových zásob	2 500 000	Požár, výbuch, úder blesku, pád letadla, náraz dopravního prostředku, pád stromu	5 000	5 750
Soubor movitých věcí a skladových zásob	3 000 000	Povodeň nebo záplava	5 %, min. 25 000	12 960
Soubor movitých věcí a skladových zásob	4 500 000	Vichřice, sesuv, voda vytékající z vodovodního zařízení	5 000	3 120
Roční pojistné za živelní pojištění				26 460
Movitý majetek		Pojištění pro případ krádeže a loupeže		
Soubor movitých věcí	500 000 *	Krádež a loupež	3 000	4 813
Soubor skladových zásob	500 000 *	Krádež a loupež	3 000	4 813
Soubor movitých věcí a skladových zásob	500 000 **	Vandalismus	10 %, min. 3 000	7 300
Roční pojistné za pojištění pro případ krádeže a loupeže				16 926
		Pojištění přerušení provozu		
Finanční ztráta za dobu 3 měsíců	1 000 000	Živelní nebezpečí, odcizení, požár	3 dny	11 400
Roční pojistné za pojištění přerušení provozu				11 400
		Pojištění odpovědnosti za škodu		
Provoz organizace - roční obrát 3 mil. Kč	1 000 000	Pojištění odpovědnosti za škodu v základním rozsahu	2 500	5 934
Převzaté věci - automobily	1 000 000	Pojištění odpovědnosti za škodu na věcech převzatých	2 500	12 000
Roční pojistné za pojištění odpovědnosti za škodu				17 934
Celkové roční pojistné				72 720
Celkové roční pojistné (po slevě 30 %)				50 904

* Pojištění je sjednáno na zlomkovou částku. ⁷

** Pojištění je sjednáno jako pojištění na první riziko.

Zdroj: Vlastní zpracování dle pojistné nabídky společnosti Kooperativa, pojišťovna, a.s.

⁷ Zlomkové pojištění je vědomé, s pojistitelem dohodnuté pojištění, kde je jako limit plnění pojistitele sjednána částka nižší než pojistná (skutečná) hodnota pojišťovaného majetku.

➔ **Pojištění přerušení provozu a odpovědnosti za škodu**

U *pojištění přerušení nebo omezení provozu* je předmětem pojištění následná škoda způsobená přerušením provozu z důvodu věcné škody. Následnou škodou je ušlý zisk a stálé náklady. Za věcnou škodu se považuje vznik pojistné události, při které na pojištěných věcech vznikla škoda působením požáru, ostatních živelních pojištění (například povodeň, vichřice) a odcizením strojů a strojních zařízení.

Pojištění odpovědnosti za škodu je sjednáno pro případ odpovědnosti pojištěného za škodu vzniklou jinému v souvislosti s činností nebo vztahem pojištěného. Z pojištění odpovědnosti za škodu má pojištěný právo, aby pojistitel uhradil v případě vzniku pojistné události škodu na zdraví nebo na životě, škodu na věci jejím poškozením, zničením nebo ztrátou, jinou majetkovou škodu. Pojištění se vztahuje na odpovědnost za škodu způsobenou vadou vykonané práce, která se projeví po jejím předání. Doplňkovým pojištěním je pojištění odpovědnosti za škodu na věci převzaté.

➔ **Pojištění motorových vozidel**

Kooperativa, pojišťovna, a.s. poskytuje pro komplexní pojištění motorových vozidel. produkt „TANDEM“ v rámci, kterého je sjednáno, jak *pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla*, tak *havarijní pojištění*. V tomto produktu je zdarma zahrnuto pojištění čelního skla bez spoluúčasti. Pojistná částka u havarijního pojištění motorových vozidel je stanovena jako obvyklá cena. Pro automobil Škoda Favorit je sjednán produkt Standard, který neobsahuje havarijní pojištění. V tabulce 16 na následující straně je shrnuta nabídka pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a havarijního pojištění.

Tabulka 16: Nabídka pojištění motorových vozidel společnosti Kooperativa, pojišťovna, a.s.

Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Druh pojištění	Spoluúčast (Kč)	Pojistné (Kč)
Vozový park		Pojištění motorových vozidel		
Škoda Favorit 135 L	54/35 *	Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	2 903
	-	Havarijní pojištění vozidla	-	-
Mezisoučet				2 903
Peugeot Expert 2.0D	54/35 *	Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	6 803
	80 000	Havarijní pojištění vozidla	5 000	6 474
Mezisoučet				13 277
Toyota Yaris 1.0	54/35 *	Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	2 492
	120 000	Havarijní pojištění vozidla	5 000	8 157
Mezisoučet				10 649
Toyota Carina 2.0	54/35 *	Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	6 203
	70 000	Havarijní pojištění vozidla	5 000	5 435
Mezisoučet				11 638
Roční pojistné za pojištění motorových vozidel				38 467
Celkové roční pojistné za pojištění motorových vozidel (po slevě 10 %)				34 620

* Limit pojistného plnění je stanoven u škody na zdraví nebo usmrcení ve výši 54 milionů Kč a u věcné škody a ušlého zisku ve výši 35 milionů Kč.

Zdroj: Vlastní zpracování dle pojistné nabídky společnosti Kooperativa, pojišťovna, a.s.

➔ Životní pojištění podnikající fyzické osoby

V rámci životního pojištění u společnosti Kooperativa, pojišťovna, a.s. je sjednáno **kapitálové životní pojištění** „HARMONIE“, s programem ochrana + renta. V rámci tohoto pojištění je sjednáno několik připojištění, například pro případ vážných nemocí či úrazové připojištění. Pojištění je sjednáno do 65 roku pana Kubáta. Zemře-li pojištěný následkem úrazu bude vyplaceno oprávněné osobě pojistné plnění ve výši součinu sjednaného počtu pojistných období v pojistném roce a dvojnásobku pojistného za pojistné období platného ke dni, v němž k úrazu došlo. Garantovanou pojistnou částkou je 100 000 Kč. V případě, že se pojištěný dožije konce sjednané pojistné doby, bude mu vyplacena premie ve výši 5 % z pojistné částky pro případ dožití. Podrobnější informace k tomuto pojištění jsou uvedeny v tabulce 17 na následující straně.

Tabulka 17: Nabídka životního pojištění společnosti Kooperativa, pojišťovna, a.s.

Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Druh pojištění	Pojistné (Kč)
Případ smrti	500 000	Kapitálové životní pojištění	1 070
Případ dožití	100 000		
Diagnóza onemocnění	200 000	Připojištění pro případ vážných nemocí	540
Plná invalidita	24 000 *	Připojištění pro případ plné invalidity s výplatou důchodu	400
Trvalé následky úrazu	200 000	Úrazové připojištění	238
Případ smrti následkem úrazu	500 000		
Tělesné poškození úrazem	50 000		
Podpora při pobytu v nemocnici	300/den	Připojištění pro případ pobytu v nemocnici	87
Měsíční pojistné za kapitálové životní pojištění			2 335
Roční pojistné za kapitálové životní pojištění			28 020

* Jedná se o částku, která bude vyplácena pravidelně každý rok, v případě plné invalidity.

Zdroj: Vlastní zpracování dle pojistné nabídky společnosti Kooperativa, pojišťovna, a.s.

→ Rekapitulace nabídky pojistného portfolia

U společnosti Kooperativa, pojišťovna, a.s. činí u sjednané pojistné nabídky roční pojistné 113 544 Kč. Pro přehlednost uvádím jednotlivé roční pojistné v tabulce 18.

Tabulka 18: Celkové roční pojistné společnosti Kooperativa, pojišťovna, a.s.

Druh pojištění	Pojistné (Kč)
Pojištění movitého majetku a odpovědnosti za škodu	50 904
Pojištění motorových vozidel	34 620
Kapitálové životní pojištění	28 020
Celkové roční pojistné	113 544

Zdroj: Vlastní zpracování dle pojistné nabídky společnosti Kooperativa, pojišťovna, a.s.

5.2.3 Nabídka pojistného portfolia společnosti Allianz pojišťovna, a.s.

Společnost Allianz pojišťovna, a.s. dodala kompletní požadovanou pojistnou nabídku, která zahrnuje následující produkty.

➔ Pojištění movitých věcí bez motorových vozidel

Allianz pojišťovna, a.s. nabízí podnikatelům pro pojištění jejich rizik různé programy, nejlépe vyhovující je souhrnné pojištění podnikatelů. Sjednané pojistné částky, spoluúčast a také roční pojistné pro pojištění movitých věcí bez motorových vozidel, pojištění odpovědnosti za škodu a pojištění přerušení provozu uvádím v tabulce 19 na následující straně.

Živelní pojištění movitých věcí se týká například výrobních a provozních zařízení a zásob, které slouží k podnikatelské činnosti. Pojištění se vztahuje na nebezpečí požár, úder blesku, výbuch, náraz nebo zřícení letadla, dále vichřice, krupobití, vody z vodovodního zařízení, povodeň a záplava.

V rámci ***pojištění pro případ krádeže a loupeže*** je zahrnuto výrobní a provozní zařízení a zásoby, které slouží k podnikatelské činnosti. Základní pojištění se vztahuje na krádež vloupáním a loupežné přepadení. Doplnkovým pojištěním je pojištění pro případ úmyslného poškození nebo úmyslného zničení pojištěné věci, tedy vandalismus.

➔ Pojištění přerušení provozu a odpovědnosti za škodu

Pojištění přerušení provozu je určeno pro případ ušlého provozního zisku, stálých nákladů, vedlejších nákladů na zabezpečení náhradního provozu, a to při přerušení nebo omezení provozu z důvodu majetkové škody. Nebezpečím, na které se pojištění vztahuje, je například požár, úder blesku, výbuch, náraz nebo zřícení letadla, povodeň, vichřice či krádež a loupežné přepadení.

Pojištění odpovědnosti za škodu se vztahuje na pojištění odpovědnosti způsobenou podnikatelskou činností. Doplnkovým pojištěním je pojištění odpovědnosti za škodu na věci převzaté.

Tabulka 19: Nabídka pojištění společnosti Allianz pojišťovna, a.s.

Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Druh pojištění	Spoluúčast (Kč)	Pojistné (Kč)
Movitý majetek		Živelní pojištění		
Soubor movitých věcí	2 000 000	Požár, úder blesku, výbuch, náraz nebo zřícení letadla	5 000	4 050
Soubor skladových zásob	2 500 000	Požár, úder blesku, výbuch, náraz nebo zřícení letadla	5 000	4 860
Soubor movitých věcí a skladových zásob	4 500 000	Vichřice, krupobití, povodeň a záplava, vytékající voda z vodovodního zařízení	5 000	10 850
Roční pojistné za živelní pojištění				19 760
Movitý majetek		Pojištění pro případ krádeže a loupeže		
Soubor movitých věcí	500 000	Krádež a loupež	5 000	5 620
Soubor skladových zásob	500 000	Krádež a loupež	5 000	5 620
Soubor movitých věcí a skladových zásob	500 000	Vandalismus	5 000	4 374
Roční pojistné za pojištění pro případ krádeže a loupeže				15 614
		Pojištění přerušení provozu		
Finanční ztráta za dobu 3 měsíců	1 000 000	Živelní nebezpečí, odcizení, požár	3 dny	10 785
Roční pojistné za pojištění přerušení provozu				10 785
		Pojištění odpovědnosti za škodu		
Provoz organizace - roční obrát 3 mil. Kč	1 000 000	Pojištění odpovědnosti za škodu v základním rozsahu	2 500	3 560
Převzaté věci - automobily	1 000 000	Pojištění odpovědnosti za škodu na věcech převzatých	2 500	7 914
Roční pojistné za pojištění odpovědnosti za škodu				11 474
Celkové roční pojistné				57 633
Celkové roční pojistné za pojištění (po slevě 20 %)				46 106

Zdroj: Vlastní zpracování dle pojistné nabídky společnosti Allianz pojišťovna, a.s.

➔ Pojištění motorových vozidel

Allianz pojišťovna, a.s. nabízí pro pojištění motorových vozidel kombinaci několika programů. V tabulce 20 na následující straně je shrnuta nabídka **pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla** ve variantě, kdy je limit pojistného plnění 50 milionů Kč pro věcné škody a ušlý zisk a 50 milionů Kč pro škodu na zdraví nebo

usmrcením a **havarijního pojištění**. Pojistná částka u havarijního pojištění je stanovena jako obvyklá cena. Pro automobil Škoda Favorit havarijní pojištění sjednáno není.

Tabulka 20: Nabídka pojištění motorových vozidel společnosti Allianz pojišťovna, a.s.

Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Druh pojištění	Spoluúčast (Kč)	Pojistné (Kč)
Vozový park		Pojištění vozidel		
Škoda Favorit 135 L	50/50 *	Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	3 493
	-	Havarijní pojištění vozidla	-	-
Mezisoučet				3 493
Peugeot Expert 2.0 D	50/50 *	Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	6 073
	80 000	Havarijní pojištění vozidla	5 000	5 786
Mezisoučet				11 859
Toyota Yaris 1.0	50/50 *	Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	3 005
	120 000	Havarijní pojištění vozidla	5 000	6 307
Mezisoučet				9 312
Toyota Carina 2.0	50/50 *	Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	6 073
	70 000	Havarijní pojištění vozidla	5 000	6 737
Mezisoučet				12 810
Roční pojistné za pojištění motorových vozidel				37 474

* Limit pojistného plnění je stanoven u škody na zdraví nebo usmrcení ve výši 50 milionů Kč a u věcné škody a ušlého zisku ve výši 50 milionů Kč.

Zdroj: Vlastní zpracování dle pojistné nabídky společnosti Allianz pojišťovna, a.s.

→ Životní pojištění podnikající fyzické osoby

V rámci životního pojištění u společnosti Allianz pojišťovna, a.s. je sjednáno **kapitálové životní pojištění**, a to „Allianz kapitálové pojištění“, pro případ smrti nebo dožití. Sjednaná pojistná částka je 500 000 Kč pro případ smrti a od ní se odvíjí ostatní sjednané pojistné částky. Pojištění je sjednáno do 65 roku pana Kubáta. V případě dožití nebo smrti je vyplacen ještě podíl na přebytku. K pojištění je poskytována možnost několika připojištění například úrazové připojištění a pro případ závažných onemocnění. Podrobnější informace k tomuto druhu pojištění jsou uvedeny v tabulce 21 na následující straně.

Tabulka 21: Nabídka životního pojištění společnosti Allianz pojišťovna, a.s.

Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Druh pojištění	Pojistné (Kč)
Případ smrti	500 000	Kapitálové životní pojištění	1 420
Případ dožití	100 000		
Diagnóza onemocnění	200 000	Připojištění pro případ závažných onemocnění	480
Plná invalidita	200 000	Připojištění pro případ plné invalidity	260
Trvalé následky úrazu	200 000	Úrazové připojištění	572
Případ smrti následkem úrazu	500 000		
Pracovní neschopnost	300/den		
Podpora při pobytu v nemocnici	300/den		
Měsíční pojistné za kapitálové životní pojištění			2 732
Roční pojistné za kapitálové životní pojištění			32 784

Zdroj: Vlastní zpracování dle pojistné nabídky společnosti Allianz pojišťovna, a.s.

→ Rekapitulace nabídky pojistného portfolia

U společnosti Allianz pojišťovna, a.s. je sjednaná pojistná nabídka celkového ročního pojistného ve výši 116 364 Kč. Roční pojistné jednotlivých druhů pojištění jsou pro přehlednost uvedeny v tabulce 22.

Tabulka 22: Celkové roční pojistné společnosti Allianz pojišťovna, a.s.

Druh pojištění	Pojistné (Kč)
Pojištění movitého majetku a odpovědnosti za škodu	46 106
Pojištění motorových vozidel	37 474
Kapitálové životní pojištění	32 784
Celkové roční pojistné	116 364

Zdroj: Vlastní zpracování dle pojistné nabídky společnosti Allianz pojišťovna, a.s.

5.2.4 Nabídka pojistného portfolia společnosti ČSOB Pojišťovna, a.s.

Společnost ČSOB Pojišťovna, a.s. dodala kompletní požadovanou pojistnou nabídku, která zahrnuje následující produkty.

➔ **Pojištění movitých věcí bez motorových vozidel**

ČSOB Pojišťovna, a.s. nabízí podnikatelům pro pojištění jejich majetku a odpovědnosti za škodu produkt „Pojištění podnikatelských rizik“. Sjednané pojistné částky, spoluúcast a také roční pojistné pro pojištění movitých věcí bez motorových vozidel, pojištění odpovědnosti za škodu a pojištění přerušení provozu uvádím v tabulce 23 na následující straně.

V rámci základního *živelního pojištění* je poskytováno pojištění pro případ poškození nebo zničení předmětu pojištění nahodilou událostí způsobenou pojistným nebezpečím, a to požárem, výbuchem, úderem blesku a nárazem nebo zřícením pilotovaného letícího tělesa, jeho části nebo jeho nákladu. Toto pojištění je nazýváno „Flexa“. K tomuto základnímu pojištění je sjednáno doplňkové životní pojištění, které zahrnuje například vichřici, krupobití, sesuv půdy, zemětřesení. Dále je sjednáno pojištění pro případ záplavy nebo povodně a nebezpečí vodovodní škody.

V rámci *pojištění pro případ krádeže a loupeže* je zahrnuto pojištění souboru movitých věcí a souboru zásob. Pojištění se vztahuje na odcizení předmětu pojištění krádeží vloupáním, odcizení předmětu pojištění loupežným přepadením a poškozením nebo zničením předmětu pojištění v souvislosti s odcizením předmětu pojištění. Dále je sjednáno pojištění pro případ úmyslného poškození nebo předmětu pojištění, tedy vandalismu.

➔ **Pojištění přerušení provozu a odpovědnosti za škodu**

Pojištění přerušení provozu je sjednáno pro případ přerušení nebo omezení provozu z důvodu věcné škody. Za věcnou škodu se považuje poškození, zničení nebo pohřešování věci sloužící provozu pojištěného, které nastalo nahodilou událostí způsobenou požárem, výbuchem nebo úderem blesku či nárazem nebo zřícením letadla a záplavou nebo povodní.

V rámci *pojištění odpovědnosti za škodu* je obsaženo základní pojištění odpovědnosti za škodu z provozované činnosti a odpovědnost za škodu na věci převzaté.

Tabulka 23: Nabídka pojištění společnosti ČSOB Pojišťovna, a.s.

Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Druh pojištění	Spoluúčast (Kč)	Pojistné (Kč)
Movitý majetek		Živelní pojištění		
Soubor movitých věcí	2 000 000	Flexa	5 000	1 296
Soubor skladových zásob	2 500 000	Flexa	5 000	1 420
Soubor movitých věcí a skladových zásob	4 500 000	Povodeň nebo záplava	10 %, min.20 000	8 550
Soubor movitých věcí a skladových zásob	2 000 000 *	Doplňkové živelní nebezpečí a nebezpečí vodovodní škody	5 000	2 296
Roční pojistné za živelního pojištění				13 562
Movitý majetek		Pojištění pro případ krádeže a loupeže		
Soubor movitých věcí	500 001 *	Krádež a loupež	5 000	2 671
Soubor skladových zásob	500 001 *	Krádež a loupež	5 000	4 284
Soubor movitých věcí a skladových zásob	100 000 **	Vandalismus	10%, min.3 000	700
Roční pojistné za pojištění pro případ krádeže a loupeže				7 655
		Pojištění přerušení provozu		
Ušlý zisk a stálé náklady za dobu 3 měsíců	1 000 000	Flexa, záplava, povodeň	3 dny	7 542
Roční pojistné za pojištění přerušení provozu				7 542
		Pojištění odpovědnosti za škodu		
Provoz organizace - roční obrát 3 mil. Kč	1 000 000	Pojištění odpovědnosti za škodu v základním rozsahu	5 000	1 517
Převzaté věci - automobily	1 000 000	Pojištění odpovědnosti za škodu na věcech převzatých	5 000	11 140
Roční pojistné za pojištění odpovědnosti za škodu				12 657
Celkové roční pojistné				41 416

* Pojištění je sjednáno na zlomkovou částku.

** Pojištění je sjednáno jako pojištění na první riziko.

Zdroj: Vlastní zpracování dle pojistné nabídky společnosti ČSOB Pojišťovna, a.s.

➔ Pojištění motorových vozidel

ČSOB Pojišťovna, a.s. nabízí pro pojištění motorových vozidel různé programy. V tabulce 24 je shrnuta nabídka *pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla* varianty „Dominant“ a *havarijního pojištění* typu „Kasko - Dominant“. Pojistná částka u havarijního pojištění motorových vozidel je stanovena jako obvyklá (tržní) cena. Pro automobil Škoda Favorit havarijní pojištění sjednáno není.

Tabulka 24: Nabídka pojištění motorových vozidel společnosti ČSOB Pojišťovna, a.s.

Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Druh pojištění	Spoluúčast (Kč)	Pojistné (Kč)
Vozový park		Pojištění vozidel		
Škoda Favorit 135 L	60/60 *	Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	3 161
	-	Havarijní pojištění vozidla	-	-
Mezisoučet				3 161
Peugeot Expert 2.0 D	60/60 *	Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	6 935
	80 000	Havarijní pojištění vozidla	5 000	6 329
Mezisoučet				13 264
Toyota Yaris 1.0	60/60 *	Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	3 660
	120 000	Havarijní pojištění vozidla	5 000	8 064
Mezisoučet				11 724
Toyota Carina 2.0	60/60 *	Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	6 935
	70 000	Havarijní pojištění vozidla	5 000	4 735
Mezisoučet				11 670
Celkové roční pojistné za pojištění motorových vozidel				39 819

* Limit pojistného plnění je stanoven u škody na zdraví nebo usmrcení ve výši 60 milionů Kč a u věcné škody a ušlého zisku ve výši 60 milionů Kč.

Zdroj: Vlastní zpracování dle pojistné nabídky společnosti ČSOB Pojišťovna, a.s.

➔ Životní pojištění podnikající fyzické osoby

ČSOB Pojišťovna, a.s. v oblasti životního pojištění nabízí komplexní kapitálové životní pojištění „SPEKTRUM“. Sjednaná pojistná částka je 500 000 Kč pro případ smrti a od ní se odvíjí ostatní sjednané pojistné částky. Pojištění je sjednáno do 65 roku pana Kubáta. V případě dožití nebo smrti je ještě vyplacena naspořená částka. V rámci tohoto

pojištění je například zahrnuto úrazové pojištění nebo také pojištění pro případ vážných onemocnění. Informace týkající se tohoto druhu pojištění jsou uvedeny v tabulce 25.

Tabulka 25: Nabídka životního pojištění společnosti ČSOB Pojišťovna, a.s.

Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Druh pojištění	Pojistné (Kč)
Případ smrti	500 000	Kapitálové životní pojištění	1 649
Případ dožití	200 000		
Diagnóza onemocnění	200 000		
Trvalé následky úrazu	200 000		
Trvalá invalidita následkem úrazu	500 000		
Případ smrti následkem úrazu	200 000		
Léčení úrazu	100/den		
Podpora při pobytu v nemocnici	300/den		
Měsíční pojistné za kapitálové životní pojištění			1 649
Roční pojistné za kapitálové životní pojištění			19 788

Zdroj: Vlastní zpracování dle pojistné nabídky společnosti ČSOB Pojišťovna, a.s.

➔ Rekapitulace nabídky pojistného portfolia

U společnosti ČSOB Pojišťovna, a.s. dosahuje sjednaná pojistná nabídka celkového ročního pojistného výše 101 023 Kč. Jednotlivé částky ročního pojistného jsou pro přehlednost uvedeny v tabulce 26.

Tabulka 26: Celkové roční pojistné společnosti ČSOB Pojišťovna, a.s.

Druh pojištění	Pojistné (Kč)
Pojištění movitého majetku a odpovědnosti za škodu	41 416
Pojištění motorových vozidel	39 819
Kapitálové životní pojištění	19 788
Celkové roční pojistné	101 023

Zdroj: Vlastní zpracování dle pojistné nabídky společnosti ČSOB Pojišťovna, a.s.

5.2.5 Nabídka pojistného portfolia společnosti Generali Pojišťovna a.s.

Společnost Generali Pojišťovna a.s. dodala kompletní požadovanou pojistnou nabídku, která zahrnuje následující produkty.

➔ Pojištění movitých věcí bez motorových vozidel

Generali Pojišťovna a.s. nabízí podnikatelům pro pojištění jejich majetku a odpovědnosti za škodu, škodové pojištění „TopGEN“. Sjednané pojistné částky, spoluúčast a také roční pojistné pro pojištění movitých věcí bez motorových vozidel, pojištění odpovědnosti za škodu a pojištění přerušení provozu uvádím v tabulce 27 na následující straně.

V rámci základního *živelního pojištění movitých věcí* je zahrnuto poškození nebo zničení pojištěné věci, a to požárem, výbuchem, úderem blesku, kouře, pádu letadla, nárazu vozidla a aerodynamického třesku. Pojištění se nazývá „Flexa“. Jako připojištění k tomuto základnímu pojištění je sjednáno pojištění pro případ povodně nebo záplavy, vichřice nebo krupobití, tíhy sněhu, pádu stromu a úniku vody.

V rámci *pojištění pro případ krádeže a loupeže* je zahrnuto pojištění movitých věcí, tedy výrobního, provozního a obchodního zařízení a zásoby. Základní pojištění se vztahuje na krádež vloupáním a nebo loupeží. V rámci tohoto pojištění je sjednáno i pojištění pro případ úmyslného poškození nebo úmyslného zničení pojištěné věci.

➔ Pojištění přerušení provozu a odpovědnosti za škodu

Pojištění přerušení provozu je určeno pro případ ušlého provozního zisku a stálých nákladů, při přerušení provozu v důsledku požáru, přímého úderu blesku, výbuchu, kouře, pádu letadla, nárazu vozidla, aerodynamického třesku, vichřic a krupobitím a úniku vody.

V rámci *pojištění odpovědnosti za škodu* je obsaženo základní pojištění odpovědnosti za škodu vzniklou jinému v souvislosti s činností nebo vztahem pojištěného. Doplnkovým pojištěním je pojištění odpovědnosti za škodu na věci převzaté.

Tabulka 27: Nabídka pojištění společnosti Generali Pojišťovna a.s.

Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Druh pojištění	Spoluúčast (Kč)	Pojistné (Kč)
Movitý majetek		Živelní pojištění		
Soubor movitých věcí	2 000 000	Flexa	5 000	4 750
Soubor skladových zásob	2 500 000	Flexa	5 000	5 938
Soubor movitých věcí a skladových zásob	4 500 000	Vichřice, krupobití, tíha sněhu, pád stromu a povodeň nebo záplava	5 000	1 283
Soubor movitých věcí a skladových zásob	4 500 000	Voda vytékající z vodovodního zařízení	5 000	1 283
Roční pojistné za živelního pojištění				13 254
Movitý majetek		Pojištění pro případ krádeže a loupeže		
Soubor movitých věcí a skladových zásob	1 125 000 *	Krádež, loupež a vandalismus	5 000	11 115
Roční pojistné za pojištění pro případ krádeže a loupeže				11 115
		Pojištění přerušení provozu		
Finanční ztráta za dobu 3 měsíců	1 000 000	Živelní nebezpečí	3 dny	8 474
Roční pojistné za pojištění přerušení provozu				8 474
		Pojištění odpovědnosti za škodu		
Provoz organizace - roční obrát 3 mil. Kč	2 500 000	Pojištění odpovědnosti za škodu v základním rozsahu	2 000	3 345
Převzaté věci - automobily	750 000	Pojištění odpovědnosti za škodu na věcech převzatých	5 000	6 683
Roční pojistné za pojištění odpovědnosti za škodu po slevě 20 %				8 422
Celkové roční pojistné				41 265

* Pojištění je sjednáno na zlomkovou částku.

Zdroj: Vlastní zpracování dle pojistné nabídky společnosti Generali Pojišťovna a.s.

➔ Pojištění motorových vozidel

Generali Pojišťovna, a.s. nabízí pro pojištění motorových vozidel **pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla** typu „Standard“ a **havarijního pojištění** „Kasko“. Pojistná částka u havarijního pojištění motorových vozidel je stanovena jako časová cena. Pro automobil Škoda Favorit havarijní pojištění sjednáno není. Informace týkající se pojištění motorových vozidel jsou uvedeny v tabulce 28.

Tabulka 28: Nabídka pojištění motorových vozidel společnosti Generali Pojišťovna a.s.

Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Druh pojištění	Spoluúčast (Kč)	Pojistné (Kč)
Vozový park		Pojištění motorových vozidel		
Škoda Favorit 135 L	35/35 *	Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	2 640
	-	Havarijní pojištění vozidla	-	-
Mezisoučet				2 640
Peugeot Expert 2.0D	35/35 *	Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	8 480
	80 000	Havarijní pojištění vozidla	5 000	6 444
Mezisoučet				14 924
Toyota Yaris 1.0	35/35 *	Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	2 064
	120 000	Havarijní pojištění vozidla	5 000	6 361
Mezisoučet				8 425
Toyota Carina 2.0	35/35 *	Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	5 088
	70 000	Havarijní pojištění vozidla	5 000	3 584
Mezisoučet				8 672
Celkové roční pojistné za pojištění motorových vozidel				34 661

* Limit pojistného plnění je stanoven u škody na zdraví nebo usmrcení ve výši 35 milionů Kč a u věcné škody a ušlého zisku ve výši 35 milionů Kč.

Zdroj: Vlastní zpracování dle pojistné nabídky společnosti Generali Pojišťovna a.s.

→ Životní pojištění podnikající fyzické osoby

Generali Pojišťovna a.s. v oblasti životního pojištění nabízí **kapitálové životní pojištění** pro případ smrti nebo dožití - ZV3. Sjednaná pojistná částka je 500 000 Kč pro případ smrti a od ní se odvíjí ostatní pojistné částky. Pojištění je sjednáno do 65 roku pana Kubáta. V případě smrti nebo dožití dojde také k výplatě podílu na zisku. V případě úrazu s následkem smrti dojde k vyplacení součtu sjednaných částek pro případ smrti a pro případ smrti úrazem. V rámci tohoto pojištění je sjednáno například úrazové připojištění a připojištění závažných chorob. Podrobnější informace týkající se tohoto druhu pojištění jsou uvedeny v tabulce 29 na následující straně.

Tabulka 29: Nabídka životního pojištění společnosti Generali Pojišťovna a.s.

Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Druh pojištění	Pojistné (Kč)
Případ smrti	500 000	Kapitálové životní pojištění	2 317
Případ dožití	500 000		
Diagnóza onemocnění	200 000	Připojištění závažných onemocnění	407
Plná invalidita	200 000	Připojištění plné invalidity	224
Trvalé následky úrazu	200 000	Připojištění trvalých následků úrazu	54
Případ smrti následkem úrazu	500 000	Připojištění smrti úrazem	72
Hospitalizace následkem úrazu	900/den	Připojištění denního odškodného za dobu nezbytnou k léčení úrazu	324
Podpora při pobytu v nemocnici	300/den	Připojištění denní dávky při pobytu v nemocnici	82
Měsíční pojistné za kapitálové životní pojištění			3 480
Roční pojistné za kapitálové životní pojištění			41 760

Zdroj: Vlastní zpracování dle pojistné nabídky společnosti Generali Pojišťovna a.s.

➔ Rekapitulace nabídky pojistného portfolia

U společnosti Generali Pojišťovna a.s. sjednaná pojistná nabídka dosahuje celkového ročního pojistného výše 117 686 Kč. Pro přehlednost uvádím jednotlivé pojistné v tabulce 30.

Tabulka 30: Celkové roční pojistné společnosti Generali Pojišťovna a.s.

Druh pojištění	Pojistné (Kč)
Pojištění movitého majetku a odpovědnosti za škodu	41 265
Pojištění motorových vozidel	34 661
Kapitálové životní pojištění	41 760
Celkové roční pojistné	117 686

Zdroj: Vlastní zpracování dle pojistné nabídky společnosti Generali Pojišťovna a.s.

5.2.6 Nabídka pojistného portfolia společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.

Společnost Česká podnikatelská pojišťovna, a.s. dodala kompletní požadovanou pojistnou nabídku, která zahrnuje následující produkty.

➔ Pojištění movitých věcí bez motorových vozidel

Česká podnikatelská pojišťovna, a.s. nabízí podnikatelům pojištění jejich majetku v základních formách. Sjednané pojistné částky, spoluúčast a také roční pojistné pro pojištění movitých věcí bez motorových vozidel, pojištění odpovědnosti za škodu a pojištění přerušení provozu uvádím v tabulce 31 na následující straně.

Živelní pojištění movitých věcí zahrnuje poškození nebo zničení pojištěné věci, a to požárem, výbuchem, úderem blesku, pádem letadla nebo sportovního létajícího zařízení nebo jeho části. Pojištění se nazývá „Flexa“. Další pojistná nebezpečí je potřeba si připojistit. Jedná se o připojištění pro případ povodně nebo záplavy, dále katastrofická rizika jako je vichřice, krupobití a zemětřesení a únik kapaliny z technického zařízení.

Pojištění pro případ krádeže a loupeže zahrnuje pojištění movitých věcí, které jsou ohroženy nebezpečím krádeže vloupáním, při kterém pachatel prokazatelně překonal překážky, chránící pojištěnou věc před odcizením. Pojištění je také sjednáno pro pojistné nebezpečí odcizení věci loupeží a úmyslné poškození nebo zničení věci, tedy vandalismu.

➔ Pojištění přerušení provozu a odpovědnosti za škodu

Předmětem ***pojištění přerušení provozu*** je ušlý zisk a stálé náklady pojištěného, které musí pojištěný bezpodmínečně vynakládat během doby trvání přerušení nebo omezení provozu.

V rámci ***pojištění odpovědnosti za škodu*** je obsaženo základní pojištění odpovědnosti za škodu vzniklou třetí osobě porušením právní povinnosti nebo provozní činností

pojištěného. Doplnkovým pojištěním je pojištění odpovědnosti za škodu na věci převzaté.

Tabulka 31: Nabídka pojištění společnosti Česká podnikatelská pojišťovna a.s.

Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Druh pojištění	Spoluúčast (Kč)	Pojistné (Kč)
Movítý majetek		Živelní pojištění		
Soubor movitých věcí	2 000 000	Flexa	5 000	2 320
Soubor skladových zásob	2 500 000	Flexa	5 000	2 900
Soubor movitých věcí a skladových zásob	4 500 000	Povodeň nebo záplava	20 000	3 600
Soubor movitých věcí a skladových zásob	2 000 000 *	Vichřice, krupobití, zemětřesení	5 000	1 680
Soubor movitých věcí a skladových zásob	2 000 000 *	Únik kapaliny z technického zařízení	5 000	1 590
Roční pojistné za živelního pojištění				12 090
Movítý majetek		Pojištění pro případ krádeže a loupeže		
Soubor movitých věcí	500 000 *	Krádež a loupež	5 000	4 750
Soubor skladových zásob	500 000 *	Krádež a loupež	5 000	4 750
Soubor movitých věcí a skladových zásob	500 000 *	Vandalismus	10 000	10 000
Roční pojistné za pojištění pro případ krádeže a loupeže				19 500
		Pojištění přerušení provozu		
Finanční ztráta za dobu 3 měsíců	1 000 000	Flexa	3 dny	1 100
Roční pojistné za pojištění přerušení provozu				1 100
		Pojištění odpovědnosti za škodu		
Provoz organizace - roční obrát 3 mil. Kč	1 000 000	Pojištění odpovědnosti za škodu v základním rozsahu	3 000	2 789
Převzaté věci - automobily	1 000 000	Pojištění odpovědnosti za škodu na věcech převzatých	3 000	6 500
Roční pojistné za pojištění odpovědnosti za škodu				9 289
Celkové roční pojistné				41 979
Celkové roční pojistné (po slevě 10 %)				37 781

* Pojištění je sjednáno jako pojištění na první riziko.

Zdroj: Vlastní zpracování dle pojistné nabídky společnosti Česká podnikatelská pojišťovna a.s.

➔ Pojištění motorových vozidel

U společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s. je sjednáno *pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla* typu „Speciál Plus“ a *havarijního pojištění* typu „Ideálkasko“. Pojistná částka u havarijního pojištění motorových vozidel je stanovena jako obvyklá cena. Pro automobil Škoda Favorit havarijní pojištění sjednáno není. Nabídka pojištění motorových vozidel je uvedena v tabulce 32.

Tabulka 32: Nabídka pojištění motorových vozidel společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.

Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Druh pojištění	Spoluúčast (Kč)	Pojistné (Kč)
Vozový park		Pojištění vozidel		
Škoda Favorit 135 L	50/50 *	Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	3 260
	-	Havarijní pojištění vozidla	-	-
Mezisoučet				3 260
Peugeot Expert 2.0 D	50/50 *	Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	7 020
	80 000	Havarijní pojištění vozidla	5 000	7 353
Mezisoučet (po slevě 7 %)				13 367
Toyota Yaris 1.0	50/50 *	Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	2 728
	120 000	Havarijní pojištění vozidla	5 000	8 787
Mezisoučet (po slevě 7 %)				10 709
Toyota Carina 2.0	50/50 *	Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	6 435
	70 000	Havarijní pojištění vozidla	5 000	5 935
Mezisoučet (po slevě 7 %)				11 504
Celkové roční pojistné za pojištění motorových vozidel				38 840

* Limit pojistného plnění je stanoven u škody na zdraví nebo usmrcení ve výši 50 milionů Kč a u věcné škody a ušlého zisku ve výši 50 milionů Kč.

Zdroj: Vlastní zpracování dle pojistné nabídky společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.

➔ Životní pojištění podnikající fyzické osoby

V rámci životního pojištění u společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s. je sjednáno *kapitálové životní pojištění* typu „Životní pojištění s Filipem PLUS“. Sjednaná pojistná částka je 500 000 Kč pro případ smrti a od ní se odvíjí ostatní sjednané pojistné

částky. Pojištění je sjednáno do 65 roku pana Kubáta. K pojištění je sjednáno například úrazové připojištění. Informace týkající se tohoto pojištění jsou uvedeny v tabulce 33.

Tabulka 33: Nabídka životního pojištění společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.

Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Druh pojištění	Pojistné (Kč)
Případ smrti	500 000	Kapitálové životní pojištění	1 502
Případ dožití	235 737		
Doba nezbytného léčení úrazu	300/den	Úrazové připojištění	432
Trvalé následky úrazu	400 000		
Trvalá invalidita následkem úrazu	-		
Případ smrti následkem úrazu	400 000	Zdravotně sociální pojištění	670
Pracovní neschopnost	300/den		
Podpora při pobytu v nemocnici	300/den		
Měsíční pojistné za kapitálové životní pojištění			2 604
Roční pojistné za kapitálové životní pojištění			31 248

Zdroj: Vlastní zpracování dle pojistné nabídky společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.

➔ Rekapitulace nabídky pojistného portfolia

U společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s. sjednaná pojistná nabídka dosahuje celkového ročního pojistného výše 107 869 Kč. Jednotlivé částky celkového ročního pojistného jsou pro přehlednost uvedeny v tabulce 34.

Tabulka 34: Celkové roční pojistné společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.

Druh pojištění	Pojistné (Kč)
Pojištění movitého majetku a odpovědnosti za škodu	37 781
Pojištění motorových vozidel	38 840
Kapitálové životní pojištění	31 248
Celkové roční pojistné	107 869

Zdroj: Vlastní zpracování dle pojistné nabídky společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.

5.3 Výběr vhodné komerční pojišťovny pomocí metody fuzzy logika

V této části diplomové práce se budu zabývat výběrem vhodné komerční pojišťovny pro podnikající fyzickou osobu. Komerční pojišťovnu, kterou panu Kubátovi doporučím, vyberu pomocí metody fuzzy logika. Vhodnou komerční pojišťovnu určím na základě zvolených kritérií pro hodnocení jednotlivých komerčních pojišťoven a také na základě obdržených pojistných nabídek.

5.3.1 Kritéria pro výběr vhodné komerční pojišťovny

Při výběru vhodné komerční pojišťovny se budu rozhodovat podle několika kritérií, která jsme si s panem Kubátem určili. Jedná se o kritéria, která by měl brát v úvahu každý, kdo se rozhoduje pro uzavření pojistné smlouvy u kterékoli komerční pojišťovny. Rozhodovací kritéria se týkají, jak samotného pojistitele, tedy komerční pojišťovny, tak také pojistného portfolia. Kritéria pro rozhodování vychází z literatury (11):

- **podíl na českém pojistném trhu** - jedná se o procentuální podíl komerční pojišťovny na českém pojistném trhu. Tedy o část pojistného trhu, který má daná komerční pojišťovna obsazený. Určuje se na základě celkového ročního předepsaného pojistného. Ukazatel bývá rozdělen na oblast životního a neživotního pojištění. Vzhledem k charakteru diplomové práce je uvažován celkový podíl komerčních pojišťoven na českém pojistném trhu. Tento údaj je možné zjistit z webových stránek České asociace pojišťoven.
- **dostupnost poskytovaných služeb** - představuje dostupnost poboček vybraných komerčních pojišťoven. Jedná se nejen o samotné pobočky komerčních pojišťoven, ale také o využívání zprostředkovatelů či možnosti sjednání pojištění přes internet. I když pan Kubát podniká v Brně a zde jsou zastoupeny všechny vybrané komerční pojišťovny je důležité, aby se pobočky nacházely v blízkosti jeho místa podnikání.
- **dosavadní zkušenosti s komerční pojišťovnou** - jedná se o subjektivní zkušenosti vyplývající z kontaktu s komerčními pojišťovnami. Při hodnocení tohoto kritéria budu vycházet z osobních zkušeností při setkání se zaměstnanci komerčních pojišťoven a také ze zkušeností mého okolí a pana Kubáta.

- **image komerční pojišťovny** - je utvářen především vlastním názvem společnosti. Jedná se tedy o lehce zapamatovatelné jméno, logo či slogan. Kritérium je posuzováno na základě lehké zapamatovatelnosti loga a reklamy.
- **rychlost likvidace pojistných událostí** - rozhoduje o úspěchu či neúspěchu komerční pojišťovny. Je to zejména proto, že klient, kterému byla likvidace škody vyřízena rychle a bez problémů, u komerční pojišťovny nadále setrvá a bude šířit své pozitivní zkušenosti. Ovšem pokud bude nespokojený, bude své zkušenosti šířit také a od komerční pojišťovny odejde. Toto kritérium budu hodnotit na základě zkušeností mého okolí a pana Kubáta.
- **kompletnost nabídky pojistného portfolia** - jedná se o to, zda je komerční pojišťovna schopna sestavit nabídku pojištění na všechna požadovaná rizika. Zde budu hodnotit zda jsou všechna mnou požadovaná rizika skutečně pojištěna.
- **výše pojistného** - představuje částku za pojišťovanou službu. Jedná se o cenu pojištění, která je dohodnutá v pojistné smlouvě a pojištěný ji musí komerční pojišťovně zaplatit (většinou v ročním intervalu). V případě pana Kubáta se jedná o posouzení celkového ročního pojistného, které zahrnuje pojištění pro případ všech identifikovaných rizik.
- **výše spoluúčasti** - je výše podílu na úhradě vzniklé škody z pojistné události částkou sjednanou v pojistné smlouvě. Při hodnocení tohoto kritéria je důležité, jak splňuje komerční pojišťovna požadavky pojištěného, který si stanoví vyhovující procento. Kritérium budu hodnotit na základě požadovaných výší spoluúčastí a skutečně sjednaných spoluúčastí.
- **slevy na pojistném** - jedná se o tak zvaný bonus. U neživotního pojištění se téměř vždy poskytují nějaké slevy. Toto kritérium budu hodnotit na základě poskytnutých slev zaměstnanci komerčních pojišťoven právě k neživotnímu pojištění.
- **pojistné podmínky** - představují soubor pojistných podmínek dohodnutých například v pojistné smlouvě. Před uzavřením samotné pojistné smlouvy je pro každého pojištěného vhodné si tyto podmínky přečíst, a to zejména kvůli výlukám z pojištění, které se sjednává. Toto kritérium budu posuzovat na základě obdržení, respektive neobdržení pojistných podmínek při jednání se

zaměstnanci komerčních pojišťoven a dále podle snadnosti nalezení pojistných podmínek na webových stránkách příslušných komerčních pojišťoven.

5.3.2 Srovnání komerčních pojišťoven a jejich nabídek pomocí metody fuzzy logika

Teorie množin definuje množinu, jako soubor prvků určitých vlastností. Prvek potom buď splňuje podmínku a do množiny patří - značí se 1 a nebo nepatří - značí se 0. *Teorie fuzzy množin a fuzzy logiky* byla vytvořena roku 1965 L. Zadehem. Principem fuzzy logiky je, že určuje jak moc daný prvek do množiny patří nebo ne, a to v intervalu od 0,0 po 1,0. Užití míry členství odpovídá v řadě situací lépe než užití konvenčních způsobů zařazování členů do množiny podle přítomnosti či nepřítomnosti. Fuzzy logika tedy měří jistotu nebo nejistotu příslušnosti prvku k množině (0 znamená úplné nečlenství a 1 úplné členství). (15)

Při aplikaci metody fuzzy logika jsem využila MS Excel, kde jsem nejdříve sestavila vstupní stavovou matici, která obsahuje zvolená kritéria hodnocení týkající se, jak komerční pojišťovny, tak pojistného portfolia. Vstupní stavovou matici jsem pro přehlednost rozdělila na dvě části. Vstupní stavová matice je uvedena v tabulce 35 a v tabulce 36.

Tabulka 35: Vstupní stavová matice metody fuzzy logika - týkající se komerční pojišťovny

Kritérium	Podíl na českém pojistném trhu	Dostupnost poskytovaných služeb	Dosavadní zkušenosti s komerční pojišťovnou	Image komerční pojišťovny	Rychlost likvidace pojistných událostí
1	> 20,1 %	maximálně dostupné	vynikající	na vysoké úrovni	rychlá
2	15,1 - 20,0 %	dobře dostupné	velmi dobré	velmi dobrá	poměrně rychlá
3	10,1 - 15,0 %	dostupné	dobré	dobrá	dostačující
4	5,1 - 10,0 %	málo dostupné	s výhradami	vcelku dobrá	s výhradami
5	< 5,0 %	nedostupné	špatné	nízká	pomalá

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 36: Vstupní stavová matice metody fuzzy logika - týkající se pojistného portfolia

Kritérium	Kompletnost pojistné nabídky	Výše pojistného	Výše spoluúčasti	Slevy na pojistném	Pojistné podmínky
1	kompletní	> 130 tis. Kč	nižší jak požadovaná	ano	velmi dobré
2	s výhradou	120 tis. Kč - 130 tis. Kč	požadovaná	ne	dobré
3	nekompletní	110 tis. Kč - 120 tis. Kč	vyšší jak požadovaná		s výhradami
4		100 tis. Kč - 110 tis. Kč	příliš vysoká		
5		< 100 tis. Kč			

Zdroj: Vlastní zpracování

Po sestavení vstupní stavové matice jsem přiřadila k jednotlivým kritériím váhy důležitosti. Tyto váhy jsem konzultovala s panem Kubátem a za nejdůležitější považujeme výši pojistného. Dále větší váhu přikládáme možným poskytnutým slevám, rychlosti likvidace pojistných událostí a dosavadním zkušenostem s komerční pojišťovnou. Váhy mají hodnoty od 0 do 400, přičemž 0 je nejmenší hodnota a 400 nejvyšší. Přehled přiřazených vah k jednotlivým kritériím je uveden v transformační matici, která je rozdělena do dvou tabulek, a to do tabulky 37 a do tabulky 38.

Tabulka 37: Transformační matice metody fuzzy logika - týkající se pojistného portfolia

Kritérium	Podíl na českém pojistném trhu	Dostupnost poskytovaných služeb	Dosavadní zkušenosti s komerční pojišťovnou	Image komerční pojišťovny	Rychlost likvidace pojistných událostí
1	70	100	170	100	180
2	50	90	150	90	160
3	40	70	100	70	120
4	20	50	50	50	50
5	10	0	0	0	0

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 38: Transformační matice metody fuzzy logika - týkající se pojistného portfolia

Kritérium	Kompletnost pojistné nabídky	Výše pojistného	Výše spoluúčasti	Slevy na pojistném	Pojistné podmínky
1	150	50	120	200	100
2	100	100	100	0	50
3	0	200	40		0
4		300	0		
5		400			

Zdroj: Vlastní zpracování

Po sestavení transformační matice jsem potřebné údaje od komerčních pojišťoven doplnila do vstupních a stavových matic, které jsem vytvořila v MS Excel. Tyto matice jednotlivých komerčních pojišťoven uvádím v příloze 2. Tyto údaje se pro lepší zpracování vkládaly pomocí písmen A (ano) a N (ne) do vstupní matice. To znamená, že se určuje, zda daná komerční pojišťovna hodnotu daného kritéria splňuje či nikoli. Jednalo se většinou o subjektivní hodnocení mě a pana Kubáta na základě dostupných informací. Pro konečný výpočet vhodnosti komerční pojišťovny bylo potřeba tato pomocná písmena, prostřednictvím stavové matice, převést na 1 a 0. Poté na základě funkce KDYŽ došlo k vyhodnocení jednotlivých komerčních pojišťoven. A to podle počtu získaných bodů, které jednotlivé komerční pojišťovny získaly. Maximální počet bodů byl stanoven na 100. Podle těchto bodů byla dále komerční pojišťovna hodnocena pomocí retransformační matice, kterou uvádím v tabulce 39.

Tabulka 39: Retransformační matice metody fuzzy logika

Body	Reakce na komerční pojišťovnu
0 - 49	nezajímat se
50 - 69	sledovat pojistné produkty
70 - 84	zvážit pojistnou nabídku
85 - 100	uzavřít pojistnou smlouvu

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce 40 je uvedeno výsledné hodnocení komerčních pojišťoven, a to podle počtu dosažených bodů metodou fuzzy logika. Zde je patrné, že nejvíce bodů, a to 86,16 ze 100, získala společnost *Kooperativa, pojišťovna, a.s.*

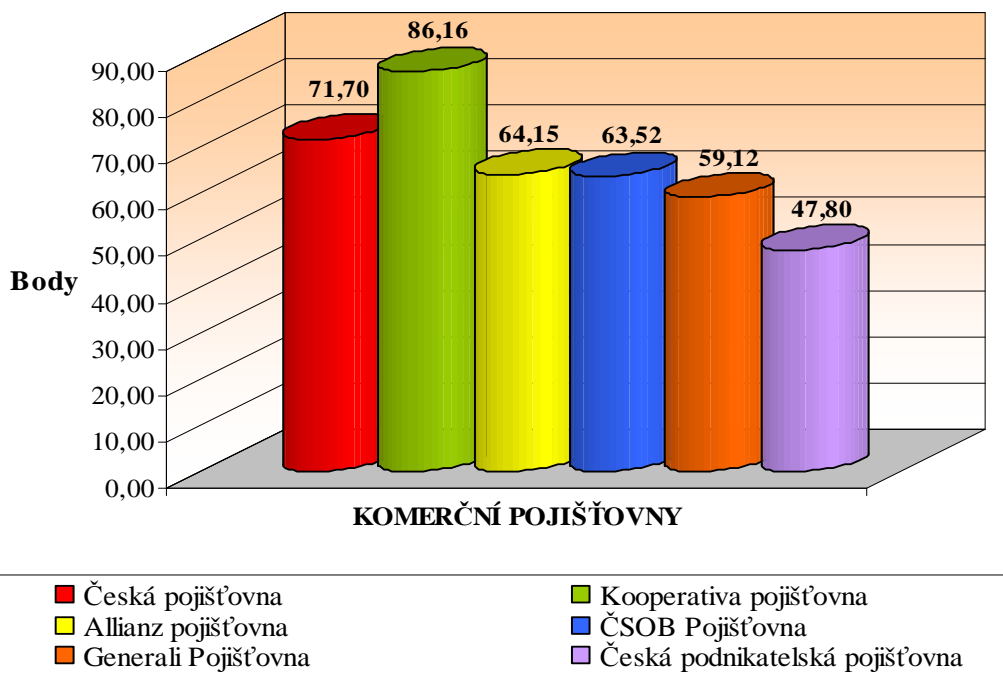
Tabulka 40: Výsledné hodnocení komerčních pojišťoven pomocí metody fuzzy logika

Komerční pojišťovna	Počet bodů	Hodnocení
Česká pojišťovna	71,70	zvážit pojistnou nabídku
Kooperativa, pojišťovna	86,16	uzavřít pojistnou smlouvu
Allianz pojišťovna	64,15	sledovat pojistné produkty
ČSOB Pojišťovna	63,52	sledovat pojistné produkty
Generali Pojišťovna	59,12	sledovat pojistné produkty
Česká podnikatelská pojišťovna	47,80	nezajímat se

Zdroj: Vlastní zpracování

Pro názornost uvádím výsledné hodnocení komerčních pojišťoven v grafu 1.

Graf 1: Výsledné hodnocení komerčních pojišťoven pomocí metody fuzzy logika

Zdroj: Vlastní zpracování

6 Návrhy a doporučení na zlepšení pojistné ochrany vybrané podnikající fyzické osoby

Z hodnocení komerčních pojišťoven, kterému jsem se věnovala v kapitole 5, vyšla jako nejvhodnější pro pojištění rizik pana Kubáta společnost **Kooperativa, pojišťovna, a.s.** Tato komerční pojišťovna vytvořila pojistnou nabídku, jejíž celkové roční pojistné je třetí nejnižší ze všech obdržených pojistných nabídek. Jedná se o pojistné ve výši 113 544 Kč za rok. Protože je potřeba rozhodovat se při volbě komerční pojišťovny na základě i jiných, třebaže subjektivnějších, kritérií stala se tak pro pana Kubáta nejvhodnější. Pokud by ovšem pro pana Kubáta byla nejdůležitější jen částka celkového ročního pojistného, tak bych mu doporučila vybrat si společnost *ČSOB Pojišťovna, a.s.*

Při pojistném krytí rizik lze využít i kombinace jednotlivých pojistných produktů u více komerčních pojišťoven. Tuto možnost bych ovšem nedoporučovala, a to z důvodu časové a administrativní náročnosti zejména při uskutečnění škodní události a její následné likvidace. Pokud by se panu Kubátovi jednalo především o sjednání pojistného krytí s dosažením co nejnižších nákladů, pak bych mu doporučila zvolit pojištění movitého majetku (bez motorových vozidel) a pojištění odpovědnosti za škodu u společnosti *Česká pojišťovna a.s.*, kde mi byla dohodnuta i nejvyšší obchodní sleva ze všech oslovených komerčních pojišťoven. Pro pojištění motorových vozidel bych mu doporučila vybrat si společnost *Kooperativa, pojišťovna a.s.*, která nabízí nejnižší roční pojistné. Při výběru životního pojištění bych panu Kubátovi doporučila uzavřít životní kapitálové pojištění u společnosti *Česká pojišťovna a.s.*, a to i přesto, že neposkytuje nejnižší roční pojistné, ale protože nabízí mimo úrazové připojištění a pojištění pro případ nemoci i zajímavá pojistná plnění.

Do výběru vhodné komerční pojišťovny pro pojistné krytí rizik podnikatelské činnosti pana Kubáta vstupuje mnoho různých kritérií, a jak jsem uvedla, tak tato kritéria nejlépe splňuje společnost *Kooperativa, pojišťovna a.s.*, jejíž pojistnou nabídku panu Kubátovi doporučuji zvážit. Tabulka 41 na následující straně obsahuje srovnání současného pojistného krytí u společnosti *Triglav a.s.* a navrhované pojistné krytí společností *Kooperativa, pojišťovna a .s.*

Tabulka 41: Srovnání současného pojistného krytí společnosti Triglav pojišťovna, a.s. a navrhovaného pojistného krytí společností Kooperativa, pojišťovna, a.s.

Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Druh pojištění	Spoluúčast (Kč)	Pojistné (Kč)
Současné pojistné krytí				
Movítý majetek		Živelní pojištění		
Soubor movitých věcí a skladových zásob	-	Živelní pojištění	-	1 360
Movítý majetek		Pojištění pro případ krádeže a loupeže		
Soubor movitých věcí a skladových zásob	500 000	Pojištění pro případ krádeže nebo loupeže a vandalismu	5 000	4 212
		Pojištění odpovědnosti za škodu		
Převzaté věci - automobily	500 000	Pojištění odpovědnosti za škody na cizích věcech převzatých	5 000	11 090
Celkové roční pojistné				16 662
Navrhované pojistné krytí				
Movítý majetek		Živelní pojištění - sdružený živel		
Soubor movitých věcí	2 000 000	Požár, sesuv a náraz	5 000	4 600
Soubor skladových zásob	2 500 000	Požár, sesuv a náraz	5 000	5 750
Soubor movitých věcí a skladových zásob	3 000 000	Povodeň nebo záplava	5 %, min. 25 000	12 960
Soubor movitých věcí a skladových zásob	4 500 000	Vichřice, sesuv, voda vytékající z vodovodního zařízení	5 000	3 120
Movítý majetek		Pojištění pro případ krádeže a loupeže		
Soubor movitých věcí a skladových zásob	500 000 *	Krádež a loupež	3 000	9 626
Soubor movitých věcí a skladových zásob	500 000 **	Vandalismus	10 %, min. 3 000	7 300
		Pojištění přerušení provozu		
Finanční ztráta za dobu 3 měsíců	1 000 000	Živelní nebezpečí, odcizení, požár	3 dny	11 400
		Pojištění odpovědnosti za škodu		
Provoz organizace - roční obrát 3 mil. Kč	1 000 000	Pojištění odpovědnosti za škodu	2 500	5 934
Převzaté věci - automobily	1 000 000	Pojištění odpovědnosti za škodu na věcech převzatých	2 500	12 000
Celkové roční pojistné po slevě 30 %				50 904

* Pojištění je sjednáno jako pojištění na první riziko.

** Pojištění je sjednáno na zlomkovou částku

Zdroj: Vlastní zpracování

Na první pohled je z tabulky 41 patrné, že roční pojistné navrhovaného pojistného krytí je téměř třikrát vyšší než u současného pojistného krytí. Je to způsobeno zejména komplexností pojištění movitého majetku a odpovědnosti za škodu a vyššími sjednanými pojistnými částkami. U **živelního pojištění** je sjednána pojistná částka na předpokládanou finanční hodnotu movitého majetku, kdy u povodně nebo záplavy vyšší pojistná částka sjednat nelze, protože provozovna se nachází v povodňové oblasti. V případě **pojištění pro případ krádeže a loupeže** je smluvna nižší spoluúčast a pojištění je sjednáno na pojištění prvního rizika a u vandalství je pojištění sjednáno na zlomkovou částku.

U **pojištění odpovědnosti za škodu** je v navrhovaném pojistném portfolia obsaženo pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem organizace a v tom je zahrnuto i pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou vadně vykonanou prací. Toto pojištění momentálně pan Kubát uzavřené nemá a v případě porovnání pojistného tohoto odpovědnostního pojištění s přihlédnutím ke sjednanému pojištění odpovědnosti za škodu na věcech převzatých je rozdíl v pojistném zanedbatelný, protože je zde sjednána nižší spoluúčast a vyšší pojistná částka.

Vzhledem k tomu, že pan Kubát má zaměstnance a s provozem autoopravny jsou spojeny stálé náklady je vhodné zvážit **pojištění přerušení nebo omezení provozu**. To souvisí s poškozením autoopravny živelnou událostí či odcizením movitého majetku a nebo také s poruchou strojů. Toto pojištění je sjednáno se spoluúčastí tři dny a pojistná částka je 1 000 000 Kč. Ta je odvozena od stálých nákladů a případného ušlého zisku po dobu tří měsíců.

Roční pojistné navrhovaného pojistného krytí je sice téměř třikrát vyšší než současné pojistné, ale je potřeba hodnotit všechny aspekty, které toto pojistné ovlivňují a především, jaké pojistné krytí sebou přináší.

V tabulce 42 na následující straně uvádím srovnání současného pojištění motorových vozidel s návrhem na jejich komplexnější pojištění.

Tabulka 42: Srovnání současného pojistného krytí motorových vozidel společnosti a navrhovaného pojistného krytí společností Kooperativa, pojišťovna, a.s.

Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Druh pojištění	Spoluúčast (Kč)	Pojistné (Kč)
Současné pojistné krytí				
<i>Vozový park</i>		<i>Pojištění motorových vozidel</i>		
Škoda Favorit 135 L	50/50 *	Poj. odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	3 308
Peugeot Expert 2.0D	54/35 **	Poj. odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	8 968
Toyota Yaris 1.0	50/50 *	Poj. odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	2 728
Toyota Carina 2.0	50/50 *	Poj. odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	6 435
Celkové roční pojistné				21 439
Navrhované pojistné krytí				
<i>Vozový park</i>		<i>Pojištění motorových vozidel</i>		
Škoda Favorit 135 L	54/35 **	Poj. odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	2 903
	-	Havarijní pojištění vozidla	-	
Peugeot Expert 2.0D	54/35 **	Poj. odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	6 803
	80 000	Havarijní pojištění vozidla	5 000	6 474
Toyota Yaris 1.0	54/35 **	Poj. odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	2 492
	120 000	Havarijní pojištění vozidla	5 000	8 157
Toyota Carina 2.0	54/35 **	Poj. odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla	-	6 203
	70 000	Havarijní pojištění vozidla	5 000	5 435
Celkové roční pojistné po slevě 10 %				34 620

* Limit pojistného plnění je stanoven u škody na zdraví nebo usmrcení ve výši 50 milionů Kč a u věcné škody a ušlého zisku ve výši 50 milionů Kč.

** Limit pojistného plnění je stanoven u škody na zdraví nebo usmrcení ve výši 54 milionů Kč a u věcné škody a ušlého zisku ve výši 35 milionů Kč.

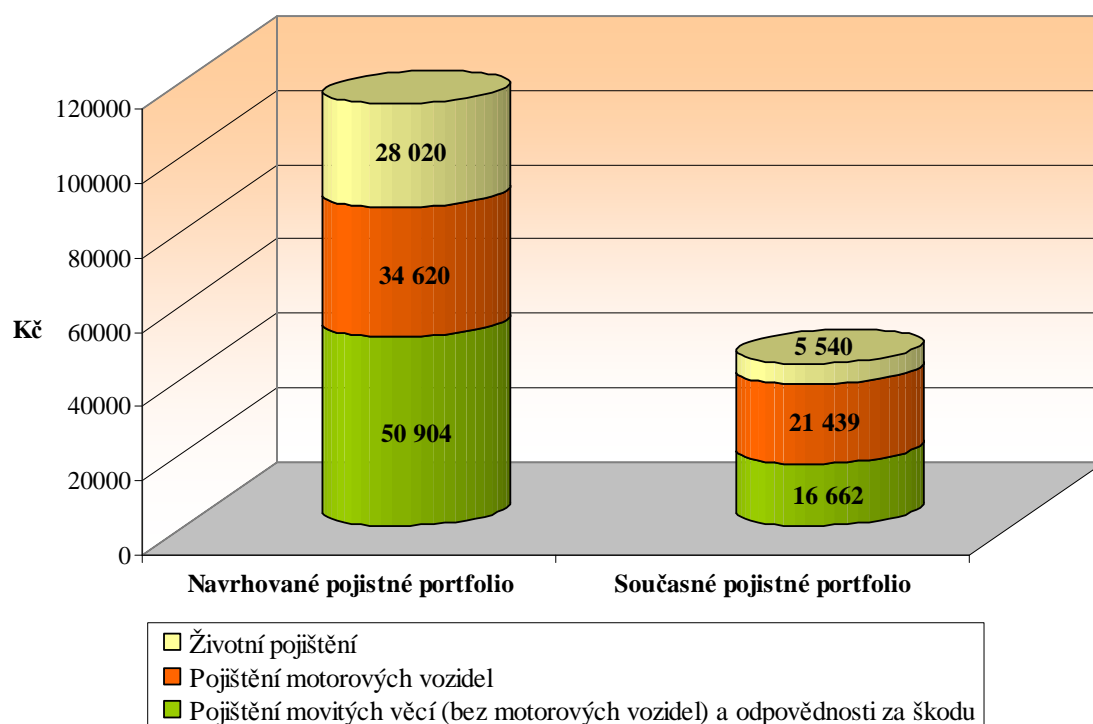
Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky 42 je patrné, že s navrhovaným **pojištěním motorových vozidel** souvisí sjednání havarijního pojištění, které v současné době nemá pan Kubát uzavřené ani u jednoho automobilu. S tím souvisí i vyšší finanční částka vynaložená na toto navrhované pojištění. Pro pojištění motorových vozidel doporučuji souhrnné pojištění zahrnující havarijní pojištění a pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. V tomto souhrnném pojištění je limit pojistného plnění stanoven u škody na zdraví nebo usmrcení ve výši 54 milionů Kč a u věcné škody a ušlého zisku ve výši 35 milionů Kč. K havarijnímu pojištění, které je „All risk“, je zdarma připojištěno čelní sklo, a to bez spoluúčasti. I když je celkové roční pojistné vyšší, tak je patrné, že pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla je u všech aut nižší a vyšší pojistné způsobuje havarijní pojištění, které je vhodné si sjednat například z důvodu odcizení či havárie motorových vozidel.

Současné **kapitálové životní pojištění** má sjednané pan Kubát pro případ smrti s výplatou pozůstalým 10 000 Kč s ročním pojistným 3 600 Kč. Zde by měl zvážit, zda je jeho rodina s touto částkou v případě jeho smrti schopna vyžít. Dále má sjednané úrazové pojištění, u kterého ročně platí 1 940 Kč a u něhož bude pozůstalým, v případě úmrtí úrazem, vyplaceno 30 000 Kč a po celý rok finanční částka odpovídající jeho dosavadním příjmům. Zde proto navrhuji kapitálové životní pojištění sjednané na pojistné plnění v případě smrti na 500 000 Kč, a k tomu sjednané připojištění pro případ vážných nemocí, připojištění pro případ plné invalidity s výplatou důchodu, úrazové připojištění a připojištění pro případ pobytu v nemocnici. Roční pojistné je v hodnotě 28 020 Kč. V případě tohoto navrhovaného pojištění může pan Kubát uplatnit roční odpočet 12 000 Kč od základu daně z příjmu, který v současné době neuplatňuje.

Roční pojistné související s pojistným krytím rizik, které pan Kubát v současné době platí, a to které mu na základě sestavené pojistné nabídky společností Kooperativa, pojišťovna, a.s. navrhuji, je vyobrazeno v grafu 2 na následující straně.

Graf 2: Srovnání současného a navrhovaného pojistného portfolia

Zdroj: Vlastní zpracování

I když u pojistného portfolia společnosti Kooperativa, pojišťovna a.s. je roční pojistné téměř třikrát vyšší, než pan Kubát v současné době na pojistné krytí rizik vynakládá, tak uhradit navrhované roční pojistné by pro něho neměl být problém. A to vzhledem k rostoucímu výsledku hospodaření, který za rok 2008 činil 276 000 Kč. Doporučuji mu tak, aby svůj současný stav v oblasti pojistné ochrany zvážil, neb nástrahy okolního světa čekají na člověka všude a nikdo neví, co se může přihodit.

7 Závěr

V podstatě po celý život od narození až do smrti nás všechny provází pojištění. Je to dáno tím, že jakákoli lidská činnost je ohrožována různými nebezpečími, a to zejména nebezpečími negativními. Každý podnikatelský subjekt pracuje v rizikových podmínkách. Riziko představuje nebezpečí nebo možnost ztráty, a to převážně majetkové, ale také poškození na zdraví nebo dokonce ztráty života. (5)

Do osobního života lidí i do všech forem podnikatelské činnosti často nepříznivě zasahují důsledky působení přírodních sil nebo nežádoucího chování lidí. Jejich vznik lze sice předpokládat, avšak nelze určit kdy, popřípadě zda vůbec nastanou a koho postihnou. I když je možno v některých případech vzniku nahodilých událostí předcházet nebo alespoň zmenšit rozsah jejich škodlivých následků, nelze jim zcela zabránit. Proto je základním účelem pojištění zmírnit či odstranit nepříznivé důsledky způsobené těmito nahodilými událostmi. (5)

Pro zpracování diplomové práce jsem si zvolila téma, zabývající se návrhem pojistného krytí rizik podnikající fyzické osoby. A to zejména z toho důvodu, že negativní důsledky různých událostí mohou potkat každého a každý by měl vědět, jak takové následky co nejlépe minimalizovat. Pro diplomovou práci jsem si zvolila fyzickou osobu, jejíž podnikatelskou činností je oprava silničních vozidel.

V úvodní části diplomové práce, která je tvořena teoretickými poznatky, jsem se zabývala pojmem riziko, které v podstatě provází celou diplomovou práci. Tento pojem jsem zde charakterizovala a klasifikovala do několika skupin. Dále tato část diplomové práce obsahuje informace o risk managementu, tedy o metodách řízení rizik a možnostech finančního krytí rizik. Mezi finanční krytí rizik patří mimo jiné pojištění, kterému se také podobněji věnuji, zejména jeho klasifikaci na českém pojistném trhu.

Ve třetí kapitole jsem se věnovala charakteristice vybrané podnikající fyzické osoby, tedy jeho podnikatelskou činností a strukturou majetku. Dále jsem se, s pomocí pana Kubáta, zabývala analýzou možných rizik, která ho mohou ohrožovat. Jedná se,

jak o rizika související s jeho podnikatelskou činností, tak o rizika ohrožující jeho život. Nejdříve jsem rizika identifikovala a dále je pomocí kvalitativní a kvantitativní metody analyzovala. Z analýzy rizik následně vyšla rizika, jež není potřeba pojistit, dále ta, která je možné krýt samopojištěním v kombinaci s pojištěním a také rizika, pro která je vhodné sjednat odpovídající pojištění.

Ve čtvrté kapitole jsem se věnovala současnému stavu pojistného krytí rizik podnikající fyzické osoby. V této kapitole jsou informace o stávajícím pojištění, která má pan Kubát uzavřené, a to jak životní, tak neživotní. Jedná se o pojištění majetku a odpovědnosti za škodu na cizích věcech převzatých, dále úrazové pojištění, pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a kapitálové životní pojištění.

V páté kapitole jsem pro identifikovaná rizika, která mohou být předmětem pojištění, navrhla vhodné pojistné produkty. A na základě těchto pojistných produktů a informací o výši spoluúčasti, pojistných částkách a dalších informací jsem si nechala sestavit pojistné nabídky od šesti univerzálních komerčních pojišťoven, které jsem osobně navštívila. Jednalo se o společnosti Česká pojišťovna a.s., Kooperativa, pojišťovna, a.s., Allianz pojišťovna, a.s., ČSOB Pojišťovna, a.s., Generali Pojišťovna a.s. a Česká podnikatelská pojišťovna, a.s. Tyto komerční pojišťovny jsem si vybrala z České asociace pojišťoven podle výše předepsaného pojistného na českém pojistném trhu. Komerční pojišťovny jsem v této kapitole také představila.

Dále jsem v páté kapitole uvedla pojistné nabídky, které mi všechny komerční pojišťovny sestavily. Tyto pojistné nabídky obsahovaly pojištění movitých věcí a zásob pro případ živelní události, odcizení a loupežného přepadení či vandalství, dále pojištění přerušení provozu, pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem organizace a pojištění odpovědnosti za škodu na věci převzaté. Pojistné nabídky obsahovaly i pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a havarijní pojištění motorových vozidel. A v neposlední řadě také pojištění zabývající se životem a zdravím pana Kubáta, tedy kapitálové životní pojištění s kombinací různých připojištění.

V závěru páté kapitoly jsem se zabývala výběrem vhodné komerční pojišťovny, a to pomocí metody fuzzy logika. Kdy jsem na základě vybraných deseti kritérií hodnotila, jak samotné komerční pojišťovny, tak sestavené pojistné nabídky. Z aplikované metody fuzzy logika vzešla nejvhodnější komerční pojišťovna ke krytí rizik pana Kubáta.

V šesté kapitole jsem se věnovala návrhům a doporučení, která mohou vést ke zlepšení pojistné ochrany pana Kubáta a které souvisí se společností Kooperativa, pojišťovna, a.s., jež se pro něho stala nejvhodnější komerční pojišťovnou.

Pro zpracování diplomové práce zejména odbornou literaturu z oblasti pojišťovnictví. Z těchto zdrojů byly především čerpány teoretické poznatky pro danou problematiku. Pro zpracování praktické části jsem využívala informací získaných od pana Kubáta a od komerčních pojišťoven.

Cílem diplomové práce bylo navrhnout vhodné pojistné portfolio pro podnikající fyzickou osobu, pana Oldřicha Kubáta. Tohoto cíle bylo dosaženo. Věřím, že můj návrh pojistné ochrany si pan Kubát prostuduje a pomůže mu v rozhodování při případných změnách v jeho současném pojistném krytí rizik.

8 Seznam použité literatury

Knihy

- (1) BENEŠ, J., MARTINOVIČOVÁ, D. *Krizový management*. 1. vydání. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2004. 91 s. ISBN 80-214-2736-1.
- (2) ČAPKOVÁ, D. *Jak pojistit firmu*. 1. vydání. Praha: Computer Press, 2000. 107 s. ISBN 80-7226-337-4.
- (3) ČEJKOVÁ, V. *Pojistný trh*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2000. 112s. ISBN 80-210-2495-X.
- (4) ČEJKOVÁ, V., MARTINOVIČOVÁ, D. *Pojišťovnictví*. 1. vydání. Brno: VUT v Brně, 2003. 133s. ISBN 80-214-2404-4.
- (5) ČEJKOVÁ, V., ŘEZÁČ, F., ZUZAŇÁK, A. *Pojištění pro podnikatele*. Břeclav: Moraviapress, 1998. 212 s. ISBN 80-86181-13-8.
- (6) DAŇHEL, J. *Kapitoly z pojistné teorie*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola ekonomická, Nakladatelství Oeconomica, 2002. 139 s. ISBN 80-245-0306-9.
- (7) DAŇHEL, J. a kol. *Pojistná teorie*. 1. vydání. Praha: PROFESSIONAL PUBLISHING, 2005. 332 s. ISBN 80-86419-84-3.
- (8) DUCHÁČKOVÁ, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství Ekopress, s.r.o., 2003. 178 s. ISBN 80-86119-67-X.
- (9) FOTR, J. *Jak hodnotit a snižovat podnikatelské riziko*. 1. vydání. Praha: Management Press, 1992. 105 s. ISBN 80-85603-06-3.
- (10) MARTINOVIČOVÁ, D. *Pojišťovnictví*. 1. vydání. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2006. 123 s. ISBN 80-214-3257-8.
- (11) MARTINOVIČOVÁ, D. *Pojištění podnikatelských subjektů*. 1. vydání. Ostrava: KEY Publishing, 2007. 236 s. ISBN 978-80-87071-08-3.
- (12) PÁLENÍK, V. a kolektiv. *Základy pojišťování především průmyslových a podnikatelských rizik*. 1. vydání. Praha: Linde Praha, a.s., 2007. 239 s. ISBN 978-80-7201-644-0.

- (13) RAIS, K, SMEJKAL, V. *Řízení rizik*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2003. 272 s. ISBN 80-347-0198-7.
- (14) RAIS, K, SMEJKAL, V. *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*. 2. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2006. 300s. ISBN 80-247-1667-4.
- (15) RAIS, K. a kolektiv. *Operační a systémová analýza II. 1. díl*. 1. vydání. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2007. 98 s. ISBN 978-80-2143371-7.
- (16) TICHÝ, M. *Ovládání rizika: analýzy a management*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. 396 s. ISBN 80-7179-415-5.

Zákony

- (17) ZÁKON č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění.
- (18) ZÁKON č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších novel.
- (19) ZÁKON č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě, v platném znění.

Materiály použité při výuce

- (20) MARTINOVIČOVÁ, D. *Pojištění*. Brno: Přednáška č.2 Pojišťovnictví. Září 2008.
- (21) PODUŠKOVÁ, I. *Pokročilé metody analýz a modelování - Fuzzy logiky - Výběr vhodné pojišťovny*. Semestrální projekt z předmětu Pokročilé metody analýz a modelování. Ak. rok 2008/2009.
- (22) PODUŠKOVÁ, I., PŘIKRYLOVÁ, Š. *Pojišťovnictví - Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou vadným výrobkem - Srovnání nabídky na pojistném trhu ČR*. Semestrální projekt z předmětu Pojišťovnictví. Ak. rok 2008/2009.

Internetové zdroje

- (23) Členové. *Česká asociace pojišťoven*. [online]. Převzato dne 21. 2. 2009. Dostupné z WWW:<<http://www.cap.cz/ZobrazFolder.aspx?folder=Lists%2fMenu+Verejneho+webu%2f%c4%8cclenov%c3%a9>>.

- (24) Generali v České republice. *Generali Pojišťovna a.s.* [online]. Převzato dne 2. 5. 2009. Dostupné z WWW:<<http://www.generali.cz/Portal/Redakce/glisys.nsf/0/3ED785A3568D2679C125732A0052871C?OpenDocument&area=Spole%C4%8Dnost~Skupina%20Generali&isDoc=1>>.
- (25) O společnosti. *Kooperativa, pojišťovna, a.s.* [online]. Převzato dne 2. 5. 2009. Dostupné z WWW:<<http://www.koop.cz/cs/o-firme/o-spolecnosti/index.shtml>>.
- (26) Pololetní zpráva České pojišťovny a.s. za I. pololetí 2008. *Česká pojišťovna a.s.* [online]. [cit. 30. 6. 2008]. Převzato dne 2. 5. 2009. Dostupné z WWW:<http://www.ceskapojistovna.cz/files/vyrocní_zpravy/PZ08_45272956-20.pdf>.
- (27) Profil. *Česká pojišťovna a.s.* [online]. Převzato dne 2. 5. 2009. Dostupné z WWW:<<http://www.ceskapojistovna.cz/profil.html>>.
- (28) Profil. *Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.* [online]. Převzato dne 2. 5. 2009. Dostupné z WWW:<http://www.cpp.cz/profil_zakinfo.asp>.
- (29) Profil společnosti. *Allianz pojišťovna, a.s.* [online]. Převzato dne 2. 5. 2009. Dostupné z WWW:<<http://www.allianz.cz/o-spolecnosti/o-spolecnosti/>>.
- (30) Výroční zpráva 2007. *Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.* [online]. Převzato dne 2. 5. 2009. Dostupné z WWW:<http://www.cpp.cz/pdf/cppvz_2007.pdf>.
- (31) Výroční zpráva 2007. *ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB.* [online]. Převzato dne 2. 5. 2009. Dostupné z WWW:<http://www.csobpoj.cz/NR/rdonlyres/4FF141E9-9B1A-46B9-B830-B311E7B8EEA3/0/VYROCNIZPRAVA_2007_CZ_screen.pdf>.
- (32) Výroční zpráva 2007. *Generali Pojišťovna a.s.* [online]. Převzato dne 2. 5. 2009. Dostupné z WWW:<[http://www.generali.cz/Portal/Redakce/glisys.nsf/0/c927175c4d71370ec1257442003edaa2/\\$FILE/VZGENERALI2007.pdf](http://www.generali.cz/Portal/Redakce/glisys.nsf/0/c927175c4d71370ec1257442003edaa2/$FILE/VZGENERALI2007.pdf)>.
- (33) Výroční zpráva 2007. *Kooperativa, pojišťovna, a.s.* [online]. Převzato dne 2. 5. 2009. Dostupné z WWW:<http://www.koop.cz/file/cs/o-firme/hospodarske-vysledky/vyrocní-zprava/vyrocní-zprava_2007.pdf>.

- (34) Vývoj pojistného trhu. *Česká asociace pojišťoven*. [online]. [cit. 30. 7. 2008]. Převzato dne 25. 4. 2009. Dostupné z WWW: <http://www.cap.cz/Zpravy.aspx?list=DOKUMENTY_02&zobrazeni=pro%20web%20pravidelne%20cvtvrtletni%20statistiky>.
- (35) Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem 2007. *Česká národní banka*. [online]. [cit. 30. 6. 2008]. Převzato dne 2. 5. 2009. Dostupné z WWW: <http://www.cnb.cz/cs/dohled_fin_trh/dnft_zpravy/download/dnft_2007_cz.pdf>.

Ostatní zdroje

- (36) Interní materiály podnikající fyzické osoby, Oldřicha Kubáta.

9 Seznam tabulek

Tabulka 1: Členění rizik dle jejich velikosti - pětistupňový systém	16
Tabulka 2: Hodnota movitého majetku podnikající fyzické osoby	41
Tabulka 3: Rizika ohrožující podnikající fyzickou osobu.....	42
Tabulka 4: Jednotlivé stupně rizika	48
Tabulka 5: Analýza rizik pomocí kvalitativní metody	49
Tabulka 6: Analýza rizik pomocí kvantitativní metody	52
Tabulka 7: Současné pojištění majetku a odpovědnosti za škodu podnikající fyzické osoby	56
Tabulka 8: Současné pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla.....	57
Tabulka 9: Navržené pojistné produkty minimalizující potenciální rizika podnikající fyzické osoby	60
Tabulka 10: Předepsané pojistné vybraných komerčních pojišťoven za 1. pololetí 2008.....	61
Tabulka 11: Nabídka pojištění společnosti Česká pojišťovna a.s.	67
Tabulka 12: Nabídka pojištění motorových vozidel společnosti Česká pojišťovna a.s.	68
Tabulka 13: Nabídka životního pojištění společnosti Česká pojišťovna a.s.	69
Tabulka 14: Celkové roční pojistné společnosti Česká pojišťovna a.s.	70
Tabulka 15: Nabídka pojištění společnosti Kooperativa, pojišťovna, a.s.	71
Tabulka 16: Nabídka pojištění motorových vozidel společnosti Kooperativa, pojišťovna, a.s.....	73
Tabulka 17: Nabídka životního pojištění společnosti Kooperativa, pojišťovna, a.s.	74
Tabulka 18: Celkové roční pojistné společnosti Kooperativa, pojišťovna, a.s.	74
Tabulka 19: Nabídka pojištění společnosti Allianz pojišťovna, a.s.	76
Tabulka 20: Nabídka pojištění motorových vozidel společnosti Allianz pojišťovna, a.s.....	77
Tabulka 21: Nabídka životního pojištění společnosti Allianz pojišťovna, a.s.	78
Tabulka 22: Celkové roční pojistné společnosti Allianz pojišťovna, a.s.	78
Tabulka 23: Nabídka pojištění společnosti ČSOB Pojišťovna, a.s.	80
Tabulka 24: Nabídka pojištění motorových vozidel společnosti ČSOB Pojišťovna, a.s.	81
Tabulka 25: Nabídka životního pojištění společnosti ČSOB Pojišťovna, a.s.	82

Tabulka 26: Celkové roční pojistné společnosti ČSOB Pojišťovna, a.s.	82
Tabulka 27: Nabídka pojištění společnosti Generali Pojišťovna a.s.	84
Tabulka 28: Nabídka pojištění motorových vozidel společnosti Generali Pojišťovna a.s.	85
Tabulka 29: Nabídka životního pojištění společnosti Generali Pojišťovna a.s.	86
Tabulka 30: Celkové roční pojistné společnosti Generali Pojišťovna a.s.	86
Tabulka 31: Nabídka pojištění společnosti Česká podnikatelská pojišťovna a.s.	88
Tabulka 32: Nabídka pojištění motorových vozidel společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	89
Tabulka 33: Nabídka životního pojištění společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	90
Tabulka 34: Celkové roční pojistné společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	90
Tabulka 35: Vstupní stavová matice metody fuzzy logika - týkající se komerční pojišťovny	93
Tabulka 36: Vstupní stavová matice metody fuzzy logika - týkající se pojistného portfolia.	94
Tabulka 37: Transformační matice metody fuzzy logika - týkající se pojistného portfolia.	94
Tabulka 38: Transformační matice metody fuzzy logika - týkající se pojistného portfolia.	95
Tabulka 39: Retransformační matice metody fuzzy logika.	95
Tabulka 40: Výsledné hodnocení komerčních pojišťoven pomocí metody fuzzy logika.	96
Tabulka 41: Srovnání současného pojistného krytí společnosti Triglav pojišťovna, a.s. a navrhovaného pojistného krytí společností Kooperativa, pojišťovna, a.s.	98
Tabulka 42: Srovnání současného pojistného krytí motorových vozidel společnosti a navrhovaného pojistného krytí společností Kooperativa, pojišťovna, a.s.	100

10 Seznam obrázků a grafů

Obrázek 1: Pojistné vztahy z hlediska peněžních prostředků	29
Obrázek 2: Vztahy jednotlivých klasifikací pojištění	33
Obrázek 3: Velikost identifikovaných rizik podnikající fyzické osoby	50
Graf 1: Výsledné hodnocení komerčních pojišťoven pomocí metody fuzzy logika	96
Graf 2: Srovnání současného a navrhovaného pojistného portfolia	102

11 Seznam příloh

Příloha 1: Seznam členů České asociace pojišťoven

Příloha 2: Vstupní a stavové matice metody fuzzy logika u vybraných komerčních pojišťoven

Příloha 1: Seznam členů České asociace pojišťoven

Stálí členové

- 1) AEGON Pojišťovna, a.s.
- 2) Allianz pojišťovna, a.s.
- 3) Aviva životní pojišťovna, a.s.
- 4) AXA životní pojišťovna a.s.
- 5) Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group
- 6) Česká pojišťovna a.s.
- 7) Česká pojišťovna ZDRAVÍ a.s.
- 8) ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB
- 9) D.A.S. pojišťovna právní ochrany, a.s.
- 10) Evropská Cestovní Pojišťovna, a.s.
- 11) Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.
- 12) Generali Pojišťovna a.s.
- 13) Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.
- 14) HDI Versicherung AG, organizační složka
- 15) ING Životní pojišťovna N.V., pobočka pro Českou republiku
- 16) Komerční pojišťovna, a.s.
- 17) Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group
- 18) POJIŠŤOVNA CARDIF PRO VITA, a.s.
- 19) Pojišťovna České spořitelny, a.s.
- 20) Pojišťovna VZP, a.s.
- 21) PRVNÍ AMERICKO-ČESKÁ POJIŠŤOVNA, a.s. (AMCICO AIG Life)
- 22) Slavia pojišťovna a.s.
- 23) Triglav pojišťovna, a.s.
- 24) UNIQA pojišťovna, a.s.
- 25) VICTORIA VOLKSBANKEN pojišťovna, a.s.
- 26) Wüstenrot pojišťovna, pobočka pro ČR
- 27) Wüstenrot, životní pojišťovna, a.s.

Přidružený člen a členové se zvláštním statusem

- 28) MAXIMA pojišťovna, a.s.
- 29) AIDA česká sekce Mezinárodního sdružení pro pojistné právo
- 30) Česká kancelář pojistitelů

Příloha 2: Vstupní a stavové matice metody fuzzy logika u vybraných komerčních pojišťoven

→ Česká pojišťovna a.s.

Vstupní a stavová matice metody fuzzy logika společnosti Česká pojišťovna a.s.

Kritéria	podíl na českém pojistném trhu	dostupnost poskytovaných služeb	dosavadní zkušenosti s komerční pojišťovnou	image komerční pojišťovny	rychlost likvidace pojistných událostí	kompletnost nabídky pojistného portfolia	výše pojistného	výše spoluúčasti	slevy na pojistném	pojistné podmínky
Vstupní matice (Ano, Ne)										
1	A	A	N	N	N	A	N	A	A	A
2	N	N	N	A	A	N	A	N	N	N
3	N	N	N	N	N	N	N	N		N
4	N	N	A	N	N		N	N		
5	N	N	N	N	N		N			
Stavová matice (0, 1)										
1	1	1	0	0	0	1	0	1	1	1
2	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0
3	0	0	0	0	0	0	0	0		0
4	0	0	1	0	0		0	0		
5	0	0	0	0	0		0			

Zdroj: Vlastní zpracování

→ Kooperativa, pojišťovna, a.s.

Vstupní a stavová matice metody fuzzy logika společnosti Kooperativa, pojišťovna, a.s.

Kritéria	podíl na českém pojistném trhu	dostupnost poskytovaných služeb	dosavadní zkušenosti s komerční pojišťovnou	image komerční pojišťovny	rychlost likvidace pojistných událostí	kompletnost nabídky pojistného portfolia	výše pojistného	výše spoluúčasti	slevy na pojistném	pojistné podmínky
Vstupní matice (Ano, Ne)										
1	A	A	A	A	A	A	N	N	A	A
2	N	N	N	N	N	N	N	A	N	N
3	N	N	N	N	N	N	A	N		N
4	N	N	N	N	N		N	N		
5	N	N	N	N	N		N			
Stavová matice (0, 1)										
1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1
2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
3	0	0	0	0	0	0	1	0		0
4	0	0	0	0	0		0	0		
5	0	0	0	0	0		0			

Zdroj: Vlastní zpracování

➔ Allianz pojišťovna, a.s.

Vstupní a stavová matice metody fuzzy logika společnosti Allianz pojišťovna, a.s.

Kritéria	podíl na českém pojistném trhu	dostupnost poskytovaných služeb	dosavadní zkušenosti s komerční pojišťovnou	image komerční pojišťovny	rychlost likvidace pojistných událostí	kompletnost nabídky pojistného portfolia	výše pojistného	výše spoluúčasti	slevy na pojistném	pojistné podmínky
Vstupní matice (Ano, Ne)										
1	N	N	N	N	N	N	N	N	A	N
2	N	N	A	N	A	N	N	A	N	A
3	N	A	N	A	N	A	A	N		N
4	A	N	N	N	N		N	N		
5	N	N	N	N	N		N			
Stavová matice (0, 1)										
1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
2	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1
3	0	1	0	1	0	1	1	0		0
4	1	0	0	0	0		0	0		
5	0	0	0	0	0		0			

Zdroj: Vlastní zpracování

➔ ČSOB Pojišťovna, a.s.

Vstupní a stavová matice metody fuzzy logika společnosti ČSOB Pojišťovna, a.s.

Kritéria	podíl na českém pojistném trhu	dostupnost poskytovaných služeb	dosavadní zkušenosti s komerční pojišťovnou	image komerční pojišťovny	rychlost likvidace pojistných událostí	kompletnost nabídky pojistného portfolia	výše pojistného	výše spoluúčasti	slevy na pojistném	pojistné podmínky
Vstupní matice (Ano, Ne)										
1	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
2	N	A	N	A	A	A	N	A	A	A
3	N	N	A	N	N	N	N	N		N
4	A	N	N	N	N		A	N		
5	N	N	N	N	N		N			
Stavová matice (0, 1)										
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1
3	0	0	1	0	0	0	0	0		0
4	1	0	0	0	0		1	0		
5	0	0	0	0	0		0			

Zdroj: Vlastní zpracování

➔ Generali Pojišťovna a.s.

Vstupní a stavová matice metody fuzzy logika společnosti Generali Pojišťovna a.s.

Kritéria	podíl na českém pojistném trhu	dostupnost poskytovaných služeb	dosavadní zkušenosti s komerční pojišťovnou	image komerční pojišťovny	rychlost likvidace pojistných událostí	kompletnost nabídky pojistného portfolia	výše pojistného	výše spoluúčasti	slevy na pojistném	pojistné podmínky
Vstupní matice (Ano, Ne)										
1	N	N	N	N	N	N	N	N	A	N
2	N	N	N	N	N	A	N	A	N	A
3	N	N	N	N	A	N	A	N		N
4	A	A	A	A	N		N	N		
5	N	N	N	N	N		N			
Stavová matice (0, 1)										
1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
2	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1
3	0	0	0	0	1	0	1	0		0
4	1	1	1	1	0		0	0		
5	0	0	0	0	0		0			

Zdroj: Vlastní zpracování

➔ Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.

Vstupní a stavová matice metody fuzzy logika společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.

Kritéria	podíl na českém pojistném trhu	dostupnost poskytovaných služeb	dosavadní zkušenosti s komerční pojišťovnou	image komerční pojišťovny	rychlost likvidace pojistných událostí	kompletnost nabídky pojistného portfolia	výše pojistného	výše spoluúčasti	slevy na pojistném	pojistné podmínky
Vstupní matice (Ano, Ne)										
1	N	N	N	N	N	N	N	N	A	N
2	N	N	N	N	N	A	N	A	N	N
3	N	N	N	N	N	N	N	N		A
4	N	A	N	N	N		A	N		
5	A	N	A	A	A		N			
Stavová matice (0, 1)										
1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
2	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0
3	0	0	0	0	0	0	0	0		1
4	0	1	0	0	0		1	0		
5	1	0	1	1	1		0			

Zdroj: Vlastní zpracování